

Legemiddelforbruket i Norge

Drug Consumption in Norway

2003 - 2007

En statistisk fremstilling av legemiddelforbruket i Norge for årene 2003 - 2007 basert på omsetning av legemidler fra legemiddelgrossister til apotek, sykehus og daglivarehandel

A statistical presentation of the drug consumption in Norway during the years 2003 - 2007 based on sales data from wholesalers

Redaktør/Editor:
Marit Rønning

Redaksjonsmedarbeidere/Editorial staff:

Solveig Sakshaug
Hanne Strøm
Christian Lie Berg
Irene Litleskare
Helene Devold
Hege Salvesen Blix
Tove Granum

Legemiddelstatistikk 2008
Nasjonalt folkehelseinstitutt

Tittel:

Legemiddelforbruket i Norge 2003 - 2007

Utgiver:

Avdeling for legemiddelepidemiologi
Divisjon for epidemiologi
Nasjonalt folkehelseinstitutt
PB 4404 Nydalen
0403 Oslo
Norway

Telefon: +47 21 07 81 00

Telefax: +47 21 07 81 46

E-post: lmfin@fhi.no

Foto:

Photo Disc/Health and Medicine

Design omslag:

Grete Søymer/Tove Granum

Layout:

Tove Granum

Trykk:

Nordberg Aksidenstrykkeri AS

Opplag:

500

ISBN 978-82-8082-228-46 (trykk)

ISSN 0332-6535 (trykk)

ISBN 978-82-8082-229-1 (elektronisk)

Tidligere utgaver:

Previous editions:

1977: Legemiddelforbruket i Norge 1974 - 1976
1978: Legemiddelforbruket i Norge 1975 - 1977
1980: Legemiddelforbruket i Norge 1975 - 1979
1981: Legemiddelforbruket i Norge 1980
1982: Legemiddelforbruket i Norge 1977 - 1981
1984: Legemiddelforbruket i Norge 1979 - 1983
1985: Legemiddelforbruket i Norge 1984
1986: Legemiddelforbruket i Norge 1981 - 1985
1987: Legemiddelforbruket i Norge 1986
1988: Legemiddelforbruket i Norge 1987
1989: Legemiddelforbruket i Norge 1984 - 1988
1990: Legemiddelforbruket i Norge 1989
1991: Legemiddelforbruket i Norge 1986 - 1990
1992: Legemiddelforbruket i Norge 1991
1993: Legemiddelforbruket i Norge 1988 - 1992
1994: Legemiddelforbruket i Norge 1989 - 1993
1995: Legemiddelforbruket i Norge 1990 - 1994
1996: Legemiddelforbruket i Norge 1991 - 1995
1997: Legemiddelforbruket i Norge 1992 - 1996
1998: Legemiddelforbruket i Norge 1993 - 1997
1999: Legemiddelforbruket i Norge 1994 - 1998
2000: Legemiddelforbruket i Norge 1995 - 1999
2001: Legemiddelforbruket i Norge 1996 - 2000
2002: Legemiddelforbruket i Norge 1997 - 2001
2003: Legemiddelforbruket i Norge 1998 - 2002
2004: Legemiddelforbruket i Norge 1999 - 2003
2005: Legemiddelforbruket i Norge 2000 - 2004
2006: Legemiddelforbruket i Norge 2001 - 2005
2007: Legemiddelforbruket i Norge 2002 - 2006

FORORD

I mai 1976 ble mulighetene for en bedre utnyttelse av legemiddelstatistikk diskutert på et møte i Helsedirektoratet. Møtet resulterte i at en arbeidsgruppe fikk i oppdrag å utarbeide et forslag til presentasjon og utnyttelse av Norsk Medisinaldepots legemiddelstatistikk med medisinsk fagpersonell som målgruppe. Norsk Medisinaldepot (NMD) hadde i perioden 1957-1995 monopol på omsetning av legemidler til apotek og sykehus i Norge.

Forslaget ble presentert på et møte i Helsedirektoratet i desember 1976, og det ble vedtatt å utgi en årlig publikasjon over legemiddelforbruket i Norge basert på omsetning fra grossist, og etter de retningslinjer og det mønster arbeidsgruppen hadde trukket opp.

Årets utgave, som er 30. utgave av *Legemiddelforbruket i Norge*, er i det vesentlige bygd opp etter samme retningslinjer som tidligere utgaver. For å bedre tilgjengeligheten av det norske tallmaterialet internasjonalt, utgis boken som en kombinert norsk/engelsk versjon. Hovedkapitlene med statistikk for hver ATC hovedgruppe er kun delvis oversatt til engelsk. En utstrakt bruk av ATC koder foran de enkelte legemiddelnavn er imidlertid benyttet for å øke forståelsen for utenlandske lesere.

Årets utgave omfatter tallmateriale for perioden 2003-2007 og er basert på salgsdata fra alle legemiddelgrossistene i Norge. Et nasjonalt reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret) er fra 1/1-2004 etablert ved Folkehelseinstituttet. Registeret inneholder reseptopplysninger fra alle landets apotek om utlevering av legemidler til pasienter, forskrivere og institusjoner. Dette registeret gir mer detaljert kunnskap om legemiddelbruken i befolkningen. Det er etablert en egen nettside med informasjon om antall brukere av legemidler i Norge www.reseptregisteret.no. Noen prevalensdata fra Reseptregisteret er inkludert i kommentarene til enkelte ATC grupper i denne boken.

Foran i boken finnes generelle kommentarer til totalomsetningen. Det er knyttet kommentarer til forbruksutviklingen for enkelte legemiddelgrupper i innledningen til de aktuelle kapitlene for ATC hovedgruppene.

En liste over ATC og DDD endringer foretatt 1. januar 2008 finnes bakerst i boken.

Fra 1995-2001 ble rådata til boken levert av Farmastat, Norsk legemiddelstatistikk AS. Fra og med 2002 er tallmaterialet i boken basert på månedlig rapportering fra alle legemiddelgrossister til Nasjonalt folkehelseinstitutt. Legemiddelgrossistene rapporterer alt salg av legemidler per kunde (f eks apotek og sykehus).

For nærmere opplysninger om den statistiske fremstillingen av legemiddelforbruket, henvises til innledningen. Vi vil presisere at det er absolutt nødvendig for forståelsen av bokens statistiske materiale at innledningskapitlet leses først.

Boken er i sin helhet tilgjengelig på Internet: www.legemiddelforbruk.no

Oslo, mars 2008

PREFACE

The possibilities of better utilization of drug consumption statistics were discussed at a meeting held at the Norwegian Board of Health in May 1976. The immediate result of this meeting was that a committee was assigned the task of formulating recommendations for how to present and use the statistical material compiled at the Norwegian Medicinal Depot (NMD), aiming at the medical professions. NMD was in the period 1957-1995 the only wholesaler of medicines in Norway.

The recommendations were presented at a meeting at the Norwegian Board of Health in December 1976, and it was decided to issue an annual publication containing full information on the consumption of drugs in Norway based on wholesale statistics.

This is the 30th edition of the yearbook "Drug Consumption in Norway". It is mainly arranged in accordance with the principles used in the previous editions, but to improve the international availability of the Norwegian data, we have chosen to present the book as a combined Norwegian/English edition. The main chapters containing statistics for each ATC group are only partly translated into English. An extended use of ATC codes for all the substances included should however increase the comprehension for foreign readers.

The present edition includes data for the period 2003-2007 and the figures are based on sales from all wholesalers in Norway. A Norwegian prescription database (NorPD) was from January 2004 established at the Norwegian Institute of Public Health. NorPD includes prescribing information at the individual patient level from all Norwegian pharmacies. This database offers more detailed information about the drug use in the population. For more information regarding the NorPD, see the website www.norpd.no. Prevalence data from NorPD are included in the introduction to some of the main ATC groups in this book.

The first part of the book includes general comments on trends in the total drug consumption. Specific comments to some ATC groups are included in the introduction to the respective main ATC groups.

A list of ATC and DDD changes valid from 1 January 2008 is included at the back of the book.

In the period from 1995-2001, Farmastat, Norsk Legemiddelstatistikk AS, provided the data. From 2002, the data are based on monthly reports from all wholesalers directly to the Norwegian Institute of Public Health. The wholesalers report all sales of medicines per pharmacy or hospital.

For more accurate information on the statistical presentation of drug consumption, please confer the introduction. In order to fully understand the statistical material in this book we strongly recommend reading the introduction.

This book is also available on the Internet: www.drugconsumption.no

Oslo, March 2008

INNHOOLD

Forord	6
Innledning	9
Anatomisk terapeutisk kjemisk (ATC) klassifikasjon	9
Måleenheter (Definert døgndose (DDD) og Kroner)	10
Vurdering og anvendelse av legemiddelstatistikk	12
Nordisk statistikk	13
Generelle kommentarer til salgsutviklingen	14
Totalomsetningen	14
Reseptbelagte legemidler	15
Reseptfrie legemidler	15
Legemiddelsalg utenom apotek	15
Omsetning pr legemiddelgruppe	16
Fylkesstatistikk	16
Folkemengde etter alder 2003-2007	23
Forkortelser	25

STATISTIKK PR ATC HOVEDGRUPPE:

A	Fordøyelsesorganer og stoffskifte	27
B	Blod og bloddannende organer	41
C	Hjerte og kretsløp	47
D	Dermatologiske midler	57
G	Urogenitalsystem og kjønnshormoner	61
H	Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønnshormoner og insulin	69
J	Antiinfektiva til systemisk bruk	73
L	Antineoplastiske og immunmodulerende midler	81
M	Muskler og skjelett	87
N	Nervesystemet	95
P	Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler	111
R	Respirasjonsorganer	113
S	Sanseorganer	121
V	Varia	123
	Endring av ATC koder og DDD 2008	125
	DDD for kombinasjonspreparater	128

CONTENTS

Preface	6
Introduction.....	9
The Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification system	9
Units of measurement (Defined Daily Dose (DDD) and Costs).....	10
Evaluation and application of drug statistics based on sales figures from wholesalers	12
Nordic Statistics.....	13
General comments to consumption trends.....	14
Total sales	14
Prescription Only Medicines (POM).....	15
Non-prescription medicines (OTC).....	15
Sales of OTC medicines outside pharmacies.....	15
Turnover per ATC main group.....	16
County statistics	16
Population by age 2003 - 2007.....	23
Abbreviations.....	25

STATISTICS FOR EACH ATC MAIN GROUP:

A	Alimentary tract and metabolism	27
B	Blood and blood forming organs	41
C	Cardiovascular system	47
D	Dermatologicals.....	57
G	Genito urinary system and sex hormones	61
H	Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins.....	69
J	Antiinfectives for systemic use	73
L	Antineoplastic and immunomodulating agents.....	81
M	Musculo-skeletal system	87
N	Nervous system.....	95
P	Antiparasitic products, insecticides and repellents.....	111
R	Respiratory system.....	113
S	Sensory organs	121
V	Various	123
Changes in ATC codes and DDD 2008.....		125
DDDs for combinations preparations.....		128

INNLEDNING

Statistikken i denne boken omfatter alt salg av legemidler med godkjent markedsføringstillatelse fra grossist til apotek, sykehus og dagligvarehandelen. I enkelte grupper er salg av apotekpreparater eller uregistrerte legemidler også inkludert i tallene. Dette vil alltid være markert med en fotnote. Vi gjør spesielt oppmerksom på at fylkesoversikter og salgstall oppgitt i kroner kun omfatter legemidler med godkjent markedsføringstillatelse.

Tallene som presenteres er basert på salg fra grossister til detaljist. Alle legemidler som blir solgt fra grossister blir nødvendigvis ikke brukt. Grunnlaget for tallmaterialet må alltid tas med i tolkninger og vurderinger av legemiddelforbruket, og nødvendige reservasjoner må knyttes til konklusjonene.

Statistikken er ordnet etter ATC klassifikasjonssystemet og definert døgndose (DDD) er benyttet som måleenhet i bearbeidelsen av tallmaterialet.

ATC/DDD versjon gjeldende fra januar 2008 er benyttet i boken.

ANATOMISK TERAPEUTISK KJEMISK (ATC) KLASSIFIKASJON

I ATC systemet inndeles legemidlene i grupper på 5 nivåer. På 1. nivå fordeles legemidlene på 14 anatomiske hovedgrupper. Det neste nivået (2. nivå) er en terapeutisk eller farmakologisk undergruppe. 3. nivå og 4. nivå er terapeutiske, farmakologiske eller kjemiske undergrupper, mens 5. nivå representerer den kjemiske substansen.

ATC koden

En fullstendig klassifikasjon av spironolakton med ATC koden C03DA01 kan illustrere oppbyggingen av ATC systemet:

C	Hjerte og kretsløp (1. nivå, anatomisk hovedgruppe)
03	Diuretika (2. nivå, terapeutisk undergruppe)
D	Kaliumsparende midler (3. nivå, farmakologisk undergruppe)
A	Aldosteronantagonister (4. nivå, farmakologisk undergruppe)
01	Spironolakton (5. nivå, kjemisk substans)

Alle spironolakton preparater (Aldactone[®] og Spirix[®]) gis i dette systemet koden C03DA01.

Ved hjelp av dette klassifikasjonssystemet kan man lage statistikker over legemiddelforbruk gruppert på 5 ulike

INTRODUCTION

The statistics in this book include total sales of medicinal products with an approved marketing authorisation in Norway. The figures included in this book represent sales from wholesalers to pharmacies, hospitals and non-pharmacy outlets.

The figures presented in the book give an overview of sales from wholesalers in Norway. It should be emphasised that sales reported from wholesalers is not necessarily equal to what is actually consumed. The premises on which the data are based should always be considered when interpreting and evaluating the data, and the necessary reservations should be included in the conclusions.

The statistical material is sorted according to the ATC classification system, and Defined Daily Doses are employed as units of measurement.

The ATC/DDD version valid from January 2008 is used in this edition.

THE ANATOMICAL THERAPEUTIC CHEMICAL (ATC) CLASSIFICATION SYSTEM

In the ATC system the drug substances are classified into groups at 5 different levels. The drugs are divided into fourteen main groups (1st level), with one pharmacological/therapeutic subgroup (2nd level). The 3rd and 4th levels are chemical/pharmacological/therapeutic subgroups and the 5th level is the chemical substance.

The ATC code

A complete classification of *spironolactone* with the ATC code C03DA01 illustrates the structure of the ATC system:

C	Cardiovascular system (1st level, anatomical main group)
03	Diuretics (2nd level, therapeutic subgroup).
D	Potassium-sparing agents (3rd level, pharmacological subgroup)
A	Aldosterone antagonists (4th level, pharmacological subgroup)
01	Spironolactone (5th level, chemical substance)

All medicinal products containing plain spironolactone (Aldactone[®] and Spirix[®]) are thus assigned the code C03DA01.

The ATC classification system makes it possible to compile drug consumption statistics on 5 different levels,

nivåer, fra tall som viser totalforbruket av alle preparater klassifisert f.eks. under hovedgruppe C - *Hjerte og kretsløp* (1. nivå), tall for de ulike undergruppene (2., 3. og 4. nivå) og ned til tall som viser forbruket av det enkelte virkestoff.

ATC kode for hvert enkelt preparat er angitt i *apotekenes vareregister*, og i preparatomtalen (SPC) som er publisert i *Felleskatalogen*. Ved å bruke "Anatomisk terapeutisk kjemisk legemiddelregister" (Felleskatalogens gule del), vil man få en oversikt over hvilke produktnavn hver enkelt ATC kode omfatter.

WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology

I 1982 opprettet WHO et koordineringssenter ved NMD i Oslo, *WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology* med tilknytning til WHO's Europakontor i København. ATC systemet har de senere år fått en sterkt økende internasjonal utbredelse, og i mai 1996 ble senteret tilknyttet WHO's hovedkontor i Genève for å ivareta den globale utbredelse av systemet. WHO senterets oppgaver er å klassifisere legemidler i henhold til ATC systemet, fastsette definerte døgndoser for legemidler som har en ATC kode og videreutvikle ATC/DDD. Dette arbeidet utføres i nært samarbeid med en global ekspertgruppe med medlemmer fra 12 ulike land. WHO senteret ble fra 1. januar 2002 formelt forankret i Nasjonalt folkehelseinstitutt.

MÅLEENHETER

Definert døgndose (DDD)

Prisendringer over tid, mellom alternative preparater og mellom land, gjør at statistikker angitt i verdi (kroner) er til liten faglig nytte. Mengdeangivelser kan gi et bedre grunnlag for faglige vurderinger. Disse vil være uavhengige av prisendringer og endringer i valutakurser. Sammenligninger mellom ulike legemidler som benyttes alternativt på samme indikasjoner, er imidlertid vanligvis ikke mulig ved statistikker basert på mengdeangivelser som antall tabletter, pakninger osv.

Ved å benytte definerte døgndoser (DDD) som måleenhet, får man bedre mulighet for sammenligninger mellom alternative legemidler uavhengig av prisdifferanser. Vurdering av legemiddelforbruket gjennom lengre tidsperioder, nasjonalt og internasjonalt, blir enklere og bedre ved bruk av definerte døgndoser. Måleenheten er definert som *den antatt gjennomsnittlige døgndose brukt ved preparatets hovedindikasjon hos voksne*.

Døgndosene fastsettes på bakgrunn av en vurdering av bruken internasjonalt, selv om de nasjonale terapi-tradisjonene kan variere fra et land til et annet (f.eks. bruksområde og doseringsanbefalinger). Den definerte døgndose (DDD) bør derfor betraktes som en teknisk verdi.

that is, figures showing total consumption of all preparations classified in main group C - *Cardiovascular system* (1st level), figures for the various subgroups (2nd, 3rd and 4th levels), and down to figures showing consumption of each active ingredient.

The ATC code for all pharmaceuticals on the Norwegian market can be found in *the pharmacy medicinal product register* and in the monographs of the national drug catalogue *Felleskatalogen*. The yellow section of the latter, entitled *The Anatomical Therapeutic Chemical Medicament Register*, lists all pharmaceutical products belonging to each of the ATC 5th level codes.

The WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology

In 1982 the WHO Regional Office for Europe (WHO-Euro) established a coordinating centre at NMD in Oslo; *the WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology*. During recent years the ATC system has had a strongly increasing international dissemination. In May 1996, in order to improve the attention to this increasing global use, the Centre was attached to the WHO Headquarter in Geneva. The main tasks of the WHO Centre are to classify drug substances according to the ATC system, determine Defined Daily Doses for substances assigned an ATC code, and further develop the ATC/DDD system. This work is performed in close cooperation with a global expert group with members from 12 different countries. From January 2002 the WHO Centre has been located at the Norwegian Institute of Public Health.

UNITS OF MEASUREMENT

The Defined Daily Dose (DDD)

Prices change with time, prices differ between alternative preparations and between countries. Statistics based on currency is hence of little professional value. Other quantities, independent of price changes and changing exchange rates, may offer a better basis for professional evaluations. But, when using quantities such as number of tablets, number of packages etc., comparisons between different drugs used alternatively on the same indications, will often not be possible.

The use of DDDs as units of measurement offers better possibilities for comparisons between alternative medicaments, independent of price differences. The evaluation of drug consumption over time, nationally and internationally, is simplified and improved by the use of DDDs. A DDD is defined as *the assumed average maintenance dose per day for a drug used on its main indication in adults*.

The DDDs are determined on the basis of evaluation of *international* use of the substance in question, bearing in mind that national therapy traditions (indications, dosages) often differ greatly. Each DDD should therefore be regarded as a technical measuring unit.

Legemidler som benyttes ved forskjellige indikasjoner kan by på spesielle problemer som det må tas hensyn til ved vurdering av døgndosestatistikk. Dosen ved hovedindikasjonen benyttes slik at f eks for neuroleptika (ATC N05A) har man valgt psykosedoser som grunnlag for fastsettelse av DDD og ikke de lavere dosene som benyttes ved nevroses. Med unntak for spesielle barnepreparater benyttes doseringer for voksne. Ofte vil DDD for ulike administrasjonsformer være like med unntak av der biotilgjengeligheten er svært forskjellig. For preparater der man benytter en støtdose og en vedlikeholdsdose, vil døgndosen være basert på vedlikeholdsdosen. Hvis mulig er den definerte døgndosen angitt i mengde aktiv substans. Er det umulig, som f eks ved kombinasjonspreparater og enkelte flytende preparater, angis den definerte døgndose som antall enkeltdoser (antall tabletter, kapsler, milliliter osv).

DDD representer ikke nødvendigvis den mest foreskrevne eller brukte dose, noe som må tas i betraktning når tallene vurderes. Det vil derfor ofte være vanskelig å beregne antall brukere ved kun å bruke DDD som måleenhet. Dette gjelder særlig der doseringsanbefalingene kan variere mye etter bruksområde.

Salgstallene i denne boken er angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn og beregnes på følgende måte:

$$\frac{\text{Samlet forbruk i DDD x 1000}}{365 \times \text{antall innbyggere}}$$

Dette tallet vil gi et estimat av andelen av befolkningen i promille som får en bestemt medikamentell behandling. Et estimert salg av et legemiddel på 10 DDD/1000 innbyggere/døgn indikerer at 10 av 1000 personer (dvs 1 % av befolkningen) daglig kan bruke dette legemidlet. **Dette estimatet blir imidlertid kun riktig dersom det er samsvar mellom DDD og dosen som faktisk brukes.**

For enkelte legemiddelgrupper som vesentlig brukes i kortere perioder, kan det være hensiktsmessig å presentere salgstallene i antall DDD/innbygger/år. Et estimert salg på 5 DDD/innbygger/år indikerer at hver innbygger kan få en kur på 5 dager i løpet av et år. Hvis standard behandlingen er 7 dager kan man alternativt estimere antall kurer á 7 dager ved å dividere totalt antall solgte døgndoser med kurvarigheten. De døgndosene som er benyttet i statistikkene er for de fleste legemidlene oppført i parentes bak navnet på legemiddelsubstansen. En oversikt over DDD fastsatt for kombinasjonspreparater finnes på side 128.

Prinsippene for ATC systemet og fastsettelse av DDD er nærmere beskrevet i publikasjonen **Guidelines for ATC classification and DDD assignment 2008**, Oslo 2007. Interesserte kan bestille boken fra WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology.

Drugs used on more than one indication may offer special problems. For neuroleptics the doses used in psychoses and not the lower doses used in the treatment of neuroses, are chosen to form the basis for assignment of the DDDs. With the exception of specially formulated pediatric preparations, adult dosages are used. The DDD for a substance will often be one and the same, irrespective of the way of administration. Drugs with different bioavailabilities for different routes of administrations will, however, have more than one DDD, each of them linked to a specific dosage form. For preparations where a booster dose is followed by a smaller maintenance dosage, the maintenance dose will form the basis for determining the DDD. Whenever possible, the DDD is indicated as the quantity of active substance. When this is impossible, as is the case with combination preparations and some liquid preparations, the DDD is indicated as the number of single doses (no of tablets, capsules millilitres etc.).

The DDDs are therefore not necessarily the most frequently prescribed or used doses. This must be considered when evaluating the data. Accordingly it will often be difficult to estimate the number of users by using the DDD as the measuring unit.

The sales data in this book are given as the number of DDDs/1000 inhabitants/day, which is calculated as follows:

$$\frac{\text{Total consumption measured in DDDs x 1000}}{365 \times \text{number of inhabitants}}$$

This figure offers an estimation of what proportion of the population that may receive a certain drug treatment. An estimated drug consumption of 10 DDDs/1000 inhabitants/day corresponds to a daily use of this drug by 1% of the population. **This estimate is, however, only valid if there is good correlation between the DDD and the actual consumed dose.**

For some medicament groups mainly used during shorter periods, a presentation of the sales data as the number of DDDs/inhabitant/year may be more convenient. An estimated sale of 5 DDDs/inhabitant/year will indicate that each inhabitant may undergo a treatment of 5 days duration. If the standard treatment lasts 7 days, one may alternatively estimate the number of 7-day courses by dividing the total number of sold DDDs by the duration of the standard treatment. The DDDs used in this book are for most drug substances indicated in adjacent brackets. A list of DDDs determined for combination preparations is included on page 128.

The principles of the ATC system and the assignment of DDDs are more thoroughly described in the publication **Guidelines for ATC classification and DDD assignment 2008**, Oslo 2007. The publication can be ordered from the WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology.

ATC Index with DDDs, som inneholder en liste over alle fastsatte DDD, kan bestilles fra WHO senteret. Begge publikasjonene finnes i engelsk, tysk og spansk versjon. Senterets webside har følgende adresse: www.whocc.no.

Kroner

Omsetningen i kroner for perioden 2003-2007 er inkludert i separate tabeller per ATC 3. nivå. Disse tabellene er plassert i tilknytning til hver ATC hovedgruppe og er angitt i apotekenes utsalgspris (AUP) som er beregnet ut fra faktisk fakturert innkjøpspris fra grossist (AIP). Frem til 2001 var omsetningen i AUP beregnet ut fra maksimal utsalgspris godkjent av Statens legemiddelverk, mens fra 2002 er omsetningen i AUP beregnet ut fra faktisk fakturert innkjøpspris (AIP). Dette innebærer at det til faktisk fakturert innkjøpspris (AIP) til apotek og sykehus er lagt til normal apotekavanse, og gebyrer samt merverdiavgift. Den faktiske utsalgsprisen kan dermed være høyere enn det som blir angitt i boken.

På bakgrunn av at offentlig prisfastsettelse på reseptfrie legemidler ble opphevet fra 1. januar 1995, er det vanskelig å få et eksakt bilde av omsetningen av reseptfrie legemidler i AUP. Nasjonalt folkehelseinstitutt har ikke oversikt over utsalgsprisene for reseptfrie legemidler i apotek og dagligvarehandelen. Totalomsetningen i kroner beregnes ut fra rapporterte innkjøpspriser fra grossist til apotek/dagligvarehandel som omregnes til AUP ved å multiplisere med en faktor på 2.1.

Tallene som gjelder omsetning i kroner må betraktes som estimerte tall og er sannsynligvis minimumstall i forhold til reelle omsetningstall i AUP.

Tall fra Reseptregisteret (www.reseptregisteret.no) vil gi omsetning i faktisk utsalgspris fra apotek for alle legemidler som er forskrevet på resept.

VURDERING OG ANVENDELSE AV LEGEMIDDELSTATISTIKK

Legemiddelstatistikk basert på salgstall fra grossist er i utgangspunktet en forholdsvis presis form for helsestatistikk, og er et viktig hjelpemiddel til å foreta medisinske og helseøkonomiske vurderinger og evt. foreslå konkrete tiltak. Statistikken kan benyttes til å:

- kartlegge og vurdere forbruket og dermed terapi på ulike nivåer og over tid
- måle effekten av kontrollpolitiske og informative tiltak
- definere behovet for videre undersøkelser av forskrivningspraksis

Statistikken har imidlertid en del begrensninger som man bør ta hensyn til:

- alle legemidler solgt fra grossister blir ikke nødvendigvis brukt

The **ATC index with DDDs** includes all assigned DDDs and can be ordered from the WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology. Both publications are available in English, German and Spanish versions. Further information and order forms are available on the following website: www.whocc.no.

Costs in Norwegian currency

Estimates of the sales in NOK for the period 2003-2007 are specified in separate tables for each ATC 3rd level. These tables are included in connection with each ATC main group and the costs are expressed in pharmacy retail price (AUP). The calculation of the pharmacy retail price is from 2002 based on the invoiced pharmacy purchase price added the pharmacy margin including fees and VAT. This implies that the actual pharmacy retail price can be higher than the estimated AUP values.

From January 1995, there has been no official price regulation of non-prescription medicines in Norway and it is therefore difficult to estimate the sales in terms of pharmacy retail prices. The Norwegian Institute of Public Health has not an overview of actual retail prices for OTC medicines. The turnover in retail prices is calculated by using the purchase prices multiplied with a factor of 2.1.

It should be emphasised that the cost measured in pharmacy retail prices represent estimates only and is probably underestimated according to actual retail prices.

Figures retrieved from the Norwegian Prescription Database (NorPD) (www.norpd.no) will give the real cost in pharmacy retail prices (AUP) of prescription medicines dispensed in a Norwegian pharmacy.

EVALUATION AND APPLICATION OF DRUG STATISTICS BASED ON SALES FIGURES FROM WHOLESALERS

Drug statistics from wholesalers are basically relatively precise and offer important tools for medical and health economic evaluations and for the suggestions of appropriate regulatory changes, campaigns etc. The statistics can be used to:

- survey consumption, and hence therapy, on different levels and during time
- measure the effect of legislative changes and informational efforts
- define needs for further investigation of drug therapy traditions

The following limitations should however be kept in mind when using the statistics:

- all medicaments sold from the wholesalers are not necessarily consumed

- salg til primærhelsetjenesten og helseinstitusjoner er ikke atskilt i det statistiske materialet i denne boken
- Det er ikke tatt hensyn til demografiske forskjeller, f.eks. alder, kjønn, lege- og apotektetthet, sykehusdekning eller andre sosiale faktorer

NORDISK STATISTIKK

Boken *Nordic Statistics on Medicines* utgitt av Nordisk legemiddelnemnd (NLN) foreligger i 7 utgaver. Bøkene inneholder salgsstatistikk for de nordiske landene for en del viktige legemiddelgrupper. 1. utgave omfatter perioden 1975-1977, 2. utgave 1978-1980, 3. utgave 1981-1983, 4. utgave 1984-1986, 5. utgave 1987-1989, 6. utgave 1990-1992 og 7. utgave dekker perioden 1993 - 1995.

NOMESKOS årlige publikasjon *Health Statistics in the Nordic Countries* inneholder også noe legemiddelstatistikk for de nordiske landene. I 2001-publikasjonen omhandler temaseksjonen legemiddelbruk i Norden, og det er gitt en vurdering av datagrunnlaget for legemiddelstatistikken. En egen publikasjon om legemiddelbruk, *Medicines Consumption in the Nordic Countries 1999-2003*, ble utgitt i 2004. Denne rapporten er en oppfølging av temaseksjonen i 2001 publikasjonen. Publikasjonene fra NOMESKO kan bestilles fra Nordic Medico-Statistical Committee (Sejrøgade 11, DK-2100 København) eller fra deres webside: www.nom-nos.dk

- sales intended for use in general practice and institutions are not treated separately in this book's statistical material
- Variations in population structure (age, sex), number of medical practitioners, pharmacies and hospitals are not considered

NORDIC STATISTICS

The book *Nordic Statistics on Medicines* published by the Nordic Council on Medicines (NLN) is available in 7 editions and comprises sales statistics for the Nordic countries for certain important drug groups. The first edition includes the period 1975-1977, the second edition includes the period 1978-1980, the 3rd edition 1981-1983, the 4th edition 1984-1986, the 5th edition 1987-1989, the 6th edition 1990-1992, and the 7th edition covers the period 1993-1995.

The annual publication from NOMESCO, *Health Statistics in the Nordic Countries*, also comprises sales statistics for the Nordic countries for some drug groups. A special publication concerning medicines consumption, *Medicines Consumption in the Nordic Countries 1999-2003*, was published in 2004. This report is a follow-up to the theme section of *Health Statistics in the Nordic Countries 1999*. The publications can be ordered from the Nordic Medico-Statistical Committee (Sejrøgade 11, DK-2100 Copenhagen, Denmark), or from their website: www.nom-nos.dk

GENERELLE KOMMENTARER TIL SALGS- UTVIKLINGEN

Totalomsetning

Totalt salg av legemidler fra grossist til apotek, sykehus og dagligvare beløp seg til 11,3 milliarder kroner (AIP) i 2007, en økning på 3,4 % i forhold til 2006. Angitt i utsalgspris fra apotek (AUP) tilsvarer dette en omsetning på 17,4 milliarder kroner eller 3700 kr pr. innbygger. Den prosentvise økningen var noe høyere i 2007 enn i 2006. Størst økning har det vært innenfor gruppen av immunmodulerende legemidler (ATC gruppe L) som utgjør over 50 % av kostnadsøkningen (tabell 7, s. 22). Veksten i legemiddelomsetningen har variert fra år til år siden tidlig på 90-tallet. (se figur 1, s 18). Tabell 1 (se s. 18) viser at legemiddelkostnadene er nesten fordoblet de siste 10 årene (1997-2007).

AUP omsetningen som presenteres i denne boken er basert på faktisk fakturert AIP med påslag av apotekavanse, gebyrer og merverdiavgift (dvs. samme prisformel som Statens legemiddelverk bruker ved beregning av maksimal AUP). Dette kan gi noe avvik spesielt innenfor grupper der det foreligger særskilte innkjøpsavtaler til blant annet sykehus (LIS avtalen) og for legemidler som blir innkjøpt til en lavere pris enn godkjent maks AIP (Statens legemiddelverk). Den reelle utsalgsprisen kan derfor være høyere enn den som blir beregnet ut fra faktiske innkjøpspriser. For legemidler som utleveres etter resept, kan faktisk omsetning fra apotek hentes ut fra Reseptregisteret (www.reseptregisteret.no).

For å redusere de offentlige kostnadene til legemidler som refunderes via "blåreseptordningen", innførte myndighetene i mars 2003 en ny beregning av priser for enkelte legemidler, såkalte "indeksgruppepreparater". I 2005 ble indekspris erstattet av trinnpris som innebærer en prisreduksjon når legemidlenes patenttid har utløpt. Disse endringene er gjort for å redusere prisene på legemidler med høyt salg og har medført at kostnadsveksten har vært relativt lav i perioden 2003-2007. I tillegg innførte myndighetene nye refusjonsvilkår for kolesterolsenkende legemidler fra 1. juni 2005 som innebar at simvastatin skulle være foretrukket legemiddel. I 2006 og 2007 ble det innført foretrukne legemidler for henholdsvis antihistaminer og legemidler for behandling av reflukssykdom (A02BA og A02BC).

Salg målt i antall doser (DDD) økte med 4,9 % i 2007, mens økningen i 2006 var på 4,1 %. I perioden 1993-2007 har den årlige volumveksten, målt i definerte døgndoser, variert fra 0,8 % til 7,4 % (se figur 1, s. 18).

I løpet av 2007 kom det rundt 35 nye legemidler på markedet i Norge (beregnet som nye ATC 5. nivå, dvs nye virkestoff eller nye kombinasjoner). Antall nye legemidler har vært relativt konstant de siste 4 årene.

Kommentarer til utviklingen i legemiddelsalg for enkelte legemiddelgrupper finnes i tilknytning til kapitlene for de aktuelle ATC hovedgruppene.

GENERAL COMMENTS TO CONSUMPTION TRENDS

Total sales

In 2007 the sales of medicinal products with marketing authorisation from the wholesalers to pharmacies, hospitals and non-pharmacy outlets totalled 11.3 billion NOK, a 3.4 % increase relative to 2006. The estimated retail costs (AUP) correspond to 17.4 billions NOK or 3700 NOK per inhabitant. The cost increase in 2007 was somewhat higher than in 2006. The annual increase in total drug costs has varied since the early 1990s (see figure 1, p. 18). Table 1 (p. 18) shows that costs have nearly been doubled during the last decade (1997-2007).

The calculation of sales in pharmacy retail price is based on the invoiced pharmacy purchase price added the pharmacy margin, fees and VAT (i.e. using the Norwegian Medicines Agency price formula in calculation of the approved maximum retail price). The estimated costs presented in this book may therefore deviate from real costs especially in groups where special purchase agreements exist e.g. for hospitals or pharmacies where the purchase prices are lower than the approved maximum purchase prices. In these cases, the real pharmacy retail costs may be higher than the estimated pharmacy retail costs (AUP) presented in this book. For prescription medicines, the real costs can be retrieved from the NorPD (www.norpd.no).

In order to reduce reimbursement costs, a new pricing system (the "index price" system) for some reimbursable medicines (i.e. active ingredients) was introduced in Norway in March 2003. In 2005 the index price system was replaced by a new system, the graded price model, implying a price reduction when generic alternatives are marketed. Implementation of these new price regulations has reversed the cost increase in important drug groups and overall the total costs increase has been limited in the period 2003-2007. In June 2005 new reimbursement regulation was implemented for lipid modifying agents making simvastatin the drug of choice and this has further influenced the costs. Preferred drugs were also introduced for antihistamines (R06) and drugs for treatment of gastro-esophageal reflux (A02BA and A02BC) in 2006 and 2007 respectively.

The sales measured in number of DDDs increased by 4.9 % in 2007 while the increase in 2006 was 4.1 %. During 1993-2007 the annual volume growth, measured in DDDs, varied from 0.8 % to 7.4 % (figure 1, page 18).

Around 35 new chemical entities (NCE) were marketed in Norway in 2007 (calculated as new ATC 5th levels, i.e. new active ingredients or new fixed combinations). The annual number of NCE has been relatively stable in the latest 4 years.

Specific comments to some ATC groups are included in the introduction to the respective main ATC groups.

Reseptbelagte legemidler

Reseptbelagte legemidler utgjorde 82 % av omsetningen i doser (DDD) og 88 % av kroneomsetningen i 2007. Denne andelen har holdt seg relativt konstant over lang tid.

Tabell 2 og 3 (s. 19) viser en oversikt over de 10 mest solgte reseptbelagte legemidlene rangert etter omsetningen i henholdsvis kroner (AUP) og doser (DDD).

Reseptfrie legemidler

Salg av reseptfrie legemidler målt i DDD ble økte med 3 % i 2007. Andelen reseptfrie legemidler utgjorde 18 % av totalt antall solgte doser mens de i kroner utgjorde rundt 12 %, og disse andelene har holdt seg relativt uendret over tid.

Totalt ble det omsatt reseptfrie legemidler for i underkant av 1 milliard kroner (pris til apotek/dagligvare) i 2007 og dette er en økning på 4 % i forhold til 2006.

Det er ingen prisgodkjenning for reseptfrie legemidler, og basert på grossistenes rapportering er det derfor ikke mulig å si noe om kostnadsutviklingen fra detaljist. For beregning av AUP for reseptfrie legemidler se side 12.

Tabell 4 og 5 (s. 20) viser en oversikt over de 10 mest solgte reseptfrie legemidlene rangert etter omsetningen i henholdsvis kroner (AUP) og doser (DDD).

Legemiddelsalg utenom apotek

Nikotinholdige legemidler til røykeavvenning ble tillatt solgt utenom apotek fra januar 2003. Fra november 2003 ble salg av legemidler utenom apotek utvidet med en rekke andre reseptfrie legemidler i henhold til en liste utarbeidet av Statens legemiddelverk. Salget i dagligvarehandelen (inklusive bensinstasjoner og kiosker) startet imidlertid først for fullt i 2004.

Tabell 6, s. 21, viser totalt salg i perioden 2004-2007 og andelene i dagligvare. Tabellen gir en oversikt over de mest solgte legemidlene utenom apotek. Nesespray og smertestillende midler inngår i det sortimentet som skal være tilgjengelig ved alle utsalgssteder.

Det var kun en liten økning i andelen solgt i dagligvarehandelen i 2007 i forhold til 2006. Andelen i 2007 var på 38 % mot 36 % i 2006 (tabell 6 side 21).

Utviklingstrekk i 2004-2007, se tabell 6 (s. 21)

Smertestillende legemidler (se også s.95)

Målt i doser økte salget av reseptfrie smertestillende legemidler som selges både i apotek og dagligvarehandelen med 6 % i 2007 sammenlignet med 2006. Økningen i salget av legemidler med paracetamol og ibuprofen er i samme størrelsesorden som tidligere år.

Prescription Only Medicines (POM)

The 2007 POM turnover amounted to 82 % of total number of DDDs and 88 % of sales in terms of cost. These fractions have remained almost unchanged over time.

Tables 2 and 3 (p. 19) list the top ten POMs ranged according to turnover, measured in estimated pharmacy retail price sales and in DDDs, respectively.

Non-prescription medicines (OTC)

The sales measured in DDDs for OTC medicines increased by 3 % in 2007. OTC medicines had a share of 18 % of total sales measured in DDDs and about 12 % of total costs. These shares have remained almost unchanged over time.

In 2007 the total sales of OTC medicines amounted to about 1 billion NOK (pharmacy purchase prices) an increase of 4 % relative to 2006.

Since there is no price regulation for OTC medicines, it is difficult to measure the actual cost in pharmacy retail prices (AUP) based on sales from wholesalers. For estimation of AUP for OTC medicines see page 12.

Tables 4 and 5 (p. 20) show the top ten OTCs, based on estimated pharmacy retail prices and DDDs respectively.

Sales of OTC medicines outside pharmacies

Retail sale for some nicotine replacement medicines was allowed outside pharmacies from 1st January 2003. From 1st November 2003 this regulation was extended to include a selection of other OTC medicines according to a list issued by the Norwegian Medicines Agency. The sales from non-pharmacy outlets (e.g. from supermarkets, petrol stations etc.) were, however, not fully effective before 2004.

Table 6, p. 21, shows the sales of OTC medicines and the share of the non-pharmacy sales. The table gives an overview of the top selling medicines that is available both in and outside pharmacies. Analgesics (ibuprofen, phenazone and paracetamol) and nasal decongestants (xylometazoline or oxymetazoline) should be available in most non-pharmacy outlets.

It has been a minor increase in the share of non-pharmacy sales of OTC medicines from 2006 to 2007, i.e. from 36 % in 2006 to 38 % in (table 6, p. 21).

Trends in sales in 2004-2007 – see table 6 (p. 21)

Analgesics (see also p. 95)

In 2007 the sales measured in DDDs of OTC analgesics that are available also outside pharmacies increased by 6 % compared to 2006. The increase in sales of paracetamol and ibuprofen was at the same level as observed in recent years.

Reseptfrie pakninger av paracetamol og ibuprofen utgjorde en andel på henholdsvis 61 % og 58 % av totalt salg av disse legemidlene i 2007.

Legemidler mot nesetetthet ved forkjølelse

Dagligvarehandelen selger bare ett av legemidlene (xylometazolin) innenfor gruppen og andelen i dagligvare økte til 50 % i 2007.

Salg av nesesyprer (oksymetazolin og xylometazolin) økte med 8 % i 2007 i forhold 2006. Nesesyprer skal brukes i korte intervaller ved forkjølelse, men brukes også ved pollenallergi. Økningen ligger på samme nivå som tidligere år.

Legemidler med nikotin til røykeavvenning

Salget av røykeavvenningsmidler (f. eks. nikotintyggegummi) økte med 10 % i 2007. Apotekene har hatt hovedandelen (over 80 %) av dette markedet siden det ble åpnet opp for salg av nikotinholdige legemidler utenom apotek.

Syrenøytraliserende midler, hostesaft og reisesyke-tabletter

Syrenøytraliserende midler, slimløsende hostesaft og reisesyke-tabletter selges også i dagligvarehandelen, men andelen er fortsatt relativt beskjeden (tabell 6, s. 21).

I tillegg til de legemidlene som er tatt med i tabell 6 (s. 21), selges det også andre legemidler i dagligvarehandelen for eksempel vitaminer og midler til sårbehandling.

Omsetning pr legemiddelgruppe

Tabell 7 (s. 22) gir en oversikt over salg i 2007 pr legemiddelgruppe i millioner doser (DDD) og i millioner kr (AUP).

De fleste legemiddelgruppene har hatt en relativt konstant andel av den beløpsmessige omsetningen de siste 5 år. ATC gruppe C - *Hjerte og kretsløp* har hatt en synkende andel av omsetningen fra 2003 og dette skyldes at kostnadene har gått ned ved innføring av indekspris/trinnpris og innføring av simvastatin som foretrukket legemiddel. Økningen i antall doser i ATC gruppe C var på 8 %. ATC gruppe L - *Antineoplastiske og immunmodulerende midler* utgjør en stadig økende andel av omsetningen og dette skyldes en spesielt høy kostnadsvekst blant annet på grunn av økt salg av nyere legemidler (ATC gruppe L04) som brukes i behandling av blant annet leddgikt. Totalt utgjorde ATC gruppe L over 50 % av den totale omsetningsøkningen i kroner.

In 2007 the fraction of OTC sales in terms of DDDs accounted for 61 % of the total sales of paracetamol and for ibuprofen the OTC share was 58 %.

Nasal decongestants

Only one of the products (xylometazoline) in this group is available outside pharmacies and the market share was 50 % in 2007. The total sales of nasal decongestants (oxymetazoline and xylometazoline) increased by 8 % relative to 2006 and the increase is similar as observed in recent years.

Nicotine replacement remedies

The sales of nicotine replacement products increased with 10 % in 2007 measured in DDDs. The majority of sale is still within pharmacies (over 80%).

Antacids, cough remedies and motion sickness medicines

The sales of antacids, expectorants and motion sickness tablets are still limited outside pharmacies and the pharmacy share is still high (table 6, p. 21).

Apart from the medicines listed in table 6 (p. 21), a selection of vitamins and wound healing medicines are also available outside pharmacies.

Turnover per ATC main group

Table 7 (p. 22) lists the 2007 sales per ATC main group measured in million DDDs and in million NOK, estimated pharmacy retail price.

In the latest 5 year period, most ATC groups constitute a relatively stable share of total annual costs. However, since 2003 ATC group C *Cardiovascular system* has a gradually decreasing share of total costs, which can be explained by the introduction of price regulating systems (index price/graded price model) and implementation of a new reimbursement regulation for the statins (i.e. making simvastatin the drug of choice). Measured in DDDs the sales of cardiovascular drugs increased by 8 % in 2007 relative to 2006. ATC group L, *Antineoplastic and immunomodulating agents*, has had a gradual increasing share of total sales which can be explained by increased use of new medicines (ATC group L04) for the treatment of e.g. rheumatoid arthritis. The increase in turnover in ATC group L represents over 50 % of the total cost (NOK) increase in 2007.

Fylkesstatistikk

Fylkes oversikter er tatt med i de enkelte kapitler for en del legemiddelgrupper.

Vi gjør oppmerksom på at fylkesoversiktene er basert på salg fra grossist til apotek/sykehjem/dagligvare, og ikke ut fra hvor de som bruker legemidlene bor.

I tillegg blir salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger registrert på fylket der firmaet er registrert. Siden det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet, kan det forekomme at salget blir registrert på et annet fylke enn der det brukes. I Østfold ligger det en slik enhet og det har gitt en større økning i salget her enn i andre fylker.

I Reseptregisteret kan salg fra apotek knyttes til bosted for de som henter legemidler på resept. Dette innebærer at fylkestallene kan variere noe avhengig av datagrunnlaget. Data fra Reseptregisteret kan hentes fra nettsiden www.reseptregisteret.no.

Fylkesforskjellene holder seg relativt konstante over tid. Dette innebærer at et fylke med et høyt forbruk ett år, også har et tilsvarende høyt forbruk når en sammenligner tallene fra andre år.

For enkelte legemiddelgrupper ses til dels store fylkesvise forskjeller når det gjelder forbruksnivå. Det er fortsatt store fylkesvise forskjeller når det gjelder bruk av beroligende midler og sovemidler (N05B og N05C) og fylkesforskjellene holder seg relativt stabile over tid. (se tabeller s. 106).

I de fylkene hvor andelen eldre er høy, vil dette kunne forklare noe av årsaken til et høyt legemiddelforbruk. For mange legemidler er hovedtyngden av brukerne personer over 45 år. Man kan foreta enkle aldersjusteringer i salgstallene pr fylke for å korrigere for forskjeller i forbruk som er relatert til at alderssammensetningen i fylkene varierer. Dette gjøres i praksis ved å fordele forbruket pr fylke angitt i definerte døgndoser på den delen av befolkningen som er mest aktuell for den aktuelle legemiddelgruppen, isteden for å bruke hele fylkesbefolkningen. Hvilket aldersutsnitt man skal bruke, vil være avhengig av hvilken legemiddelgruppe man skal presentere. Tabell som viser folkemengden etter alder for alle fylkene finnes på s. 23 og 24.

Årsaksfaktorer som befolkningsstruktur (spesielt aldersfordeling), apotekdekning, antall leger pr innbygger, sykehusdekning og tilgjengelighet av helsetjenester kan imidlertid bare forklare noe av fylkesforskjellene. Det er derfor grunn til å anta at fylkesvariasjonene også skyldes ulike terapitradisjoner og holdninger til bruk av legemidler.

County statistics

Tables showing inter-county differences are included in some drug groups in the different ATC chapters.

It should be emphasised that the sales per county are based on sales from wholesalers to pharmacy/nursery homes/hospitals and not according to the residence of the consumers.

In NorPD, however, the sales from pharmacies of prescription medicines could be registered according to the residence of the patients. County statistics may therefore vary somewhat based on what sources are used. Data from NorPD can be retrieved from the website www.norpd.no.

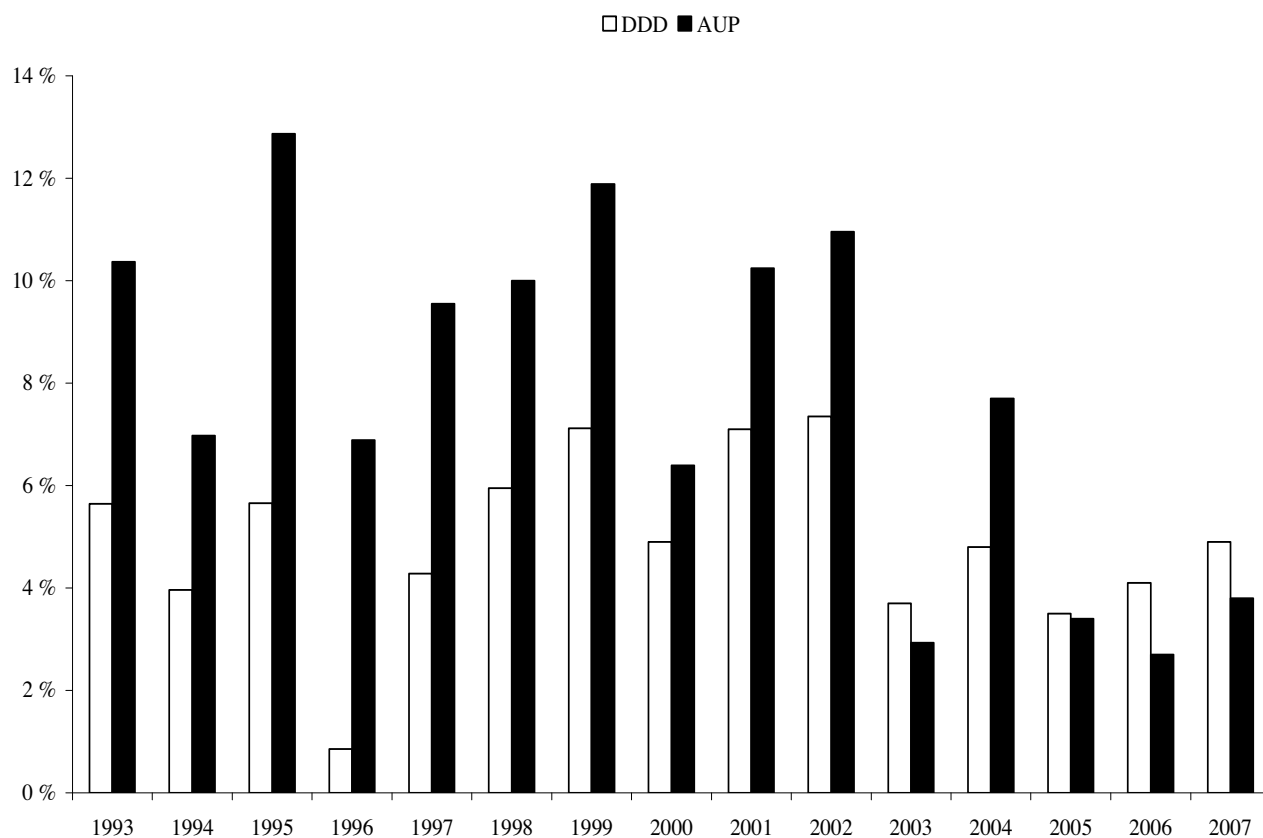
The inter-county differences have been relatively stable over time. A county with a high consumption one year normally shows a correspondingly high consumption in previous years.

Rather large regional differences are seen in some therapeutic groups. For the tranquillizers and hypnotics/sedatives (N05B and N05C) there have been large and persistent inter-county differences in the level of use (see tables on page 106).

A large relative proportion of elderly inhabitants will in some counties partly account for a relatively large consumption of medicaments. Some medicament groups have a very limited use among young people, with most users beyond the age of 45. To correct for consumption differences due to differing age structure between counties, simple age adjustments can be made in the sales data by dividing the medicament consumption, measured in DDDs, by the number of inhabitants in the age group most likely using the drugs. The relevant age group will of course vary with the medicament group in question. A table listing the number of inhabitants according to age for all counties is included on pages 23 and 24.

Differences in population structures (age structure in particular), number of pharmacies, the number of inhabitants per doctor, hospital availability coverage, and the availability of health services only partly explain the inter-county differences. There is reason to believe that the changes also stem from differing therapy traditions and differing attitudes to drug treatment.

Figur 1. Prosentvis årlig endring i totalt salg målt i kr (AUP) og DDD 1993- 2007
Figure 1. Per cent annual change in total sales measured in NOK (AUP) and DDDs 1993 - 2007

Tabell 1. Salg i millioner kr. (AUP) av legemidler med markedsføringstillatelse, 1994 - 2007
Table 1. Total sales in million NOK (AUP) of medicinal products 1994 - 2007

	Million NOK (AUP)
1994	6599
1995	7448
1996	7961
1997	8722
1998	9595
1999	10734
2000	11420
2001	12590
2002	13970
2003 ¹⁾	14626
2004 ¹⁾	15756
2005 ¹⁾	16275
2006 ¹⁾	16716
2007 ¹⁾	17356

¹⁾Salg av blodprodukter, immunoglobuliner og vaksiner fra Octapharma og Nasjonalt folkehelseinstitutt er kun inkludert for årene 2003-2007

Tabell 2. De 10 mest solgte reseptbelagte legemidler rangert etter omsetningen i millioner kr (AUP) i 2007

Table 2. The top 10 POMs ranged according to the sales in million NOK (AUP) in 2007

ATC kode ATC code	Virkestoff Active ingredient	Bruksområde Indication	Millioner DDD Million DDD	Millioner kr Million NOK
L04AB01	Etanercept	Leddgikt m.m.	1	449
R03AK06	Salmeterol og flutikason	Astma/KOLS	20	330
L04AB02	Infliximab	Leddgikt m.m.	2	324
C10AA05	Atorvastatin	Kolesterolsenkende	83	305
A02BC05	Esomeprazol	Spiserørsbetennelse m.m.	23	254
N05AH03	Olanzapin	Psykiske lidelser	5	217
L04AB04	Adalimumab	Leddgikt m.m.	1	210
R03AK07	Formeterol og budesonid	Astma/KOLS	12	207
C07AB02	Metoprolol	Hjerte/kar sykdom	42	182
C09DA01	Losartan og hydroklortiazid	Hjerte/kar sykdom	21	174

Tabell 3. De 10 mest solgte reseptbelagte legemidler rangert etter omsetningen i millioner DDD¹ i 2007

Table 3. The top 10 POMs ranged according to the sales in million DDDs in 2007

ATC kode ATC code	Virkestoff Active ingredient	Bruksområde Indication	Millioner DDD Million DDD	Millioner kr Million NOK
C10AA01	Simvastatin	Kolesterolsenkende	187	139
B01AC06	Acetylsalisylsyre	Blodpropp forebyggende	114	117
C10AA05	Atorvastatin	Kolesterolsenkende	83	305
N05CF01	Zopiklon	Sovemiddel	55	106
C08CA01	Amlodipin	Hjerte/kar sykdom	53	53
R06AE07	Cetirizin	Pollenallergi	43	46
C09AA05	Ramipril	Hjerte/kar sykdom	42	29
C07AB02	Metoprolol	Hjerte/kar sykdom	42	182
H03AA01	Levothyroksinnatrium	Thyroksintilskudd	38	53
C03CA01	Furosemid	Hjerte/kar sykdom	35	33

¹ Omfatter kun legemidler som har en DDD fastsatt. Includes only drugs with DDDs

Tabell 4. De 10 mest solgte reseptfrie legemidler rangert etter omsetningen i millioner kr (AUP)¹ i 2007
Table 4. The top 10 OTC drugs ranged according to the sales in million NOK (AUP) in 2007

ATC kode ATC code	Virkestoff Active ingredient	Bruksområde Indication	Millioner DDD Million DDD	Millioner kr Million kr
N02BE01	Paracetamol	Smerter	31	272
R01AA07	Xylometazolin	Nesetetthet	47	219
N07BA01	Nikotin	Røyavvenning	7	213
M01AE01	Ibuprofen	Smerter	17	177
A01AA01	Natriumfluorid	Kariesprofylakse	114	51
A02BA53	Famotidin, kombinasjoner	Halsbrann/sure oppstøt	1	46
A09AA02	Multienzymer	Fordøyelsesenzymmer	1	38
R06AE07	Cetirizin	Pollenallergi	8	37
A11GA01	Vitamin C	Vitamintilskudd	72	33
G01AF02	Klotrimazol	Soppinfeksjoner	2	33

Tabell 5. De 10 mest solgte reseptfrie legemidler rangert etter omsetningen i millioner DDD² i 2007
Table 5. The top 10 OTC drugs ranged according to the sales in million DDDs in 2007

ATC kode ATC code	Virkestoff Active ingredient	Bruksområde Indication	Millioner DDD Million DDD	Millioner kr Million NOK
A01AA01	Natriumfluorid	Kariesprofylakse	114	51
A11GA01	Vitamin C	Vitamintilskudd	72	33
R01AA07	Xylometazolin	Nesetetthet	47	219
N02BE01	Paracetamol	Smerter	31	272
A11EA	Vitamin B-kompleks	Vitamintilskudd	24	14
M01AE01	Ibuprofen	Smerter	17	177
A06AD11	Laktulose	Avføringsmiddel	16	23
B03BB01	Folsyre	Vitamintilskudd	13	10
B03AA07	Ferrosulfat	Jerntilskudd	11	14
G03CA04	Østriol	Østrogen tilskudd, lokal bruk i skjeden	8	16

¹ Inkl. kun salg av pakninger unntatt fra reseptplikt.

² Inkl. kun salg av pakninger unntatt fra reseptplikt og kun legemidler som har en DDD fastsatt

Tabell 6. Salg av de vanligste reseptfrie legemidler som selges både i dagligvarehandel og apotek 2004-2007

Table 6. Sales of the main OTC medicines available both in non-pharmacy outlets and in pharmacies from 2004 - 2007

Virkestoff (ATC kode) Active ingredient	Bruksområde (Indication)	2004	2005	2006	2007
		DDD/1000 inh./day (% non-pharmacy outlets)	DDD/1000 inh./day (% non-pharmacy outlets)	DDD/1000 inh./day (% non-pharmacy outlets)	DDD/1000 inh./day (% non-pharmacy outlets)
Kalsiumkarbonat (A02AC01)	Syrenøytrali- serende	1,1 (3)	1,1 (5)	1,0 (8)	1,0 (9)
Ibuprofen (M01AE01) ¹⁾	Smerter	7,0 (29)	8,1 (34)	8,8 (37)	9,8 (38)
Fenazon + Koffein (N02BB51)	Smerter	3,5 (12)	3,2 (14)	3,0 (14)	2,8 (14)
Paracetamol (N02BE01) ¹⁾	Smerter	16,6 (25)	17,3 (34)	17,4 (40)	18,0 (44)
Nikotin (N07BA01)	Røyk- avvenning	3,4 (12)	3,6 (12)	3,9 (13)	4,3 (16)
Oksymetazolin (R01AA05)	Nesetetthet	3,8 ²⁾	3,3 ²⁾	2,8 ²⁾	2,6 ²⁾
Xylometazolin (R01AA07)	Nesetetthet	22,1 (26)	23,2 (4)	25,3 (46)	27,4 (50)
Kombinasjoner (R05CA10)	Slimløsende hostesaft	1,6 (2)	1,8 (6)	1,6 (8)	1,8 (9)
Meklozin (R06AE05)	Reisesyke	0,9 (1)	0,9 (3)	0,9 (5)	1,0 (7)
Total		60,0 (21)	62,5 (30)	64,7 (36)	68,7 (38)

¹⁾ Excluding sales of prescription only packages. Total sales see tables on page 90 (ibuprofen) and page 102 (paracetamol)

²⁾ No sale outside pharmacies

Tabell 7. Salg av legemidler med markedsføringstillatelse pr ATC hovedgruppe i 2007 og endringer 2006-2007.

Table 7. Sales of drugs per ATC main group in 2007 and changes 2006-2007,

ATC hovedgruppe ATC main group	Salg i mill DDD Sales in mill DDD	Endring i mill DDD Change in mill DDDs	% endring i DDD Per cent change in DDDs	Salg i mill kr (AUP) Sales in mill NOK (AUP)	Endring i mill kr (AUP) Change in mill NOK (AUP)	% endring i kr (AUP) Per cent change in NOK (AUP)	% andel av totalomsetning i kroner Per cent share of the total consumption
N	371	17,5	4,9 %	3 553	177	5,2 %	20,5 %
L¹⁾	23	2,2	10,6 %	2 629	336	14,7 %	15,1 %
C	775	56,0	7,8 %	2 132	-83	-3,8 %	12,3 %
A	466	21,0	4,7 %	1 828	-5	-0,3 %	10,5 %
R	306	11,3	3,8 %	1 797	21	1,2 %	10,4 %
J	36	1,4	4,2 %	1 218	76	6,7 %	7,0 %
B	200	8,2	4,3 %	1 074	50	4,9 %	6,2 %
G	162	-3,0	-1,8 %	872	50	6,1 %	5,0 %
M	104	1,8	1,8 %	611	-56	-8,4 %	3,5 %
H	69	2,3	3,5 %	398	13	3,5 %	2,3 %
D³⁾				394	23	6,1 %	2,3 %
S²⁾	29	0,03	0,1 %	382	1	0,2 %	2,2 %
Q³⁾				253	23	10,2 %	1,5 %
V³⁾				160	-2	-1,1 %	0,9 %
P³⁾				55	5	9,8 %	0,3 %
Totalt	2 546	119	4,9 %	17 356	630	3,8 %⁴⁾	100 %

¹⁾ DDD bare fastsatt for noen preparater. DDDs are only assigned for some drugs.

²⁾ DDD bare fastsatt for glaukompreparater. DDDs are only assigned for antiglaucoma preparations.

³⁾ DDD er ikke fastsatt for veterinær legemidler (ATC Q) og bare for noen få unntak i ATC gruppene D, P og V
DDD's not assigned for veterinary medicines (ATC Q) and only for some drugs in ATC group D, P and V.

⁴⁾ Økningen var på 3,4% beregnet i apotekets innkjøpspris (AIP).

FOLKE MENGDE ETTER ALDER 2003 - 2007¹⁾

POPULATION BY AGE 2003 - 2007¹⁾

	Total	0-5	6-12	13-15	16-19	20-44	45-66	67-79	80år over
2003									
Hele landet	4552252	353730	435762	177202	215714	1598643	1166058	400080	205063
Prosent	100,0%	7,7%	9,6%	3,9%	4,7%	35,1%	25,6%	8,8%	4,5%
2004									
Hele landet	4577457	350556	435192	184525	220083	1593297	1190474	394144	209186
Prosent	100,0%	7,6%	9,5%	4,0%	4,8%	34,8%	26,0%	8,6%	4,6%
2005									
Hele landet	4606363	349626	432856	188544	227335	1589361	1214707	390779	213155
Prosent	100,0%	7,6%	9,4%	4,1%	4,9%	34,5%	26,4%	8,5%	4,6%
2006									
Hele landet	4640219	347815	432455	190203	235513	1590623	1237400	390334	215876
Prosent	100,0%	7,5%	9,3%	4,1%	5,1%	34,3%	26,7%	8,4%	4,7%
2007									
Kvinner	2355346	170348	210517	91912	119330	785595	622495	212371	142778
Menn	2325788	177701	222085	97251	125057	811351	637745	179214	75384
Hele landet	4681134	348049	432602	189163	244387	1596946	1260240	391585	218162
Prosent	100,0%	7,5%	9,2%	4,0%	5,2%	34,1%	26,9%	8,4%	4,7%
Østfold	262523	18240	23804	10560	13439	84794	74395	24479	12812
	100,0%	6,9%	9,1%	4,0%	5,1%	32,3%	28,3%	9,3%	4,9%
Akershus	509177	41081	51382	22219	27511	169687	139029	39732	18536
	100,0%	8,1%	10,1%	4,4%	5,4%	33,3%	27,3%	7,8%	3,6%
Oslo	548617	44463	39076	15803	21455	236327	131039	36281	24173
	100,0%	8,1%	7,1%	2,9%	3,9%	43,1%	23,9%	6,6%	4,4%
Hedmark	188692	11765	16257	7590	9658	56746	55812	19676	11188
	100,0%	6,2%	8,6%	4,0%	5,1%	30,1%	29,6%	10,4%	5,9%
Oppland	183037	11719	16077	7299	9225	56253	53319	16874	10471
	100,0%	6,4%	8,8%	4,0%	5,0%	30,7%	29,1%	10,2%	5,7%
Buskerud	247655	17723	22382	9657	12710	81711	69891	21523	12058
	100,0%	7,2%	9,0%	3,9%	5,1%	33,0%	28,2%	8,7%	4,9%
Vestfold	223804	15297	20754	9206	12114	71516	63489	20502	10926
	100,0%	6,8%	9,3%	4,1%	5,4%	32,0%	28,4%	9,2%	4,9%

¹⁾ Befolkning pr 1. januar
Population by 1 January

	Total	0-5	6-12	13-15	16-19	20-44	45-66	67-79	80år over
Telemark	166170 100,0%	10784 6,5%	14768 8,9%	6716 4,0%	8964 5,4%	52402 31,5%	47768 28,7%	15428 9,3%	9340 5,6%
Aust-Agder	104759 100,0%	7381 7,1%	10084 9,6%	4515 4,3%	5676 5,4%	33918 32,4%	29486 28,1%	8804 8,4%	4895 4,7%
Vest-Agder	163702 100,0%	12429 7,6%	16343 10,0%	7201 4,4%	9340 5,7%	55330 33,8%	42175 25,8%	13495 8,2%	7389 4,5%
Rogaland	404566 100,0%	33783 8,4%	41740 10,3%	17910 4,4%	22925 5,7%	143318 35,4%	100656 24,9%	28482 7,0%	15752 3,9%
Hordaland	456711 100,0%	35480 7,8%	43841 9,6%	18974 4,2%	24619 5,4%	158331 34,7%	117393 25,7%	36979 8,1%	21094 4,6%
Sogn og Fjordane	106194 100,0%	7834 7,3%	10514 9,9%	4701 4,4%	6221 5,9%	32222 30,3%	28794 27,1%	9794 9,2%	6114 5,8%
Møre og Romsdal	245385 100,0%	17722 7,2%	23256 9,5%	10361 4,2%	13570 5,5%	76523 31,2%	68377 27,9%	22233 9,1%	13343 5,4%
Sør-Trøndelag	278836 100,0%	20820 7,5%	25513 9,1%	11163 4,0%	14507 5,2%	98385 35,3%	73557 26,4%	22487 8,1%	12404 4,4%
Nord-Trøndelag	129069 100,0%	9284 7,2%	12747 9,9%	5604 4,3%	7340 5,7%	39404 30,5%	36151 28,0%	11899 9,2%	6640 5,1%
Nordland	235436 100,0%	15798 6,7%	22200 9,4%	10091 4,3%	13054 5,5%	73160 31,1%	66627 28,3%	22362 9,5%	12144 5,2%
Troms	154136 100,0%	11111 7,3%	14658 9,5%	6460 4,2%	8144 5,3%	52488 34,1%	42413 27,5%	12564 8,2%	6298 4,1%
Finnmark	72665 100,0%	5335 7,4%	7206 9,9%	3133 4,3%	3915 5,4%	24431 33,6%	19869 27,3%	6191 8,5%	2585 3,6%

Kilde: Statistisk sentralbyrå

FORKORTELSER

AIP	Apotekenes innkjøpspris
ATC	Anatomisk Terapeutisk Kjemisk klassifisering
AUP	Apotekenes utsalgspris
DDD	Definert døgndose
ED	Enkeltdose
EPhMRA	European Pharmaceutical Market Research Association
MU	Million enheter
N (adm.form)	Nasalt
NorPD	Reseptbasert legemiddelregister (Reseptregisteret)
O (adm.form)	Oralt
P (adm.form)	Parenteralt
PDD	Foreskrevet døgndose
R (adm.form)	Rektalt
SL (adm.form)	Sublingualt
TD (adm.form)	Transdermalt
TU	Tusen enheter
U	Enheter
V (adm.form)	Vaginalt

ABBREVIATIONS

AIP	Pharmacy purchase price
ATC	Anatomical Therapeutic Chemical Classification
AUP	Pharmacy retail price
DDD	Defined daily dose
ED	Unit dose
EPhMRA	European Pharmaceutical Market Research Association
MU	Million units
N (adm.form)	Nasal
NorPD	Norwegian Prescription Database
O (adm.form)	Oral
OTC	"Over the counter", non prescription drugs
P (adm.form)	Parenteral
PDD	Prescribed daily dose
POM	Prescription only medicines
R (adm.form)	Rectal
SL (adm.form)	Sublingual
TD (adm.form)	Transdermal
TU	Thousand units
U	Units
V (adm.form)	Vaginal

Fordøyelsesorganer og stoffskifte

Alimentary tract and metabolism

Fluor-preparater, syrenøytraliserende midler (antacida), midler til bruk ved ulcus og refluksykdom, avføringsmidler, midler mot fedme og midler til behandling av diabetes er noen av de mange preparater som hører inn under denne legemiddelgruppen.

Midler mot karies (A01AA)

Etter en gradvis økning i forbruket fra 2000, ble salget av fluortabletter redusert med 5 % i 2007. Salget utgjør 312 000 DDD per dag. En markant nedgang i forbruket av fluortabletter i perioden 1995-1997, kan tilskrives en tilråding fra Statens Helsetilsyn om at man ikke lenger anså det nødvendig med rutinemessig bruk av fluortabletter til barn og ungdom som benyttet fluortannkrem daglig. En sannsynlig årsak til økningen i salget fra 2000, kan være økt mediefokus på tannhelse og signaler om økt kariesforekomst hos barn og unge. Nedgangen i 2007 kan antyde en stabilisering av forbruket.

Midler mot ulcus og gastroøsofageal refluksykdom (A02B)

Antall solgte DDD av legemidler til bruk ved ulcus og gastroøsofageal refluksykdom (GORD) økte med 9 % 2007. Protonpumpehemmerne (ATC gruppe A02BC) har hatt en vekst i doser på 11 % i 2007, samme vekst som i 2006. Dette utgjør hele veksten i forbruket av legemidler i ATC gruppe A02B. Fra 1. februar 2007 ble lansoprazol, omeprazol og pantoprazol innført som foretrukne protonpumpehemmere ved behandling av gastroøsofageal refluksykdom. Dette medførte at salget av esomeprazol ble redusert med 15 % målt i DDD. Omsetningen av esomeprazol utgjorde 254 millioner kroner (AUP) og er rangert som nummer fem på listen over de ti mest solgte reseptbelagte legemidlene etter omsetning i kroner. Forbruket av H₂-blokkere (ATC gruppe A02BA) har vært stabilt i perioden 1998-2007. Fra 1. februar 2007 ble ranitidin foretrukket legemiddel blant H₂-blokkerne, noe som forklarer en svak vekst i salget. Noen H₂-blokkere og omeprazol selges også uten resept. I 2007 utgjorde reseptfritt salg av H₂-blokkerne 26 % av totalsalget i gruppe A02BA, mens salget av reseptfritt omeprazol var ubetydelig målt i doser. Salget av midler ved ulcus og GORD beløp seg til 508 millioner kroner (AUP) i 2007; en reduksjon på vel 7 % i forhold til 2006 p.g.a. redusert salg av esomeprazol.

Fluoride preparations, antacids, drugs for peptic ulcer and gastroesophageal reflux disease, laxatives, antiobesity preparations, and agents used in diabetes are some of the many subgroups belonging to ATC main group A.

Caries prophylactic agents (A10AA)

After a gradual increase in the consumption from 2000, the sales of fluoride tablets decreased by 5 % in 2007. The sales represent 312 000 DDD per day. The marked 1995-1997 decreases in consumption of fluoride tablets reflect guidelines from the Norwegian Board of Health for the use of fluoride in the prevention of caries. The Guidelines no longer advise the daily use of fluoride tablets among children and youth when fluoride toothpaste is used. Strong media focus on dental health and suggestions about increased caries rate may be a possible explanation for the sales increase from 2000. The decrease in sales in 2007 may indicate a stabilisation of the consumption.

Drugs for peptic ulcer and gastro-oesophageal reflux disease (A02B)

The number of sold DDDs of drugs for the treatment of peptic ulcer and gastroesophageal reflux disease (GORD) increased by 9 % in 2007. The proton pump inhibitors (ATC group A02BC) had a growth of 11 % measured in doses sold in 2007, same as in 2006. This accounts for the total increase in use of drugs in ATC group A02B. Since 1st February 2007 lansoprazole, omeprazole and pantoprazole should be the drugs of choice in the treatment of gastro-oesophageal reflux disease. This caused a reduction in the sales of esomeprazole by 15 % measured in DDDs. The pharmacy retail price sales of esomeprazole amounted to 245 million NOK. This drug was number five on the list of the ten most sold POMs ranged according to the sales in 2007. The sales of H₂ blockers (ATC group A02BA) have been almost unchanged in the period 1998-2007. Some H₂ blockers and omeprazole are also OTC drugs. In 2007 the sales of OTC packages of H₂ blockers accounted for 26 % of the total sales in group A02BA, while sales of omeprazole OTC was insignificant (measured in DDDs). The 2007 pharmacy retail price sales of agents for peptic ulcer and GORD amounted to 508 million NOK; a 7 %

Midler mot fedme (A08A)

Tre legemidler er godkjent til behandling av fedme i Norge: Reductil®, Xenical® og Acomplia®. I 2007 ble det solgt gjennomsnittlig 7200 doser per dag av Reductil®, 4300 doser av Xenical® og 1400 doser av Acomplia®. Økningen i salget i denne gruppen, i forhold til foregående år, var 16 %. I 2006 sank imidlertid salget med 7 %. Salget beløp seg til nær 88 millioner kroner i 2007 (AUP).

Tall fra Reseptregisteret viser at 37 000 personer (0,8 % av befolkningen) fikk legemidler mot fedme utlevert på apotek i 2007. Av disse var 29 000 kvinner og 8000 menn (1,2 % av den kvinnelige befolkning og 0,3 % av den mannlige).

Midler til diabetesbehandling (A10)

Tall fra Reseptregisteret viser at 132 000 pasienter hentet ut minst én resept i 2007 på legemidler til behandling av diabetes (2,8 % av befolkningen). Nær 50 000 pasienter fikk insulin, mens 99 000 pasienter ble behandlet med tabletter. Perorale midler brukes kun av pasienter med type 2-diabetes, mens insulin benyttes både av pasienter med type 1- og type 2-diabetes.

Salg av legemidler til behandling av diabetes økte med 5 % i 2007 målt i DDD. Den årlige veksten siste femårsperiode har vært relativt stabil. Totalt er salget av diabetesmidler, målt i doser, mer enn doblet i løpet av siste tiårsperiode. I 2007 var omsetningen nær 445 millioner kroner (AUP). Årsakene til økningen er hovedsakelig økt forekomst (prevalens) av type 2-diabetes og dels intensivert behandling. Ifølge Norges Diabetesforbund trenger ca. 70 % av personer med type 2-diabetes medikamentell behandling. Økningen i prevalens forklares både ut fra at pasientene lever lenger, og at det stadig blir flere nye tilfeller.

Totalforbruket av insulin er jevnt økende. Målt i DDD har salget økt med 2,8 % i 2007.

Trenden de siste fem årene er en vekst i salg av hurtigvirkende insulinanaloger som blant annet benyttes i insulinpumper for kontinuerlig administrasjon til pasienter med type 1-diabetes. De langsomtvirkende insulin-analogene (insulin glargin og insulin detemir) har økt mest i 2007 (målt i doser). Disse relativt nye insulinene er kun tilgjengelig på individuell refusjon for pasienter med særlige blodglukosesvingninger.

Målt i doser var veksten i salget av tabletter til behandling av type 2-diabetes 7 % i 2007. Metformin (A10BA02) og glimepirid (A10BB12) utgjorde henholdsvis 47 % og 41 % av totalsalget av perorale midler i 2007 målt i doser. Reseptregisteret viser at rundt 80 000 pasienter fikk metformin, mens 45 000

reduksjon sammenlignet med 2006, forklart av den nedgangen i salget av esomeprazole.

Antiobesity preparations (A08A)

Three medicinal products are approved for treatment of obesity in Norway: Reductil®, Xenical®, and Acomplia®. The sales in 2007 equalled in average daily sales of 7200 DDDs of Reductil®, 4300 DDDs of Xenical®, and 1400 DDDs of Acomplia®. This represents a 16 % increase in the total sales in this group of drugs in 2007. A 7 % decrease was registered in 2006. The sales amounted to 88 million NOK in 2007 (pharmacy retail price). Data from the Norwegian Prescription Database (NorPD) show that 37 000 patients (0.8 % of the total population) received antiobesity drugs in 2007. 29 000 women and 8000 men (1.2 % of the female and 0.3 % of the male population, respectively) were included in the patient group.

Drugs used in diabetes (A10)

Data from the NorPD show that about 132 000 patients collected at least one prescription on drugs used in diabetes in 2007. 55 000 patients were recorded with insulin, while 99 000 patients were treated with tablets. Oral blood glucose lowering drugs are used by Type 2 diabetes patients only, while insulin may be used by both Type 1 and Type 2 diabetes patients.

The 2007 sales of antidiabetic agents increased by 5 % measured in DDDs. The annual increase has been stable over the last five years. The number of sold doses of antidiabetic agents has more than doubled over the last decade. In 2007, pharmacy retail price sales amounted to 445 million NOK. This increase is mainly due to increasing prevalence of Type 2 diabetes in the population, and partly to an intensified treatment strategy. According to The Norwegian Diabetes Association 70 % of Type 2 diabetes patients need medical treatment. The increase in prevalence results from both the fact that patients are living longer and the increase in incidence of Type 2 diabetes.

The total consumption of insulin is steadily increasing. The sales of insulin, measured in number of DDDs, increased by 2.8 % in 2007. The last five years there has been an increase in the use of fast-acting insulin analogues. (These analogues are e.g. used in insulin pumps for patients with Type 1 diabetes.) In 2007 the increase observed in the sales of long-acting insulin analogues (insulin glargin and insulin detemir) has been most dominant (measured in DDDs). The long-acting insulin analogues are reimbursed only for patients with frequent hypoglycemic episodes.

fikk sulfonamider. Bruken av tiazolidindioner ("glitazoner", A10BG) er relativt sett lav, men salget av faste kombinasjoner som inneholder glitazoner øker kraftig.

To legemidler som påvirker inkretinsystemet ble markedsført i 2007: Januvia® (A10BH01) og Byetta® (A10BX04). Preparatene representerer nye virkningsmekanismer og er foreløpig indisert kun som tilleggsbehandling ved type 2-diabetes.

The sales measured in DDDs of oral agents for the treatment of Type 2 diabetes increased by 7 % in 2007. Metformin (A10BA02) and glimepiride (A10BB12) accounted for 47 % and 41 % respectively of the total sales of oral antidiabetics in 2007. Data from the NorPD show that 80 000 patients received metformin and 45 000 received sulfonamides. The use of thiazolidinediones ("glitazones", A10BG) is relatively speaking low in this group, however, the sales of combination products containing glitazones is increasing significantly.

Two medicinal products with effect on the incretin system were introduced on the market in 2007: Januvia® (A10BH01) and Byetta®. These products represent new mechanisms of action and so far they are indicated only as adjunctive therapy in the treatment of patients with Type 2 diabetes.

**Hovedinndeling i ATC gruppe A - Fordøyelsesorganer og stoffskifte/
Main ATC levels in A - Alimentary tract and metabolism**

- A01 Munn- og tannmidler/Stomatological preparations
- A02 Midler mot syrerelaterte lidelser/Drugs for acid related disorders
- A03 Midler mot funksjonelle gastrointestinale lidelser/Drugs for functional gastrointestinal disorders
- A04 Antiemetika/Antiemetics and antinauseants
- A05 Galle- og leverterapi/Bile and liver therapy
- A06 Laksantia/Laxatives
- A07 Antidiarroika, tarmantiseptika og antiinflammatoriske midler/
Antidiarrheals, intestinal antiinflammatory/antiinfective agents
- A08 Midler mot fedme, ekskl. diettpreparater/Antiobesity preparations, excl. diet products
- A09 Digestiva, inkl. enzymer/Digestives, incl. enzymes
- A10 Midler til diabetesbehandling/Drugs used in diabetes
- A11 Vitaminer (utelatt)/Vitamins (not included)
- A12 Mineraltilskudd/Mineral supplements
- A14 Anabole midler til systemisk bruk/Anabolic agents for systemic use
- A16 Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater/Other alimentary tract and metabolism products

ATC gruppe A

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe A - *Fordøyelsesorganer og stoffskifte*

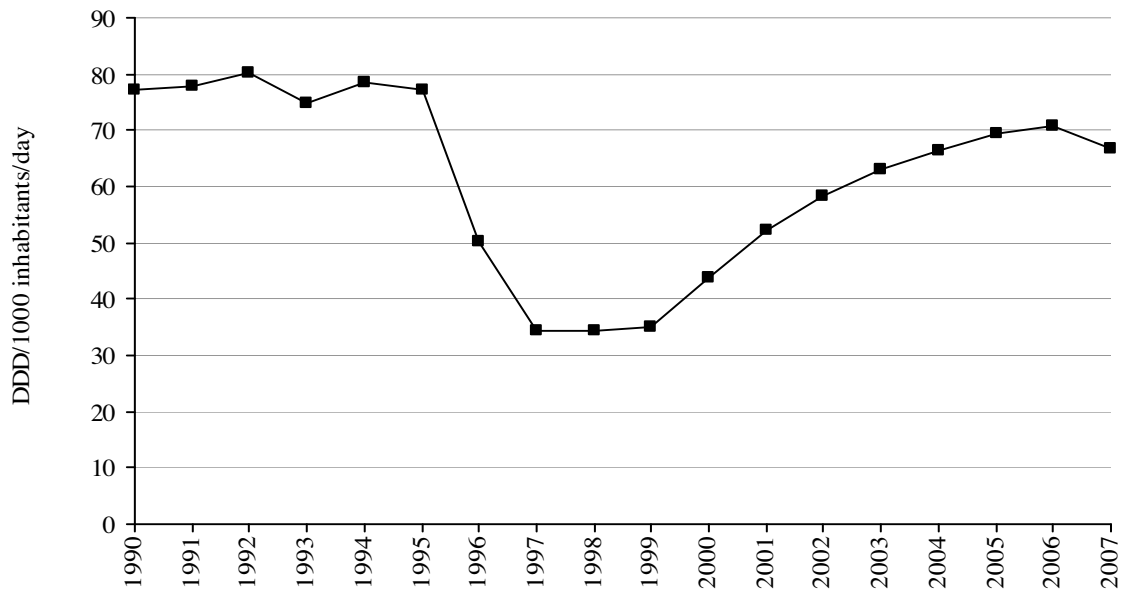
Sales per ATC 3rd level for ATC group A - *Alimentary tract and metabolism*

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
A01A	Stomatological preparations	58,1	63,2	65,9	70,8	70,2
A02A	Antacids	39,5	40,4	38,6	35,1	33,9
A02B	Drugs for peptic ulcer and gastro-oesophageal reflux disease (GORD)	547,6	569,3	569,8	550,1	508,4
A03A	Drugs for functional bowel disorders	18,3	19,4	21,3	21,6	20,1
A03B	Belladonna and derivatives, plain	3,9	3,6	3,6	3,5	3,2
A03F	Propulsives	16,9	10,3	10,9	11,8	12,2
A04A	Antiemetics and antinauseants	55,5	62,7	61,9	63,6	61,7
A05A	Bile therapy	5,4	6,2	5,7	6,4	7,0
A06A	Laxatives	129,4	142,4	124,0	128,4	133,2
A07A	Intestinal antiinfectives	10,0	11,4	12,1	12,0	12,1
A07B	Intestinal adsorbents	2,4	3,0	3,0	3,1	3,7
A07C	Electrolytes with carbohydrates	1,7	1,6	1,9	2,4	2,1
A07D	Antipropulsives	25,6	25,1	23,4	25,5	27,1
A07E	Intestinal antiinflammatory agents	60,7	65,3	68,4	70,5	76,2
A07F	Antidiarrheal microorganisms			0,3	0,1	0,2
A08A	Antiobesity preparations, excl. diet products	65,6	87,1	92,3	83,6	87,7
A09A	Digestives, incl. enzymes	36,7	37,9	38,6	40,6	38,1
A10A	Insulins and analogues	247,3	277,1	300,8	313,3	325,7
A10B	Blood glucose lowering drugs, excl. Insulins	88,2	102,3	125,8	134,3	117,9
A12A	Calcium	35,1	39,8	43,4	46,7	49,6
A12B	Potassium	8,2	11,2	18,5	20,0	22,1
A12C	Other mineral supplements	4,6	4,8	5,1	6,0	5,6
A14A	Anabolic steroids	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
A16A	Other alimentary tract and metabolism products	32,8	56,8	81,1	89,0	106,6

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
A01	Munn- og tannmidler¹⁾	62,9	66,3	69,5	70,9	66,6
A01AA01	Natriumfluorid (1,1 mg = 0,50 mg F)	62,9	66,3	69,5	70,9	66,6

Salg av fluorpreparater¹⁾ (A01AA01) 1990 - 2007

Sales of fluoride products¹⁾ (A01AA01) 1990 - 2007

Fylkesvis salg av fluorpreparater¹⁾ (A01AA01) i 2007

Sales per county of fluoride products¹⁾ (A01AA01) in 2007

	DDD/1000 inhab/day
Østfold	64,7
Akershus	73,1
Oslo	71,8
Hedmark	59,5
Oppland	61,4
Buskerud	55,9
Vestfold	62,2
Telemark	52,2
Aust-Agder	65,0
Vest-Agder	65,9
Rogaland	77,2
Hordaland	60,9
Sogn og Fjordane	72,2
Møre og Romsdal	71,4
Sør-Trøndelag	77,4
Nord-Trøndelag	65,4
Nordland	56,3
Troms	65,8
Finnmark	57,9
Hele landet	66,6

1) Ekskl. salg av tannskyllevæske og fluorlakk/Does not include sales of fluoride mouthwash and fluoride varnish

ATC gruppe A

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
A02	Midler mot syrerelaterte lidelser¹⁾	29,01	30,47	32,54	35,21	37,99
A02A	Antacida	2,47	2,30	2,12	1,96	1,88
A02AC01	Kalsiumkarbonat (3,5 g) ²⁾	1,19	1,13	1,07	1,04	1,03
A02AD01	Ordinære saltkombinasjoner	1,28	1,17	1,05	0,92	0,84
A02B	Midler mot ulcus og gastroøsofageal reflukssykdom (GORD)	26,54	28,17	30,42	33,24	36,12
A02BA	H₂-reseptorantagonister	5,62	5,49	5,50	5,68	5,84
A02BA01	Cimetidin (0,8 g)	0,68	0,60	0,54	0,45	0,31
A02BA02	Ranitidin (0,3 g)	3,74	3,63	3,69	3,86	4,13
A02BA03	Famotidin (40 mg)	0,78	0,73	0,66	0,62	0,53
A02BA07	Ranitidinvismutsitrat (0,8 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00
A02BA53	Famotidin, kombinasjoner (40 mg) ³⁾	0,42	0,52	0,60	0,74	0,87
A02BB	Prostaglandiner	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03
A02BB01	Misoprostol (0,8 mg)	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03
A02BC	Protonpumpehemmere	20,45	22,22	24,48	27,12	29,79
A02BC01	Omeprazol (20 mg)	5,03	4,44	4,38	4,39	5,61
A02BC02	Pantoprazol (40 mg)	0,50	0,60	0,80	1,28	4,32
A02BC03	Lansoprazol (30 mg)	4,75	5,23	5,66	5,20	6,13
A02BC05	Esomeprazol (30 mg)	10,17	11,95	13,64	16,25	13,73
A02BX	Andre midler mot ulcus og gastroøsofageal reflukssykdom (GORD)	0,44	0,43	0,41	0,42	0,46
A02BX02	Sukralfat (4 g)	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03
A02BX13	Alginsyre	0,40	0,40	0,38	0,39	0,43

1) Inkluderer kun legemidler med markedsføringstillatelse, salg av magnesiumforbindelser er ikke med

Sales of magnesium compounds (ATC group A02AA) are not included

2) No DDD is assigned by the WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology. The DDDs used in the table are national DDDs for Norway.

3) DDD for kombinasjonen er lik DDD for famotidin. The DDD for the combination is equivalent to the DDD for famotidine

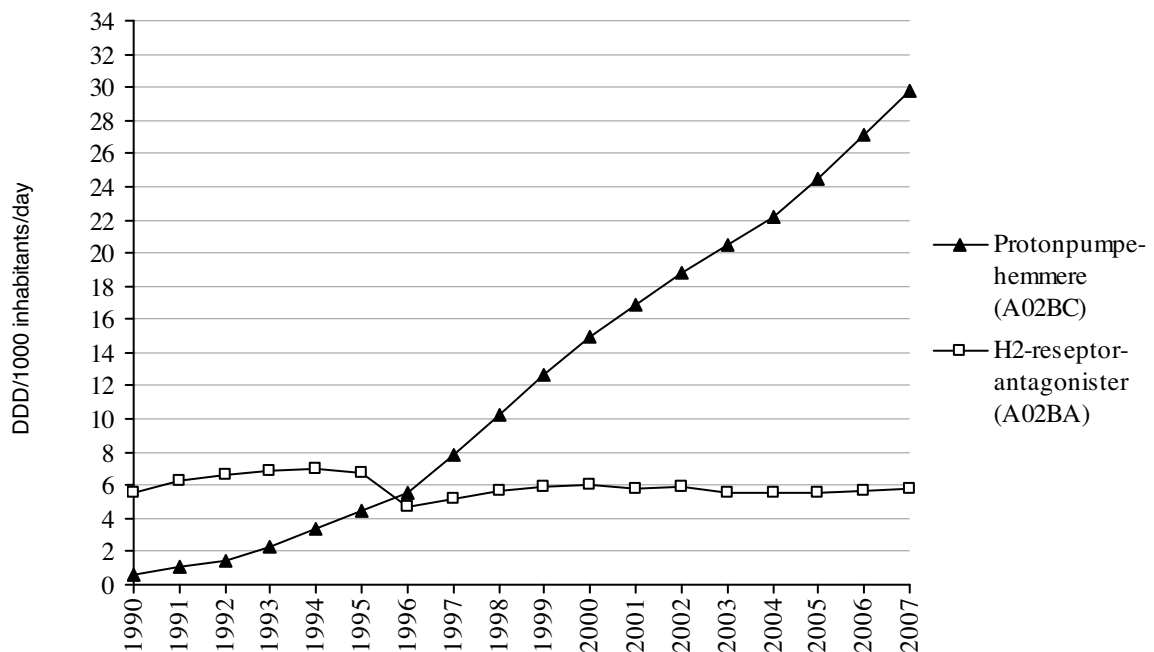
Fylkesvis salg av antacida (A02A) og midler mot ulcus og GORD (A02B) i 2007 angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn¹⁾

Sales per county of antacids (A02A) and drug for peptic ulcer and GORD (A02B) in 2007 given in DDD/1000 inhabitants/day

	A02A	A02B
Østfold	1,8	68,5
Akershus	1,8	26,6
Oslo	1,6	25,7
Hedmark	2,5	43,6
Oppland	2,8	47,3
Buskerud	2,1	36,4
Vestfold	1,8	37,1
Telemark	2,3	42,4
Aust-Agder	2,4	36,8
Vest-Agder	1,7	36,2
Rogaland	1,5	26,9
Hordaland	1,6	33,9
Sogn og Fjordane	2,1	35,4
Møre og Romsdal	2,1	31,1
Sør-Trøndelag	1,8	32,2
Nord-Trøndelag	2,0	37,8
Nordland	2,0	52,7
Troms	1,7	36,1
Finnmark	1,6	39,8
Hele landet	1,9	36,1

Salg av midler mot ulcus og GORD (A02B) 1990-2007

Sales of drugs for peptic ulcer and GORD (A02B) 1990-2007

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

ATC gruppe A

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
A03	Midler mot funksjonelle gastrointestinale lidelser	3,94	3,89	3,85	3,86	3,72
A03A	Midler mot funksjonelle tarmlidelser	2,58	2,58	2,48	2,45	2,30
A03AB02	Glykopyrron (3 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A03AD01	Papaverin (0,1 g) ¹⁾	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
A03AX13	Silikonforbindelser	2,57	2,57	2,48	2,44	2,29
A03B	Belladonna og derivater, usammensatte	0,17	0,17	0,16	0,12	0,08
A03BA01	Atropin (1,5 mg)	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06
A03BA03	Hyoscyamin (1,2 mg)	0,09	0,09	0,08	0,04	0,00
A03BB01	Butylskopolamin (60 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
A03F	Motilitetsregulerende midler	1,19	1,14	1,21	1,29	1,35
A03FA	Motilitetsregulerende midler	1,19	1,14	1,21	1,29	1,35
A03FA01	Metoklopramid (30 mg)	1,07	1,14	1,21	1,29	1,35
A03FA02	Cisaprid (30 mg)	0,12				
A04	Antiemetika	0,19	0,21	0,23	0,25	0,27
A04A	Antiemetika	0,19	0,21	0,23	0,25	0,27
A04AA	Serotonin (5HT₃)-antagonister	0,18	0,19	0,21	0,23	0,24
A04AA01	Ondansetron (16 mg)	0,15	0,17	0,18	0,21	0,22
A04AA02	Granisetron (3 mg)	0,00				
A04AA03	Tropisetron (5 mg)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02
A04AA05	Palonosetron (0,25 mg)				0,00	0,00
A04AD	Andre antiemetika	0,01	0,02	0,02	0,02	0,03
A04AD01	Skopolamin (1 plaster)	0,01	0,02	0,02	0,01	0,02
A04AD12	Aprepitant (95 mg)		0,00	0,00	0,00	0,01
A05	Galle- og leverterapi	0,18	0,21	0,22	0,25	0,27
A05A	Galleterapi	0,18	0,21	0,22	0,25	0,27
A05AA	Gallesyrepreparater	0,18	0,21	0,22	0,25	0,27
A05AA02	Ursodeoksykolsyre	0,18	0,21	0,22	0,25	0,27

1) Basert på salg av apotekpreparater

ATC gruppe A

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
A06	Laksantia	29,02	30,10	22,05	19,50	21,99
A06A	Laksantia	29,02	30,10	22,05	19,50	21,99
A06AB	Kontaktlaksantia	11,03	11,32	11,24	10,68	10,84
A06AB02	Bisakodyl (10 mg)	4,96	5,27	4,99	4,73	4,75
A06AB06	Sennaglykosider ¹⁾	4,75	4,40	4,30	3,75	3,63
A06AB08	Natriumpikosulfat (5 mg)	1,32	1,65	1,95	2,20	2,46
A06AC	Volumøkende midler (utelatt)²⁾					
A06AD	Osmotisk virkende midler	16,57	17,33	9,40	7,44	9,77
A06AD11	Laktulose (6,7 g) ¹⁾	16,43	17,20	9,29	7,33	9,62
A06AD12	Laktitol (10 g)	0,06	0,06	0,02		
A06AD17	Natriumfosfat (50 g)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
A06AD65	Makrogol, kombinasjoner	0,05	0,04	0,05	0,08	0,11
A06AG	Klystermidler	1,42	1,45	1,41	1,39	1,38
A06AG02	Bisakodyl	0,26	0,26	0,25	0,23	0,22
A06AG10	Natriumdioktylsulfosuksinat	0,18	0,19	0,16	0,14	0,13
A06AG11	Natriumlaurylsulfat, inkl. kombinasjoner	0,98	1,00	1,00	1,01	1,03
A07	Antidiarroiika, tarmantiseptika og antiinflammatoriske midler	4,37	4,52	4,62	4,74	4,91
A07A	Tarmantiseptika	0,18	0,19	0,20	0,20	0,20
A07AA	Antibiotika	0,18	0,19	0,20	0,20	0,20
A07AA02	Nystatin (1,5 MU)	0,18	0,19	0,20	0,20	0,20
A07AA09	Vankomycin (2 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A07B	Tarmadsorpsjonsmidler	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08
A07BA	Kullpreparater	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08
A07BA01	Medisinsk kull (5 g)	0,06	0,07	0,07	0,07	0,08
A07C	Elektrolytter med karbohydrater	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
A07CA	Elektrolytter med karbohydrater	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
A07D	Peristaltikkhemmende preparater	1,20	1,23	1,28	1,34	1,40
A07DA	Peristaltikkhemmende preparater	1,20	1,23	1,28	1,34	1,40
A07DA02	Opium (0,1 g) ³⁾	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
A07DA03	Loperamid (10 mg)	1,18	1,22	1,27	1,33	1,32
A07DA53	Loperamid, kombinasjoner					0,07
A07E	Antiinflammatoriske midler ved tarmlidelser	2,91	3,01	3,06	3,11	3,21
A07EA	Kortikosteroider med lokal virkning	0,23	0,23	0,24	0,25	0,28
A07EA01	Prednisolon (1 klyster)	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
A07EA02	Hydrokortison (0,1 g)	0,09	0,08	0,08	0,08	0,09
A07EA06	Budesonid (1 klyster R, 9 mg O)	0,11	0,12	0,13	0,15	0,17
A07EC	Aminosalisylsyrepreparater	2,69	2,77	2,82	2,86	2,93
A07EC01	Sulfasalazin (2,0 g)	1,06	1,02	0,99	0,97	0,93
A07EC02	Mesalazin (1,5 g)	1,49	1,60	1,68	1,74	1,85
A07EC03	Olsalazin (1,0 g)	0,10	0,09	0,09	0,09	0,08
A07EC04	Balsalazid (6,75 g)	0,04	0,06	0,06	0,07	0,07
A07F	Antidiarroiske mikroorganismer (utelatt)					

1) Omfatter kun salg av legemidler med markedsføringstillatelse.

2) Volumøkende midler er ikke tatt med, da en rekke preparater tilhørende denne gruppen også selges som tarmregulerende midler fra

3) Basert på salg av apotekpreparater

ATC gruppe A

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
A08	Midler mot fedme, ekskl. diettpreparater	1,92	2,55	2,60	2,40	2,76
<i>A08A</i>	<i>Midler mot fedme, ekskl. diettpreparater</i>	<i>1,92</i>	<i>2,55</i>	<i>2,60</i>	<i>2,40</i>	<i>2,76</i>
A08AA	Sentralt virkende midler mot fedme	0,92	1,35	1,42	1,33	1,54
A08AA10	Sibutramin (10 mg)	0,92	1,35	1,42	1,33	1,54
A08AB	Perifert virkende midler mot fedme	1,00	1,20	1,18	1,00	0,93
A08AB01	Orlistat (0,36 g)	1,00	1,20	1,18	1,00	0,93
A08AX	Andre midler mot fedme				0,07	0,30
A08AX01	Rimonabant (20 mg)				0,07	0,30
A09	Digestiva inkl. enzymer	0,71	0,73	0,74	0,78	0,77
<i>A09A</i>	<i>Digestiva inkl. enzymer</i>	<i>0,71</i>	<i>0,73</i>	<i>0,74</i>	<i>0,78</i>	<i>0,77</i>
A09AA02	Multienzymer (lipase, protease, etc.)	0,71	0,73	0,74	0,78	0,77
A10	Midler til diabetesbehandling	33,73	36,53	39,29	42,07	43,89
<i>A10A</i>	<i>Insuliner og analoger</i>	<i>16,50</i>	<i>17,12</i>	<i>17,40</i>	<i>17,89</i>	<i>18,22</i>
A10AB	Hurtigvirkende, til injeksjon	5,51	5,83	6,02	6,31	6,49
A10AC	Middels lang virketid, til injeksjon	8,41	8,39	8,20	7,84	7,51
A10AD	Middels lang virketid, hurtig innsettende virkning, til injeksjon	2,54	2,70	2,59	2,62	2,69
A10AE	Langtidsvirkende, til injeksjon	0,05	0,20	0,58	1,11	1,54
A10B	Blodglukosesenkende midler, ekskl. insuliner	17,23	19,41	21,90	24,18	25,67
A10BA	Biguanidderivater	7,37	8,57	9,69	10,74	11,98
A10BA02	Metformin (2 g)	7,37	8,57	9,69	10,74	11,98
A10BB	Sulfonamider, derivater av urea	9,38	10,26	11,08	11,74	11,78
A10BB01	Glibenklamid (7 mg)	2,58	0,88	0,36	0,30	0,26
A10BB07	Glipizid (10 mg)	1,50	1,37	1,28	1,15	1,08
A10BB12	Glimepirid (2 mg)	5,30	8,01	9,45	10,29	10,45
A10BD	Kombinasjoner av blodglukosesenkende midler til oralt bruk		0,00	0,05	0,35	0,52
A10BD03	Metformin og rosiglitazon		0,00	0,05	0,35	0,52
A10BD04	Glimepirid og rosiglitazon					0,00
A10BF	Alfa glukosidasehemmere	0,23	0,19	0,17	0,15	0,13
A10BF01	Akarbose (0,3 g)	0,23	0,19	0,17	0,15	0,13
A10BG	Tiazolidindioner	0,13	0,29	0,81	1,12	1,15
A10BG02	Rosiglitazon (6 mg)	0,08	0,21	0,64	0,86	0,87
A10BG03	Pioglitazon (30 mg)	0,05	0,08	0,16	0,25	0,28
A10BH	Dipeptidylpeptidase 4-hemmere					0,01
A10BH01	Sitagliptin (0,1 g)					0,01
A10BX	Andre blodglukosesenkende midler, ekskl. insuliner	0,12	0,11	0,10	0,08	0,09
A10BX02	Repaglinid (4 mg)	0,12	0,11	0,10	0,08	0,08
A10BX03	Nateglinid (0,36 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A10BX04	Exenatid (15 mcg)					0,01

Fylkesvis salg av antidiabetika i 2007 angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn¹⁾			
Sales per county of drugs used in diabetes in 2007 given in DDD/1000 inhabitants/day			
	A10A	A10B	A10
	Insulin	Orale m.m.	Total
Østfold	21,7	38,8	60,5
Akershus	15,8	22,3	38,1
Oslo	16,2	25,4	41,6
Hedmark	21,8	34,9	56,8
Oppland	21,7	27,0	48,7
Buskerud	22,4	28,6	51,0
Vestfold	16,8	27,8	44,6
Telemark	20,9	30,0	50,9
Aust-Agder	19,0	21,4	40,4
Vest-Agder	19,9	23,3	43,2
Rogaland	15,3	19,4	34,8
Hordaland	16,8	22,2	39,0
Sogn og Fjordane	17,3	22,6	39,9
Møre og Romsdal	17,8	25,2	43,0
Sør-Trøndelag	16,9	23,0	39,9
Nord-Trøndelag	20,9	29,5	50,4
Nordland	20,7	26,1	46,7
Troms	19,0	25,1	44,1
Finnmark	17,4	27,0	44,5
Hele landet	18,2	25,7	43,9

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
A12	Mineraltilskudd²⁾	9,25	10,17	10,85	11,51	12,29
A12A	Kalsium	7,43	8,40	8,97	9,53	10,22
A12AA	Kalsium	1,92	1,74	1,52	1,40	1,33
A12AX	Kalsium i kombinasjon med andre stoffer	5,52	6,65	7,45	8,13	8,89
A12B	Kalium	1,38	1,34	1,41	1,43	1,54
A12BA	Kalium	1,38	1,34	1,41	1,43	1,54
A12C	Andre mineralpreparater	0,44	0,44	0,47	0,54	0,53
A12CB01	Sinksulfat (0,6 g)	0,05	0,05	0,05	0,06	0,06
A12CC30	Magnesium	0,38	0,39	0,42	0,49	0,47
A14	Anabole midler til systemisk bruk	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03
A14A	Anabole steroider	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03
A14AB01	Nandrolon (2 mg)	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

2) Mineraltilskudd omsettes også utenom apotek, dette salget er ikke inkludert. Tallene omfatter kun omsetning via apotek og sykehus.

Sales of mineral supplements outside hospital and pharmacies are not included.

ATC gruppe A

ATC	ATC nivå navn (DDD verdi)	DDD/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
A16	Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater	12,40	22,40	39,40	50,30	62,20
A16A	Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater					
A16AA04	Merkaptamin (2 g)					2,60
A16AB	Enzymer	12,40	22,40	28,90	33,80	39,70
A16AB02	Imiglucerase (300 U)	2,20	2,50	3,50	2,50	3,60
A16AB03	Agalsidase alfa (1 mg)	5,30	10,90	13,10	15,10	17,00
A16AB04	Agalsidase beta (5 mg)	4,90	8,70	10,60	14,20	16,20
A16AB05	Laronidase (1 TU)		0,30	1,70	2,00	2,10
A16AB07	Alglukosidase alfa (0,1 g)					0,80
A16AX	Andre fordøyelses- og stoffskiftepreparater			10,50	16,50	19,90
A16AX03	Natrium fenylbutyrat (20 g)					0,50
A16AX04	Nitisinon (20 mg)			10,50	16,50	18,90
A16AX05	Sinkacetat (0,15 g)					0,50

Blod og bloddannende organer
Blood and blood forming organs

Legemiddelgruppen omfatter bl.a. anti-trombotiske midler (forebygge blodpropp) og midler mot anemi. Totalt salg i ATC gruppe B i kroner (AUP) var på vel 1 milliard i 2007.

Salg av acetylsalisylsyre (B01AC06), brukt for å forebygge blodpropp, har økt gradvis over lang tid. Tall fra Reseptregisteret viser at 345 000 personer fikk forebyggende behandling med acetylsalisylsyre i 2007. Salget av klopidogrel (B01AC04) og warfarin (B01AA03) var relativt stabilt i 2007. Acetylsalisylsyre utgjør en andel på nærmere 80 % av det total salg i DDD i ATC gruppe B01, men bare 25 % av kostnadene i gruppen.

This group comprises antithrombotic agents and antianemic preparations etc. Total sale in ATC group B was NOK 1 billion (AUP) in 2007.

The sales of acetylsalicylic acid, used to prevent thrombosis, have been gradually increasing over time. Data from the Norwegian Prescription Database (NorPD) indicate that in 2007 345 000 individuals received treatment with acetylsalicylic acid in Norway. The sales of other oral antithrombotics such as clopidogrel (B01AC04) and warfarin (B01AA03) were relatively stable. Acetylsalicylic acid constitutes nearly 80 % of the total sales in ATC group B01 measured in DDDs, but only 25 % of the costs.

**Hovedinndeling i ATC gruppe B - Blod og bloddannende organer/
Main ATC levels in B - Blood and blood forming organs**

B01	Antitrombotiske midler/Antithrombotic agents
B02	Antihemoragika/Antihemorrhagics
B03	Midler mot anemi/Antianemic preparations
B05	Blodsubstitutter og infusjonsløsninger ol. (kun salg i kroner)/ Blood substitutes and perfusion solutions (sales in NOK only)
B06	Andre hematologiske midler (utelatt)/Other hematological agents (not included)

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe B - Blod og bloddannende organer
Sales per ATC 3rd level for ATC group B - Blood and blood forming organs

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
B01A	Antithrombotic agents	332,9	374,8	414,1	441,1	471,1
B02A	Antifibrinolytics	6,3	6,7	7,20	7,1	7,1
B02B	Vitamin K and other hemostatics	28,0	50,1	142,0 ¹⁾	163,0 ¹⁾	173,5 ¹⁾
B03A	Iron preparations	21,3	25,4	26,2	27,4	28,8
B03B	Vitamin B ₁₂ and folic acid	25,9	26,4	26,7	26,1	26,9
B03X	Other antianemic preparations	80,2	92,1	105,7	109,3	107,5
B05A	Blood and related products	54,6	57,3	57,1	61,6	58,8
B05B	I.v. solutions	132,2	122,9	133,9	133,4	138,5
B05C	Irrigating solutions	1,4	0,7			
B05D	Peritoneal dialytics	28,9	31,5	33,6	37,3	41,0
B05X	I.v. solution additives	11,6	12,2	14,3	15,4	17,3
B05Z	Hemodialytics and hemofiltrates		0,2	1,2	2,2	3,9

1) Omfatter salg av preparater som tidligere ble solgt på godkjenningfritak, men som hadde markedsføringstillatelse i 2005, 2006 og 2007.

Tall ikke direkte sammenlignbare med 2003 og 2004.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
B01	Antitrombotiske midler	71,92	76,73	80,41	83,96	87,96
B01A	Antitrombotiske midler	71,92	76,73	80,41	83,96	87,96
B01AA	Vitamin K-antagonister	9,70	10,00	10,29	10,66	10,99
B01AA03	Warfarin (7,5 mg)	9,70	10,00	10,29	10,66	10,99
B01AB	Heparingruppen	3,17	3,40	3,58	3,86	4,09
B01AB01	Heparin (10 TU)	0,19	0,19	0,21	0,21	0,21
B01AB02	Antitrombin III (2,1 TU)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AB04	Dalteparin (2,5 TU)	1,56	1,49	1,51	1,63	1,89
B01AB05	Enoxaparin (2,0 TU)	1,42	1,72	1,86	2,02	1,99
B01AB10	Tinzaparin (3,5 TU)	0,00	0,00			
B01AC	Hemmere av blodplateaggregasjonen, ekskl. heparin	59,05	63,33	66,53	69,44	72,88
B01AC04	Klopidogrel (75 mg)	1,35	2,43	2,95	3,20	3,27
B01AC05	Tiklopidin (0,5 g)	0,08	0,07	0,06	0,06	0,06
B01AC06	Acetylsalisylsyre (1 tabl)	55,91	58,93	61,57	64,03	66,98
B01AC07	Dipyridamol (0,4 g O/0,2 g P)	1,41	1,60	1,68	1,89	2,34
B01AC11	Iloprost (50 mcg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC13	Abciximab (25 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC16	Eptifibatide (0,2 g P)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC17	Tirofiban (10 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B01AC21	Treprostinil (4,3 mg)					0,00
B01AC30	Kombinasjoner	0,30	0,30	0,26	0,25	0,23

Fylkesvis salg av acetylsalisylsyre (B01AC06) i 2007¹⁾

Sales per county of acetylsalicylic acid (B01AC06) in 2007

	DDD/1000 inhab./day
Østfold	90,1
Akershus	60,7
Oslo	52,3
Hedmark	82,9
Oppland	89,1
Buskerud	72,8
Vestfold	66,2
Telemark	75,9
Aust-Agder	67,1
Vest-Agder	66,8
Rogaland	52,8
Hordaland	61,4
Sogn og Fjordane	72,1
Møre og Romsdal	71,6
Sør-Trøndelag	61,3
Nord-Trøndelag	75,0
Nordland	76,8
Troms	64,8
Finnmark	75,5
Hele landet	67,0

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert. Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

ATC gruppe B

ATC	ATC level name (DDD value)	number of DDDs/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
B01AD	Enzymer	4202	3575	3094	2915	2508
B01AD01	Streptokinase (1,5 MU)	697	707	399	377	201
B01AD02	Alteplase (0,1 g)	706	681	808	883	905
B01AD07	Reteplase (20 U)	640	342	105	26	27
B01AD10	Drotrekogin alfa (aktivert) (40 mg)	152	153	86	68	55
B01AD11	Tenecteplase (40 mg)	2007	1692	1696	1561	1320
B01AE	Direkte trombininhibitorer		281	11791	421	423
B01AE02	Lepirudin (0,25 g)				1	8
B01AE03	Argatroban (0,2 g)					35
B01AE04	Melagatran (6 mg)		281	725		
B01AE05	Ximelagatran (48 mg)			10846		
B01AE06	Bivalirudin (0,25 g)			220	420	380
B01AX	Andre antitrombotiske midler	3262	3060	200	1060	2667
B01AX05	Fondaparinux (2,5 mg)	3262	3060	200	1060	2667

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
B02	Antihemoragika					
B02A	Antifibrinolytika	0,16	0,17	0,17	0,17	0,18
B02AA	Aminosyrer	0,16	0,17	0,17	0,17	0,18
B02AA02	Traneksamsyre (2 g)	0,16	0,17	0,17	0,17	0,18

ATC	ATC level name (DDD value)	number of DDDs/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
B02B	Vitamin K og andre hemostatika	59280	58760	59911	64465	73254
B02BA	Vitamin K	20696	20803	20768	21330	25988
B02BA01	Fytomenadion (20 mg) ¹⁾	20696	20803	20768	21330	25988
B02BD	Blodkoagulasjonsfaktorer	38584	37957	39143	43135	47266
B02BD01	Koagulasjonsfaktor IX, II, VII og X, kombinasjoner (350U)	1211	1071	1431	1414	1799
B02BD02	Koagulasjonsfaktor VIII (500 U) ¹⁾	30779	30402	31212	33793	37660
B02BD04	Koagulasjonsfaktor IX (350 U)	6490	6423	6361	7723	7461
B02BD06	Von Willebrand faktor og koagulasjonsfaktor VIII i kombinasjon (7,2 TU) ¹⁾	99	53	113	177	329
B02BD08	Eptacog alfa (aktivert) (2500 TU) ¹⁾	5	8	26	28	17

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
B03	Midler mot anemi	36,70	37,61	38,18	36,93	37,45
B03A	Jernpreparater	7,32	7,83	7,39	6,99	6,90
B03AA	Jern II-verdig, orale preparater	7,30	7,80	7,37	6,96	6,87
B03AC	Jern III-verdig, injeksjonspreparater	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03
B03B	Vitamin B₁₂ og folsyre	28,94	29,29	30,22	29,31	29,92
B03BA01	Cyanokobalamin (20 mcg)	1,70	1,60	1,59	1,55	1,41
B03BA02	Cyanokobalamintanninkompleks (20 mcg)	7,20	7,00	7,09	6,41	6,83
B03BA03	Hydroksokobalamin (20 mcg)	5,90	6,00	5,95	5,86	5,85
B03BB01	Folsyre (0,4 mg) ¹⁾	14,14	14,69	15,60	15,49	15,82
B03X	Andre midler mot anemi	0,44	0,49	0,57	0,63	0,63
B03XA01	Erytropoietin (1 TU)	0,32	0,26	0,21	0,17	0,15
B03XA02	Darbepoetin alfa (4,5 mcg)	0,12	0,23	0,36	0,46	0,48
B03XA03	Metoksipolietylenglykolepoetin beta (4 mcg)					0,00

1) Inkluderer salg av apotekpreparater

Hjerte og kretsløp

Cardiovascular system

Tall fra Reseptregisteret viser at vel 880 000 individer (19 % av befolkningen) har hentet minst en resept innenfor ATC gruppe C i 2007.

Hjerte/karmidler er beløpsmessig den tredje største legemiddelgruppen og utgjorde 12 % av total omsetning i kroner i 2007 (tabell 7, s. 22).

Salg av legemidler til behandling av hjerte/karsykdommer, som f.eks. høyt blodtrykk, hjertesvikt, angina pectoris og høyt kolesterol beløp seg til 2,1 milliarder kroner (AUP) i 2007. Dette er en reduksjon på 4 % i forhold til 2006. Det har vært en årlig kostnadsreduksjon innenfor denne legemiddelgruppen som må ses i sammenheng med at helsemyndighetene har innført en rekke tiltak for å redusere kostnadene. Indeksprissystemet ble innført i 2003 for enkelte hjerte/karmidler, og ordningen ble utvidet med flere legemidler til behandling av høyt blodtrykk, hjertesvikt og høyt kolesterol (simvastatin) i 2004. Fra januar 2005 ble indeksprissystemet erstattet av trinnprismodellen. Trinnprismodellen innebærer en automatisk trinnvis prisreduksjon når generiske konkurranse blir mulig etter at patenttiden er utløpt for et legemiddel. I tillegg ble det innført nye refusjonsvilkår i juni 2005 for kolesterolsenkende midler hvor simvastatin skal være foretrukket legemiddel. Alle disse tiltakene har vært med på å begrense kostnadene for hjerte/kar midler.

Det har vært en gradvis økning i salget av legemidler til behandling og forebygging av hjerte/karsykdommer målt i DDD. I 2007 var økningen på 8 %. Den gradvise økningen i salget av hjerte/karmidler i de senere år kan være ett uttrykk for at det er flere pasienter som får behandling, men også at mange pasienter bruker flere hjerte/karmidler samtidig. Dette har sammenheng med at terapianbefalingene for behandling av høyt blodtrykk, hjertesvikt og høyt kolesterol har endret seg.

I 2007 ses den samme tendensen i salgsutviklingen i de enkelte gruppene målt i DDD som er observert tidligere den siste femårsperioden. Salg av hjerteglykosider (ATC gruppe C01A) har gått gradvis ned.

Salg av alfablokkere (C02CA) har gått kraftig

Data from the Norwegian Prescription Database (NorPD) indicate that 880 000 individuals (19 % of the population) had at least one prescription dispensed in ATC group C in 2007.

ATC group C, Cardiovascular drugs, is the third largest group and accounted for 12 % of total costs in 2007 (table 7, p. 22).

Sales of drugs for the treatment of cardiovascular diseases such as hypertension, heart failure, angina pectoris and hypercholesterolemia amounted to 2.1 billion NOK (pharmacy retail price) in 2007 which represent a 4 % reduction compared to 2006. The annual cost reduction seen in this group is related to various price regulations introduced by the health authorities in order to reduce costs. The "index price system" was introduced in 2003 for several cardiovascular drugs, and the number of drugs included in this system was extended in 2004 (when simvastatin was included). From January 2005 the "index price" was replaced by the "graded price model". The graded price model implies an automatic price reduction when a drug is off patent. In addition, a new reimbursement regulation was implemented in June 2005 for lipid modifying agents making simvastatin the drug of choice. All these regulations have contributed to the reduction of costs for cardiovascular drugs.

Measured in DDDs, the sales of cardiovascular drugs have been increasing over time and in 2007 the increase was 8 %. This gradual increase in sales could indicate that the number of individuals receiving drugs for cardiovascular diseases has increased. In addition many individuals use several different drugs for their cardiovascular conditions which would also lead to increased sales. This trend is according to updated therapeutic guidelines for hypertension, heart failure and hypercholesterolemia.

A similar trend in the various drug groups, as has been observed in the latest 5 years period, is noticed also in 2007. Measured in DDDs the sales of cardiac glycosides (ATC group C01A) have been gradually reduced.

Sales of the alpha-blockers (C02CA) have been reduced when these agents were excluded from the reimbursement scheme

ned siden disse ble tatt ut av blåreseptordningen fra januar 2004. Disse legemidlene brukes også til behandling av benign prostatahyperplasi.

Salg av tiazider (C03A) fortsatte å øke i 2007. Økningen i salget de siste årene må ses i sammenheng at tiazider ble innført som førstevalg ved behandling av ukomplisert høyt blodtrykk i mars 2004. Salget av legemidler som inneholder både et tiazid og et annet legemiddel (C09B og C09D) øker også. Tiazider utgjør allikevel fortsatt en liten andel av totalforbruket i forhold til andre legemidler som også brukes ved behandling av høyt blodtrykk. Betablokkere (C07), kalsium-antagonister (C08) og ACE-hemmere/angiotensin II antagonister (C09) brukes også ved behandling av høyt blodtrykk. Legemidlene innenfor disse gruppene som er nevnt over brukes også i økende grad ved andre indikasjoner som for eksempel hjertesvikt.

Lipidmodifiserende legemidler (C10)

En stor og fortsatt voksende legemiddelgruppe blant hjerte/karmidlene er kolesterol-senkende midler hvor salget målt i DDD, økte med 15 % i 2007. Statiner utgjør 99 % av antall DDD. Forbruket av disse midlene har økt kraftig siden 1994 da de første resultatene fra store kliniske studier viste redusert mortalitet hos individer som fikk statiner (C10AA). I dag foreligger det betydelig klinisk dokumentasjon både ved primær og sekundærprofylakse hos individer med høy risiko for hjerte/karsykdom, og behandlingsmålene og terapianbefalingene har endret seg i takt med ny viten.

Salg av statiner (C10AA) i Norge er på topp også i europeisk sammenheng. Totalt ble det omsatt statiner for om lag 500 millioner kroner i 2007, en nedgang på 20 % i forhold til 2006, mens økningen målt i DDD var på 15 %. Det er viktig å presisere at økningen i salg målt i DDD ikke gir et bilde av økning i antall brukere da vi vet at dosene som forskrives har økt over tid. Tall fra Reseptregisteret viser at 395 000 individer (9 % av befolkningen) hentet ut minst en resept på et statin i 2007, en økning på 35 000 individer fra 2006.

Innføring av nye prisreguleringer og refusjonsendringer har gitt en kostnadsreduksjon innenfor statergruppen de siste 5 årene. Innføring av simvastatin som førstevalg fra juni 2005 medførte at de som brukte andre statiner måtte bytte til simvastatin, dersom ikke tungtveiende medisinske årsaker tilsa at forskrivning av andre statiner var nødvendig.

from January 2004. These agents are also used in the treatment of benign prostatic hyperplasia.

The sales of thiazides (C03A) have been gradually increasing when new reimbursement regulation was implemented in March 2004 making thiazides the drug of choice for treatment of uncomplicated hypertension in naïve patients. The sale of thiazides in fixed combination with other drugs (C09B and C09D) is increasing. However, thiazides account for only a minor fraction of total sales of the other pharmacological classes that can be used for the treatment of hypertension. Beta-blocking agents (C07), calcium channel blockers (C08) and ACE inhibitors/angiotensin II antagonists (C09) are all used for treatment of hypertension. Many of these agents are also used for the treatment of other cardiovascular conditions such as heart failure.

Lipid modifying agents (C10)

An important and growing group among the cardiovascular agents is the lipid modifying agents. The sales measured in DDDs increased by 15 % in 2007, and statins account for 99 % of the sales. The sales of these agents have increased steeply since 1994 when the first results from pivotal clinical trials showing reduced mortality in statin (C10AA) users were published. Today an extensive amount of data is available regarding the benefit of using statins both for primary and secondary prevention of cardiovascular diseases in high risk individuals. The treatment targets and the therapy guidelines regarding the use of statins has been updated according to new knowledge.

Measured in DDDs, the sale of statins in Norway is higher than in most other European countries. In 2007 the sales of statins were about NOK 500 millions, a decrease of 20 % relative to 2006, while the increase in sales measured in DDDs was 15 %. It should be noted that the increase in number of DDDs does not reflect the increase in number of users, since the prescribed daily dose has increased over time. Data from the Norwegian Prescription Database indicate that 395 000 individuals (9 % of the population) had at least one statin prescription dispensed in 2007, an increase of 35 000 individuals from 2006.

Introduction of new price and reimbursement regulations for the statins have resulted in reduced cost in the latest 5 year period.

Etter at simvastatin ble førstevalg har det vært en kraftig økning i salget av simvastatin målt i DDD, mens salget av spesielt atorvastatin og pravastatin har gått ned. Denne tendensen fortsatte også i 2007. I juli 2007 ble de laveste tablettstyrkene (10 mg og 20 mg) tatt ut av blåreseptordningen og dette har også bidratt til en overgang fra atorvastatin til simvastatin. Reseptregisteret viser at over 90 % av de som startet opp med statiner i 2007 fikk simvastatin.

When simvastatin was made the drug of choice in June 2005, many users had to be switched to simvastatin. Other statins should only be prescribed to patients on the basis of solid medical reasons. After implementation of this regulation the sales of simvastatin measured in DDDs have increased, while the sales of atorvastatin and pravastatin have decreased.

This trend continues in 2007. In July 2007 the lowest tablet strengths (10 mg and 20 mg) of atorvastatin were taken out of the general reimbursement scheme and this have further increased the switch from atorvastatin to simvastatin. Data from the Norwegian Prescription Database indicate that over 90 % of the new statin users received simvastatin in 2007.

**Hovedinndeling i ATC gruppe C - Hjerte og kretsløp/
Main ATC levels in C - Cardiovascular system**

C01	Hjerteterapi/Cardiac therapy
C02	Antihypertensiva/Anihypertensives
C03	Diuretika/Diuretics
C04	Perifere kardilaterende midler/Peripheral vasodilators
C05	Vasoprotektorer (utelatt)/Vasoprotectives (not included)
C07	Betablokkere/Beta blocking agents
C08	Kalsiumantagonister/Calcium channel blockers
C09	Midler med virkning på renin-angiotensinsystemet/Agents acting on the renin-angiotensin system
C10	Lipidmodifiserende midler/Lipid modifying agents

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe C - Hjerte og kretsløp

Sales per ATC 3rd level for ATC group C - Cardiovascular system

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
C01A	Cardiac glycosides	6,6	7,6	7,2	8,6	9,2
C01B	Antiarrhythmics, class I and III	22,7	18,7	19,8	20,1	21,3
C01C	Cardiac stimulants excl. cardiac glycosides	13,5	15,4	18,4	20,0	21,0
C01D	Vasodilators used in cardiac diseases	85,6	81,5	73,2	65,5	60,5
C01E	Other cardiac preparations	1,2	1,2	1,2	1,0	1,2
C02A	Antiadrenergic agents, centrally acting	9,4	9,8	10,1	10,7	9,8
C02C	Antiadrenergic agents, peripherally acting	76,5	45,3	38,6	29,6	26,0
C02D	Arteriolar smooth muscle, agents acting on	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
C02K	Other antihypertensives	4,9	15,0	22,1	21,9	18,6
C03A	Low-ceiling diuretics, thiazides	6,8	11,3	15,9	19,9	23,3
C03C	High-ceiling diuretics	51,9	60,0	59,7	56,2	58,7
C03D	Potassium-sparing agents	8,9	8,9	9,3	10,4	11,7
C03E	Diuretics and potassium-sparing agents in combination	7,8	8,5	7,3	7,3	7,4
C04A	Peripheral vasodilators	5,2	4,7	3,7	2,3	2,0
C07A	Beta blocking agents	255,7	268,5	259,2	258,5	238,7
C07B	Beta blocking agents and thiazides	0,9	2,7	4,4	4,6	4,3
C08C	Selective calcium channel blockers with mainly vascular effect	289,3	243,5	149,0	142,2	145,0
C08D	Selective calcium channel blockers with direct cardiac effects	42,6	39,8	35,8	31,9	30,3
C09A	ACE-inhibitors, plain	177,3	135,9	77,3	80,2	65,9
C09B	ACE-inhibitors, combinations	67,8	57,1	35,2	29,8	26,2
C09C	Angiotensin II antagonists, plain	267,3	293,5	324,5	330,0	358,7
C09D	Angiotensin II antagonists, combinations	247,7	301,1	364,6	390,1	430,9
C10A	Lipid modifying agents, plain	1091,3	970,4	807,4	646,5	532,8
C10B	Lipid modifying agents, combinations				0,02	0,00

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
C01	Hjerteterapi	22,08	20,86	19,58	18,57	17,36
C01A	Hjerteglykosider	4,61	4,37	4,06	3,87	3,55
C01AA	Digitalisglykosider	4,61	4,37	4,06	3,87	3,55
C01AA04	Digitoksin (0,1 mg)	4,25	4,05	3,77	3,58	3,29
C01AA05	Digoksin (0,25 mg)	0,36	0,32	0,29	0,29	0,26
C01B	Antiarytmika, klasse I og III	1,24	1,31	1,38	1,46	1,53
C01BA03	Disopyramid (0,4 g)	0,07	0,06	0,05	0,05	0,04
C01BC04	Flekainid (0,2 g)	0,66	0,73	0,78	0,84	0,89
C01BD01	Amiodaron (0,2 g)	0,51	0,52	0,54	0,57	0,60
C01BD05	Ibutilid (1 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C01C	Hjertestimulerende midler, ekskl. hjerteglykosider	0,20	0,20	0,18	0,19	0,20
C01CA	Adrenerge og dopaminerge midler	0,20	0,20	0,18	0,19	0,20
C01D	Kardilaterende midler ved hjertesykdommer	16,03	14,98	13,95	13,06	12,07
C01DA	Nitrater	16,03	14,98	13,95	13,06	12,07
C01DA02	Glyseroltrinitrat (2,5 mg SL/5mg O/TD)	3,00	2,80	2,61	2,39	2,18
C01DA08	Isosorbiddinitrat (60 mg)	0,93	0,78	0,61	0,54	0,42
C01DA14	Isosorbidmononitrat (40 mg)	12,10	11,40	10,73	10,13	9,46
C02	Antihypertensiva	8,96	5,55	4,86	4,58	4,46
C02A	Antiadrenergika, sentralt virkende	1,09	1,14	1,17	1,23	1,38
C02AB01	Metyldopa (1,0 g)	0,14	0,13	0,12	0,12	0,12
C02AC01	Klonidin (0,45 mg)	0,04				
C02AC05	Moxonidin (0,3 mg)	0,91	1,01	1,05	1,12	1,26
C02C	Antiadrenergika, perifert virkende	7,83	4,37	3,64	3,30	3,03
C02CA	Alfablokkere	7,83	4,37	3,64	3,30	3,03
C02CA04	Doxazosin (4 mg)	7,83	4,37	3,64	3,30	3,03
C02D	Antihypertensiva med virkning på arteriolær glatt muskel	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04
C02DB	Hydrazinoftalazinderivater	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04
C02DB02	Hydralazin (0,1 g)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04
C02K	Andre antihypertensiva	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
C02KX	Andre hypertensiva	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
C02KX01	Bosentan (0,25 g)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
C03	Diuretika	42,42	45,35	47,40	50,25	51,35
C03A	Low-ceiling diuretika, tiazider	4,95	7,03	9,04	11,45	13,34
C03AA	Tiazider, usammensatte preparater	3,53	5,04	6,45	8,32	9,71
C03AA01	Bendroflumetiazid (2,5 mg)	2,87	3,96	5,15	6,78	7,96
C03AA03	Hydroklortiazid (25 mg)	0,66	1,08	1,30	1,53	1,76
C03AB	Tiazider i kombinasjon med kalium	1,42	1,99	2,59	3,13	3,63
C03AB01	Bendroflumetiazid og kalium (2,5 mg)	1,42	1,99	2,59	3,13	3,63
C03C	High-ceiling diuretika	29,86	30,17	30,06	30,33	29,87
C03CA01	Furosemid (40 mg)	24,70	24,00	22,62	21,63	20,39
C03CA02	Bumetanid (1 mg)	5,10	6,10	7,37	8,67	9,48
C03CB02	Bumetanid og kalium (1 mg)	0,06	0,07	0,07	0,03	0,00
C03D	Kaliumsparende midler	1,61	1,65	1,60	1,62	1,63
C03DA01	Spirolakton (75 mg)	1,61	1,65	1,58	1,59	1,58
C03DA04	Eplerenon (50 mg)		0,00	0,02	0,04	0,06

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
C03E	Diuretika i kombinasjon med kaliumsparende midler	6,00	6,50	6,69	6,84	6,51
C03EA01	Hydroklortiazid og kaliumsparende midler (1 tabl)	6,00	6,50	6,69	6,84	6,51
C04	Perifere kardilaterende midler	0,41	0,35	0,31	0,27	0,24
C04A	Perifere kardilaterende midler	0,41	0,35	0,31	0,27	0,24
C04AD03	Pentoksyfyllin (1 g)	0,41	0,35	0,31	0,27	0,24
C07	Betablokkere	38,14	39,37	40,42	40,68	41,27
C07A	Betablokkere	38,00	38,95	39,73	39,76	40,21
C07AA	Betablokkere, ikke-selektive	4,44	3,92	3,91	3,58	3,37
C07AA05	Propranolol (0,16 g)	1,50	1,30	1,49	1,35	1,37
C07AA06	Timolol (20 mg)	0,24	0,22	0,21	0,19	0,17
C07AA07	Sotalol (0,16 g)	2,70	2,40	2,21	2,04	1,84
C07AB	Betablokkere, selektive	30,22	31,50	32,19	32,75	33,29
C07AB02	Metoprolol (0,15 g)	18,90	20,50	22,39	23,80	24,71
C07AB03	Atenolol (75 mg)	11,20	10,70	9,28	8,16	7,51
C07AB07	Bisoprolol (10 mg)	0,12	0,30	0,52	0,79	1,07
C07AG	Alfa- og betablokkere	3,34	3,53	3,62	3,42	3,55
C07AG01	Labetalol (0,6 g)	0,24	0,23	0,22	0,21	0,22
C07AG02	Karvedilol (37,5 mg)	3,10	3,30	3,40	3,21	3,33
C07B	Betablokkere og tiazider	0,14	0,42	0,69	0,93	1,05
C07BB	Betablokkere, selektive, og tiazider	0,14	0,42	0,69	0,93	1,05
C07BB07	Bisoprolol og tiazider (1 tabl)	0,14	0,42	0,69	0,93	1,05
C08	Kalsiumantagonister	45,32	46,64	48,87	50,28	52,59
C08C	Selektive kalsiumantagonister med primært vaskulær virkning	39,66	41,24	43,78	45,46	48,05
C08CA	Dihydropyridinderivater	39,66	41,24	43,78	45,46	48,05
C08CA01	Amlodipin (5 mg)	27,76	28,40	29,79	30,14	30,76
C08CA02	Felodipin (5 mg)	5,71	5,70	5,59	5,22	5,18
C08CA03	Isradipin (5 mg)	0,14	0,14	0,14	0,14	0,13
C08CA05	Nifedipin (30 mg)	5,50	5,70	6,00	6,30	6,67
C08CA06	Nimodipin (0,3 g O/50 mg P)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C08CA13	Lerkanidipin (10 mg)	0,55	1,30	2,25	3,65	5,31
C08D	Selektive kalsiumantagonister med direkte virkning på hjertet	5,66	5,40	5,09	4,82	4,54
C08DA01	Verapamil (0,24 g)	3,76	3,60	3,47	3,33	3,15
C08DB01	Diltiazem (0,24 g)	1,90	1,80	1,62	1,50	1,39

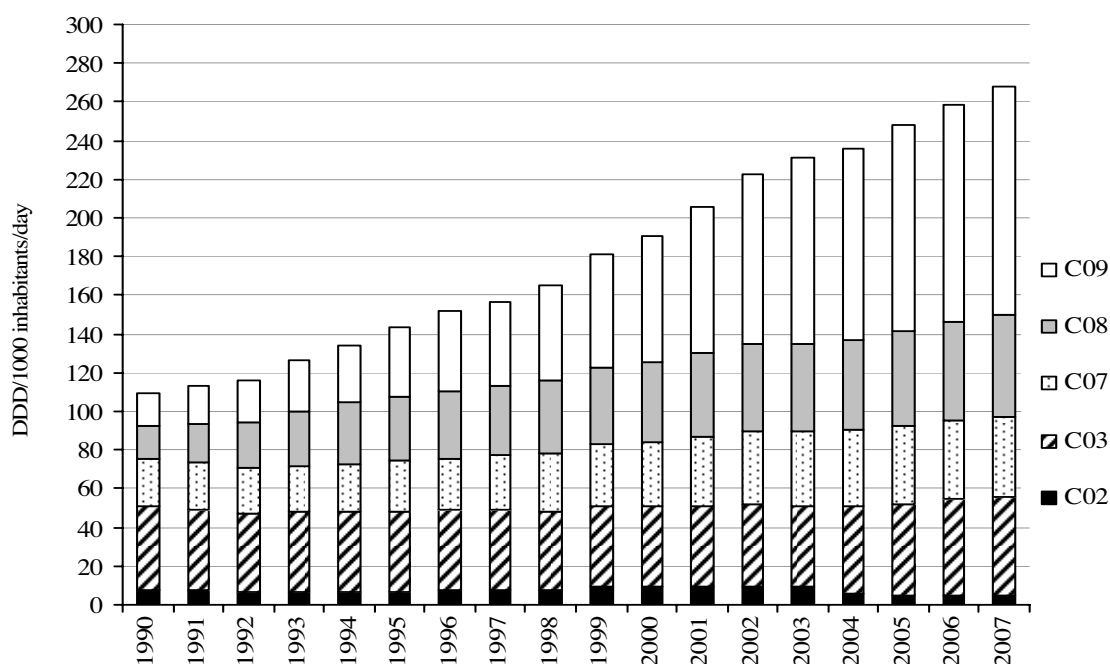
ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
C09	Midler med virkning på renin-angiotensinsystemet	95,96	99,06	106,22	112,34	117,91
C09A	ACE-hemmere, usammensatte preparater	42,08	42,12	42,89	43,40	43,92
C09AA	ACE-hemmere, usammensatte preparater	42,08	42,12	42,89	43,40	43,92
C09AA01	Kaptopril (50 mg)	1,68	1,50	1,30	1,13	0,99
C09AA02	Enalapril (10 mg)	13,52	12,30	11,92	11,40	11,14
C09AA03	Lisinopril (10 mg)	8,84	8,10	7,75	7,23	6,95
C09AA05	Ramipril (2,5 mg)	18,02	20,20	21,90	23,62	24,82
C09AA10	Trandolapril (2 mg)	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03
C09B	ACE-hemmere, kombinasjoner	7,47	7,34	7,35	7,11	6,99
C09BA	ACE-hemmere og diuretika	7,47	7,34	7,35	7,11	6,99
C09BA02	Enalapril og diuretika (1 tabl)	3,94	3,94	4,00	3,88	3,89
C09BA03	Lisinopril og diuretika (1 tabl)	3,53	3,40	3,35	3,23	3,10
C09C	Angiotensin II antagonist, usammensatte preparater	26,71	27,91	30,62	33,58	36,39
C09CA01	Losartan (50 mg)	9,04	8,40	8,83	9,08	9,32
C09CA02	Eprosartan (0,6 g)	0,21	0,26	0,26	0,29	0,36
C09CA03	Valsartan (80 mg)	4,11	4,10	4,44	4,62	4,77
C09CA04	Irbesartan (0,15 g)	5,66	5,70	6,04	6,12	6,04
C09CA06	Kandesartan (8 mg)	7,39	9,10	10,65	12,88	14,92
C09CA07	Telmisartan (40 mg)	0,30	0,35	0,39	0,53	0,82
C09CA08	Olmisartan medoxomil (20 mg)			0,01	0,06	0,15
C09D	Angiotensin II antagonist, kombinasjoner	19,70	21,69	25,36	28,25	30,61
C09DA	Angiotensin II antagonist og diuretika	19,70	21,69	25,36	28,25	30,46
C09DA01	Losartan og diuretika (1 tabl)	10,92	10,70	11,69	12,21	12,48
C09DA02	Eprosartan og diuretika (1 tabl)			0,06	0,15	0,24
C09DA03	Valsartan og diuretika (1 tabl)	2,32	2,80	3,44	4,04	4,47
C09DA04	Irbesartan og diuretika (1 tabl)	3,72	4,10	4,91	5,39	5,73
C09DA06	Kandesartan og diuretika (1 tabl)	2,73	4,00	5,10	6,22	7,11
C09DA07	Telmisartan og diuretika (1 tabl)	0,01	0,09	0,16	0,24	0,40
C09DA08	Olmisartan medoxomil og diuretika (1 tabl)					0,04
C09DB	Angiotensin II antagonist og kalsiumantagonister					0,15
C09DB01	Valsartan og amlodipin					0,15

Fylkesvis salg av antihypertensiva (C02), diuretika (C03), betablokkere (C07) kalsiumantagonister (C08) og ACE-hemmere + angiotensin II antagonister (C09) i 2007 angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn¹⁾					
Sales per county for antihypertensives (C02), diuretics (C03), beta blocking agents (C07), calcium channel blockers (C08), and ACE-inhibitors + angiotensin II antagonists (C09) in 2007 given in DDD/1000 inhabitants/day					
	C02	C03	C07	C08	C09
Østfold	7,9	83,9	56,5	67,8	169,5
Akershus	4,1	37,4	34,3	45,0	109,8
Oslo	2,9	38,5	27,1	41,6	91,3
Hedmark	5,3	58,1	55,8	68,8	144,2
Oppland	5,0	69,3	55,5	63,9	145,3
Buskerud	4,9	50,0	44,0	53,3	133,8
Vestfold	4,9	47,6	42,0	52,3	118,7
Telemark	7,1	65,0	49,8	56,4	129,2
Aust-Agder	4,8	46,2	49,5	45,4	121,8
Vest-Agder	3,8	47,3	45,1	50,2	130,7
Rogaland	2,9	38,0	34,6	45,3	103,4
Hordaland	5,2	47,5	36,2	51,0	115,6
Sogn og Fjordane	5,9	66,3	41,9	53,9	111,0
Møre og Romsdal	4,0	57,7	48,2	56,4	110,6
Sør-Trøndelag	3,1	45,0	32,3	44,4	99,0
Nord-Trøndelag	3,7	58,8	49,5	64,6	132,8
Nordland	5,7	69,8	49,7	63,6	131,5
Troms	3,6	58,3	42,9	58,6	100,8
Finmark	2,9	59,3	50,3	66,5	103,2
Hele landet	4,5	51,3	41,3	52,6	117,9

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert. Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

Salg av antihypertensiva (C02), diuretika (C03), betablokkere (C07), kalsium-antagonister (C08) og ACE-hemmere + angiotensin II antagonister (C09) 1990 - 2007

Sales of antihypertensives (C02), diuretics (C03), beta blocking agents (C07) calcium channel blockers (C08) and ACE-inhibitors + angiotensin II antagonists (C09) 1990-2007

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
C10	Lipidmodifiserende midler	98,19	110,01	130,33	147,75	168,61
C10A	Lipidmodifiserende midler, usammensatte preparater	98,19	110,01	130,33	147,74	168,61
C10AA	HMG-CoA-reduktasehemmere	97,78	109,47	129,64	146,88	167,35
C10AA01	Simvastatin (15 mg)	39,80	40,60	53,76	85,26	109,66
C10AA02	Lovastatin (30 mg)	0,75	0,67	0,56	0,46	0,40
C10AA03	Pravastatin (20 mg)	13,20	12,50	11,61	8,14	6,89
C10AA04	Fluvastatin (40 mg)	1,73	2,50	2,40	1,99	1,94
C10AA05	Atorvastatin (10 mg)	42,30	53,20	61,31	51,04	48,46
C10AC	Midler som øker utskillelsen av gallesyre	0,14	0,13	0,13	0,12	0,11
C10AC01	Kolestyramin (14 g)	0,10	0,09	0,09	0,09	0,08
C10AC02	Kolestipol (20 g)	0,04	0,04	0,03	0,03	0,03
C10AC04	Kolesevelam (3,75 g)					0,00
C10AD	Nikotinsyre og derivater	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01
C10AD02	Nikotinsyre (2 g)			0,00	0,01	0,01
C10AX	Andre lipidmodifiserende midler	0,27	0,41	0,57	0,73	1,13
C10AX06	Omega-3-triglycider inkl. andre estere og syrer	0,24	0,26	0,29	0,30	0,32
C10AX09	Ezetimib (10 mg)	0,03	0,15	0,28	0,43	0,81
C10B	Lipidmodifiserende midler, kombinasjoner				0,00	0,00
C10BA02	Simvastatin og ezetimib (1 tabl)				0,00	0,00

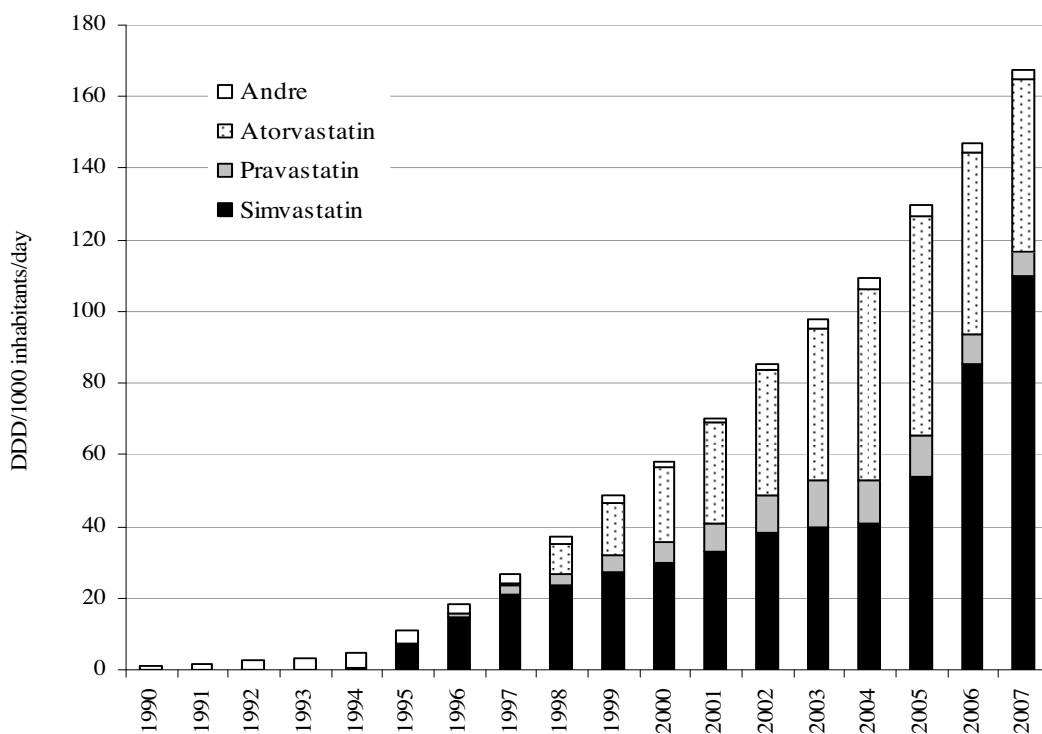
Fylkesvis salg av lipidmodifiserende midler (C10) i 2007¹⁾

Sales per county of lipid modifying agents (C10) in 2007

	DDD/1000 inhab./day
Østfold	223,2
Akershus	156,2
Oslo	123,0
Hedmark	234,6
Oppland	194,8
Buskerud	172,7
Vestfold	171,5
Telemark	165,2
Aust-Agder	182,5
Vest-Agder	202,6
Rogaland	175,3
Hordaland	178,2
Sogn og Fjordane	162,1
Møre og Romsdal	166,6
Sør-Trøndelag	130,0
Nord-Trøndelag	172,1
Nordland	176,9
Troms	133,9
Finnmark	160,8
Hele landet	168,6

Salg av statiner (C10AA) 1990 - 2007

Sales of statins (C10AA) 1990 - 2007

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert. Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

Dermatologiske midler

Dermatologicals

Hovedinndeling i ATC gruppe D - Dermatologiske midler/ Main ATC levels in D - Dermatologicals

D01	Fungicider til dermatologisk bruk/Antifungals for dermatological use
D02	Bløtgjørende og hudbeskyttende midler (utelatt)/Emollients and protectives (not included)
D03	Midler til sårbehandling (utelatt)/Preparations for treatment of wounds and ulcers (not included)
D04	Kløemidler, inkl. antihistaminer, anestetika, etc. (utelatt)/ Antipruritics, incl. antihistamines, anesthetics, etc (not included)
D05	Antipsoriasismidler/Antipsoriatics
D06	Antibiotika og kjemoterapeutika til dermatologisk bruk/ Antibiotics and chemotherapeutics for dermatological use
D07	Kortikosteroider til dermatologisk bruk/Corticosteroids, dermatological preparations
D08	Antiseptika og desinfiserende midler (utelatt)/Antiseptics and disinfectants (not included)
D09	Medisinsk forbindingsmateriale (utelatt)/Medicated dressings (not included)
D10	Midler mot akne/Anti-acne preparations
D11	Andre dermatologiske midler/Other dermatological preparations

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe D - Dermatologiske midler

Sales per ATC 3rd level for ATC group D - Dermatologicals

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
D01A	Antifungals for topical use	66,2	67,4	62,9	62,1	65,2
D01B	Antifungals for systemic use	33,8	35,1	28,8	15,9	12,9
D05A	Antipsoriatics for topical use	37,9	41,3	43,0	40,2	39,9
D05B	Antipsoriatics for systemic use	6,2	5,7	5,3	5,8	5,6
D06A	Antibiotics for topical use	22,2	23,3	21,1	23,8	22,5
D06B	Chemotherapeutics for topical use	13,2	14,2	14,1	15,0	30,2
D07A	Corticosteroids, plain	77,2	78,7	79,0	76,9	77,0
D07B	Corticosteroids, combinations with antiseptics	8,9	9,0	8,7	8,7	7,7
D07C	Corticosteroids, combinations with antibiotics	3,4	3,4	3,6	3,7	3,7
D07X	Corticosteroids, other combinations	12,9	11,7	12,2	12,1	12,6
D10A	Anti-acne preparations for topical use	14,2	15,0	16,4	17,4	20,7
D10B	Anti-acne preparations for systemic use					5,0
D11A	Other dermatological preparations	18,1	21,1	19,9	20,7	22,4

ATC	ATC level name	grams of ointment, liniment, solution/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
D01	Fungicider til dermatologisk bruk					
D01A	Fungicider til lokal bruk	4962	4906	4789	4652	4444
D01AA	Antibiotika	19	22	25	29	33
D01AA01	Nystatin	19	22	25	29	33
D01AC	Imidazol- og triazolderivater	4403	4245	4215	4123	3907
D01AC01	Klotrimazol	1591	1541	1438	1412	1362
D01AC02	Mikonazol	97	84	75	68	60
D01AC03	Ekonazol	96	96	99	105	95
D01AC08	Ketokonazol	2019	1921	2000	1867	1693
D01AC20	Kombinasjoner	600	603	603	671	697
D01AE	Andre fungicider til lokal bruk	540	639	549	500	504
D01AE14	Ciclopirox	45	127	88	27	13
D01AE15	Terbinafin	480	498	448	462	482
D01AE16	Amorolfin	15	14	13	11	9

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
D01B	Fungicider til systemisk bruk	0,93	0,95	0,95	0,94	1,01
D01BA	Fungicider til systemisk bruk	0,93	0,95	0,95	0,94	1,01
D01BA02	Terbinafin (0,25 g)	0,93	0,95	0,95	0,94	1,01

ATC	ATC level name	grams of ointment, liniment, solution/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
D05	Antipsoriasismedler					
D05A	Antipsoriasismedler til lokal bruk	2084	2164	2168	2103	2153
D05AA	Tjæreholdige preparater	639	630	629	651	741
D05AC01	Ditranol	4	6	5	4	2
D05AX02	Kalcipotriol	990	960	939	849	691
D05AX03	Kalcitriol	31	60	55	46	47
D05AX52	Kalcipotriol, kombinasjoner	420	508	540	553	672

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
D05B	Antipsoriasismedler til systemisk bruk	0,15	0,14	0,14	0,15	0,14
D05BA02	Metoksalen (10 mg)	0,01	0,01			
D05BB02	Acitretin (35 mg)	0,14	0,13	0,14	0,15	0,14

ATC	ATC level name	grams of ointment, liniment, solution/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
D06	Antibiotika og kjemoterapeutika til dermatologisk bruk					
D06A	Antibiotika til lokal bruk	1065	996	891	922	904
D06AA03	Oksytetracyklin	24	17	18	19	19
D06AX01	Fusidinsyre	495	472	395	399	386
D06AX05	Bacitracin	546	507	478	504	499
D06B	Kjemoterapeutika til lokal bruk	442	481	440	439	489
D06BA01	Sølvulfadiazin	309	337	303	306	303
D06BB03	Aciklovir	33	38	37	39	77
D06BB04	Podofyllotoksin	10	10	11	11	13
D06BB06	Penciklovir	15	15	14	13	19
D06BB10	Imiquimod	1,80	1,70	1,88	2,03	2,30
D06BB11	Docosanol				0,00	0,00
D06BX01	Metronidazol	73	79	73	68	75
D07	Kortikosteroider til dermatologisk bruk					
D07A	Kortikosteroider, usammensatte preparater					
D07AA	Kortikosteroider, milde (gruppe I)	2271	2299	2282	2219	2151
D07AA02	Hydrokortison (krem/salve)	2271	2299	2282	2219	2151
D07AB	Kortikosteroider, middels sterke (gruppe II)	1914	1864	1868	1883	1940
D07AB02	Hydrokortisonbutyrat (krem/salve)	1041	1000	997	1003	1046
D07AB02	Hydrokortisonbutyrat (lin)	347	340	342	343	344
D07AB08	Desonid (krem/salve)	526	524	529	537	550
D07AC	Kortikosteroider, sterke (gruppe III)	3687	3706	3793	3809	3876
D07AC01	Betametason (krem/salve)	629	624	659	663	710
D07AC01	Betametason (lin)	644	665	682	685	670
D07AC03	Desoksymetason (krem/salve)	440	413	400	392	389
D07AC04	Fluocinolonacetonid (krem/salve)	138	116	115	111	104
D07AC04	Fluocinolonacetonid (gel)	39	38	35	34	34
D07AC08	Fluocinonid (salve)	30	29	24	25	20
D07AC13	Mometason (krem/salve)	1085	1152	1220	1244	1296
D07AC13	Mometason (lin)	225	243	255	263	278
D07AC17	Flutikason (krem/salve)	457	426	403	392	375
D07AD	Kortikosteroider, ekstra sterke (gruppe IV)	1256	1284	1343	1375	1440
D07AD01	Klobetasol (krem/salve)	952	972	1019	1055	1114
D07AD01	Klobetasol (lin)	304	312	324	320	326
D07B	Kortikosteroider, kombinasjon med antiseptika	830	852	792	801	675
D07BB	Kortikosteroider, middels sterke, kombinasjoner med antiseptika	574	596	535	527	433
D07BB02	Desonid og antiseptika	170	170	156	191	282
D07BB03	Triamcinolon og antiseptika	347	368	318	242	
D07BB04	Hydrokortisonbutyrat og antiseptika	57	58	61	94	151
D07BC	Kortikosteroider, sterke kombinasjoner med antiseptika	256	256	257	274	242
D07BC01	Betametason og antiseptika	237	242	242	260	221
D07BC02	Fluocinolonacetonid og antiseptika	19	14	15	14	21
D07C	Kortikosteroider, kombinasjoner med antibiotika	168	165	172	169	170
D07CA	Kortikosteroider, milde, kombinasjoner med antibiotika	256	256	257	274	242
D07CA01	Hydrokortison og antibiotika	168	165	172	169	170

ATC	ATC level name	grams of ointment, liniment, solution/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
D07X	Kortikosteroider, andre kombinasjoner	1822	1624	1676	1662	1740
D07XA	Kortikosteroider, milde, andre kombinasjoner	178	19			
D07XA01	Hydrokortison/karbamid	178	19			
D07XB	Kortikosteroider, middels sterke, andre kombinasjoner	83	66	67	60	54
D07XB02	Triamcinolon/salisylsyre, benzalkon	83	66	67	60	54
D07XC	Kortikosteroider, sterke, andre kombinasjoner	1561	1539	1609	1602	1686
D07XC01	Betametason/salisylsyre (salve)	241	198	238	209	215
D07XC01	Betametason/salisylsyre (lin)	1214	1299	1371	1393	1471
D07XC02	Desoksymetason/salisylsyre (lin)	106	42			
D10	Midler mot akne					
D10A	Midler til lokal behandling av akne	1282	1299	1381	1511	1847
D10AD01	Tretinoin	72	88	89	91	117
D10AD03	Adapalen	116	126	144	167	225
D10AE01	Benzoylperoksid	654	617	638	741	988
D10AF01	Klindamycin	301	322	328	322	327
D10AX03	Azelainsyre	139	146	182	190	190

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
D10B	Midler til systemisk behandling av akne	0,32	0,33	0,33	0,38	0,45
D10BA	Retinoider til behandling av akne	0,32	0,33	0,33	0,38	0,45
D10BA01	Isotretinoin (30 mg) ¹⁾	0,32	0,33	0,33	0,38	0,45

ATC	ATC level name	grams of ointment, liniment, solution/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
D11	Andre dermatologiske midler					
D11A	Andre dermatologiske midler	214	278	238	312	395
D11AX	Diverse dermatologiske midler	214	278	238	312	395
D11AX01	Minoxidil	83	116	112	212	292
D11AX14	Tacrolimus	110	98	72	55	58
D11AX15	Pimecrolimus	21	64	54	45	45

1) Omfatter også salg av preparater uten markedsføringstillatelse

Urogenitalsystem og kjønnshormoner

Genito urinary system and sex hormones

Prevensjonsmidler (G02BB og G03A)

Salget av prevensjonsmidler (p-piller, "minipiller", depotplaster, depot-injeksjon og prevensjonsring, (implantat og nødprevensjon er utelatt)), gikk ned med vel 4 % i 2007 målt i antall DDD. Salg av prevensjonsring (NuvaRing®), introdusert i 2002, steg med 13 % i 2007. Bruk av prevensjonsplaster (markedsført i 2003), ser nå ut til å ha stabilisert seg etter to år med kraftig reduksjon i salget. Nedgangen i salg av plaster i 2005 og 2006 kan sannsynligvis forklares ut fra det fokus som har vært på større risiko for trombose forbundet med denne administrasjonsformen. Etter tilnærmet uforandret salg i 2004 og 2005 og en vekst på 9 % i 2006, har salget av p-piller (inkl. "minipiller") sunket med vel 5 % i 2007. Reduksjonen skyldes at trefasepillen Trionetta® ble avregistrert i januar 2007. Isolert sett har salget av sekvenspreparatene (G03AB) blitt redusert med 80 %, mens salget av faste kombinasjonspreparater (G03AA) har økt med 57 %. Trefasepillene var basert på et prinsipp om at man skulle følge menstruasjonssyklusen, og pillene hadde ulike mengder østrogen og gestagen. Nye studier har vist at p-piller med lik dosering av hormoner gjennom hele syklusen er bedre for kvinnene. Både de nyeste preparatene (Yasmin®, Loette® og Mercilon®) i gruppen av faste kombinasjoner (G03AA), og de "eldre" p-pillene viser vekst. Dette har sammenheng med at kvinner i alder 16 til og med 19 år nå ikke lenger får gratis p-piller, men kun et tilskudd. En slik ordning favoriserer de rimeligste preparatene som ligger innenfor grensen av tilskudd.

Tall fra Reseptregisteret viser at 64 000 kvinner i aldersgruppen 16-19 år fikk p-piller i 2007 mot 62 000 i 2006. I både 2006 og 2007 hentet over 300 000 kvinner minst én resept på prevensjonsmidler (G02BB + G03A). Dette tilsvarer 28 % av kvinner i aldersgruppen 15-49 år.

Nødprevensjon (G03AC03)

I 2007 utgjorde salg av nødprevensjon totalt 150 000 doser (vel 410 doser per døgn). Den første reseptfrie nødprevensjonspillen kom på markedet i september 2000, og i mai 2003 ble den reseptpliktige nødprevensjonstabletten trukket fra det norske markedet. Totalt økte forbruket av nødprevensjon med vel 8 % i 2007 målt i doser; en vekst på nivå med 2006.

Contraceptives (G02BB and G03A)

The 2007 sales in DDDs of contraceptive pills, -plasters, -depot injection and the contraceptive vaginal ring decreased by 4 %. The sales of the contraceptive vaginal ring (NuvaRing®) introduced in 2002, increased by 13 % in 2007. The use of the contraceptive plaster, introduced in 2003, now seems to have stabilized following two years with significant reduction in the sales. The decrease in the sales of plasters in 2005 and 2006 could probably be explained by the focus on higher risk for thrombosis with the plasters. The use of contraceptive pills was nearly unchanged in 2004 and 2005. The sales increased by 9 % in 2006 but have decreased by 5 % in 2007. The reduction is due to the fact that the three-phasic pill Trionetta® was withdrawn from the market in January 2007. The sales of sequential preparations (G03AB) have been reduced by 80 %, while there has been a 57 % growth in the sales of fixed combinations (G03AA). The three-phasic contraceptive pills were based on the principle to follow the cycle of the women, and the pills contained different amounts of estrogen and progestogen. New studies have concluded that contraceptive pills giving the same hormonal dosing throughout the cycle is best for the women. Both the most recently introduced contraceptive pills (Yasmin®, Loette® and Mercilon®) in the fixed combination group (G03AA), and the "old" pills show growth. This can be explained by the fact that women aged 16 to 19 years get a fixed limited amount of the cost of the contraceptive pills reimbursed. This system is favouring the cheapest products.

Data from the Norwegian Prescription Database (NorPD) show that 64 000 women in this age group (16-19 years) received contraceptive pills in 2007 compared to 62 000 in 2006. More than 300 000 women collected at least one prescription of these contraceptives (G02BB + G03A) both in 2006 and in 2007. This represents 28 % of all women aged 15-49 years.

Emergency contraceptive (G03AC03)

The first OTC emergency contraceptive was marketed in September 2000, and the POM emergency contraceptive was withdrawn in May 2003. The sales totalled 150 000 doses (410 per day) in 2007. The total increase in the sales of emergency contraceptives was 8 % measured in DDDs in 2007, similar to the growth in 2006.

Østrogener i overgangsalderen (G03C og G03F)

Totalt salg i doser (DDD) av østrogenholdige preparater som brukes i forbindelse med overgangsalderen hos kvinner (ATC gruppe G03C og G03F) ble redusert med 6 % i 2007. Totalt er salget redusert med 48 % siden 2002. Sommeren 2002 ble det publisert en studie som satte søkelyset på bruken av østrogener etter overgangsalderen. Basert på denne studien ble det reist spørsmål om bruken av østrogener som forebyggende behandling. Dette har vært en medvirkende årsak til redusert salg. Det er preparater som gir en systemisk effekt (tabletter, plaster og injeksjon) som representerer nedgangen i salget. Preparater til lokalt bruk (vagitorier, vaginalinnlegg, krem) har hatt et stabilt salg i perioden (2002-2007).

Forbruket av bisfosfonater og andre midler som brukes til forebygging/behandling av osteoporose, har vist en jevn økning siden 2003. Denne økningen må ses i sammenheng med legemiddelmyndighetenes anbefalinger om ikke lenger å benytte østrogener som førstelinjebehandling ved osteoporose eller som osteoporoseprofylakse (se også kommentar i ATC gruppe M).

Tall fra Reseptregisteret viser at 152 000 kvinner har vært på apotek og hentet østrogenholdige legemidler (inkl. tibolon) minst én gang i 2007. På landsbasis fikk 15 % av kvinner over 45 år denne typen legemidler. I tillegg kommer det antall kvinner som bruker østrogenholdige preparater til lokalt bruk i skjeden som fås uten resept.

Impotensmidler (G04BE)

I 2007 ble det solgt 7300 doser pr dag av legemidler mot impotens. Tall fra Reseptregisteret viser at 60 000 menn har fått denne type legemidler utlevert på apotek i 2007. Beløpsmessig ble det omsatt legemidler mot erektil dysfunksjon for rundt 140 millioner kroner i 2007.

Estrogens used in the menopause (G03C and G03F)

The sales of estrogens used in the menopause (ATC groups G03C and G03F) decreased by 6 % in 2007, measured in number of DDDs. Since 2002 there has been a total sales reduction of 48 %. In the summer 2002 a study focusing on the use of estrogens in the menopause was published. The results from this study initiated broad discussions on the rationale for the prophylactic use of estrogens by postmenopausal women. This has induced a gradual reduction in the use of estrogens. The products with systemic effect (i.e. tablets, patches and injection) account for the decreased sales. The sales of products for local use (vaginal formulations) have been stable over the time period (2002-2007).

The use of bisphosphonates and other medicinal products that could be used for prevention/treatment of osteoporosis has shown a steady increase since 2003. This increase could be a result of the recommendations from the medicinal authorities not to use estrogens as first line therapy for prevention/treatment of osteoporosis (see comments in ATC group M).

Data from the NorPD show that 152 000 women have collected at least one prescription on drugs containing estrogen (incl. tibolone) in 2007. 15 % of Norwegian women over 45 years of age collected these kinds of drugs on prescription. In addition a number of women are using OTC drugs containing estrogen.

Drugs for impotence (G04BE)

In 2007, 7300 doses (DDD) were sold per day of agents for the treatment of erectile dysfunction (impotence). Data from the NorPD show that 60 000 men received such medication in 2007. In total the pharmacy retail price sales in 2007 of these agents amounted to about 140 million NOK.

Hovedinndeling i ATC gruppe G - Urogenitalsystem og kjønns hormoner
Main ATC levels in G - Genito urinary system and sex hormones

G01	Antiinfektiva og antiseptika til gynekologisk bruk/ Gynecological antiinfectives and antiseptics
G02	Andre gynekologiske midler/Other gynecologicals
G03	Kjønns hormoner og midler med effekt på genitalia/ Sex hormones and modulators of the genital system
G04	Urologika/Urologicals

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe G - Urogenitalsystem og kjønns hormoner
Sales per ATC 3rd level for ATC group G - Genito urinary system and sex hormones

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
G01A	Antiinfectives and antiseptics, excl. combinations with corticosteroids	42,3	41,6	41,1	41,9	43,4
G02A	Oxytocics	0,7	0,5	0,4	0,3	0,4
G02B	Contraceptives for topical use	39,2	45,0	48,0	48,6	52,5
G02C	Other gynecologicals	7,9	8,1	9,0	9,8	8,9
G03A	Hormonal contraceptives for systemic use	125,1	142,0	158,9	172,8	186,6
G03B	Androgens	5,5	7,1	9,1	16,5	17,5
G03C	Estrogens	90,0	87,8	85,2	82,6	83,9
G03D	Progestogens	8,3	10,3	10,8	9,1	9,5
G03F	Progestogens and estrogens in combination	65,5	53,4	43,5	37,5	36,4
G03G	Gonadotropins and other ovulation stimulants	51,9	58,0	63,9	61,1	68,3
G03H	Antiandrogens	11,4	11,0	11,0	10,3	9,6
G03X	Other sex hormones and modulators of the genital system	10,4	10,0	9,1	8,3	7,9
G04B	Other urologicals, incl. antispasmodics	201,7	236,0	249,2	261,3	286,3
G04C	Drugs used in benign prostatic hypertrophy	45,4	54,1	65,7	61,1	60,6

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G01	Antiinfektiva og antiseptika til gynekologisk bruk	1,32	1,28	1,24	1,23	1,24
G01A	Antiinfektiva og antiseptika, ekskl. kombinasjoner med kortikosteroider	1,32	1,28	1,24	1,23	1,24
G01AA10	Klindamycin (0,1 g)	0,07	0,06	0,06	0,05	0,05
G01AF01	Metronidazol (0,5 g) ¹⁾	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03
G01AF02	Klotrimazol (0,1 g)	1,14	1,11	1,08	1,06	1,01
G01AF04	Mikonazol (0,1 g)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02
G01AF05	Ekonazol (0,1 g)	0,07	0,06	0,05	0,07	0,14

G02	Andre gynekologiske midler²⁾	0,28	0,24	0,22	0,20	0,20
G02A	Oksytocika³⁾	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
G02AB	Sekalealkaloider	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00
G02AD	Prostaglandiner	0,02	0,02	0,02	0,01	0,01

ATC	ATC level name	number of IUDs or numbers of vaginal rings				
		2003	2004	2005	2006	2007
G02B	Antikonseptiva, lokale	116170	135906	134858	143442	147112
G02BA02	Plastspiraler med kobber ⁴⁾	16270	14562	14122	12266	13282
G02BA03	Plastspiraler med progestogener	28100	30494	30909	31815	34469
G02BB01	Vaginal ring med progestogen og østrogen	71800 ⁵⁾	90850 ⁵⁾	89827 ⁵⁾	99361 ⁵⁾	112391 ⁵⁾

ATC	ATC level name	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G02C	Andre gynekologiske preparater	0,25	0,21	0,20	0,18	0,18
G02CB	Prolaktinhemmende midler	0,25	0,21	0,20	0,18	0,18

ATC	ATC level name	DDD/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G03	Kjønns hormoner og midler med effekt på genitalia					
G03A	Antikonseptiva, hormoner, systemiske⁶⁾	222630	229200	228170	243370	231140
G03AA	Progestogener og østrogener, faste kombinasjoner	72400	86000	91650	103700	162800
G03AB	Progestogener og østrogener, sekvensprep.	112470	105050	95150	94110	17670
G03AC	Progestogener⁷⁾	37760	38150	41370	45560	50670
G03AC	Progestogener, orale	15860	17240	23030	28590	34200
G03AC	Progestogener, inj.	21900	20910	18340	16970	16470
G03AC	Progestogener, implantat ⁸⁾	1190	2063	2600	2860	3390

1) Se også ATC gr. P01AB og J01X. See also ATC group P01AB and J01X

2) Inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse, ekskl. salg i G02B.

3) Omfatter også salg av preparater uten markedsføringstillatelse

4) Omsetning av spiraler i Norge, basert på opplysninger fra produsentene

Sales of IUDs in Norway, Based on sales figures (number of IUDs) given by the different manufacturers

5) Tilsvarende totalt 5470 DDD/døgn i 2003, 6910 DDD/døgn i 2004, 6836 DDD/døgn i 2005, 7562 DDD/døgn i 2006 og 8553 DDD/døgn i 2007

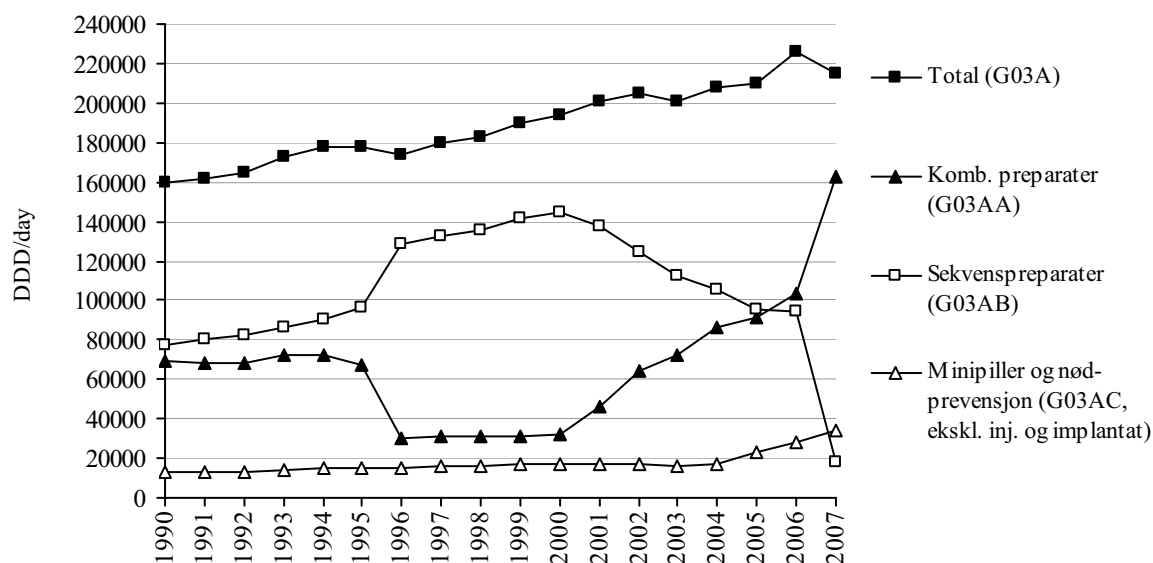
6) Spiral med innhold av levonorgestrel se G02BA03. IUDs with progestogens, see G02BA03

7) Ekskl. salg av implantater. Excluding sales of implants

8) Salg angitt i antall implantater. Sales given in number of implants

Salg av P-piller og prevensjonsplaster (G03A) 1990 - 2007

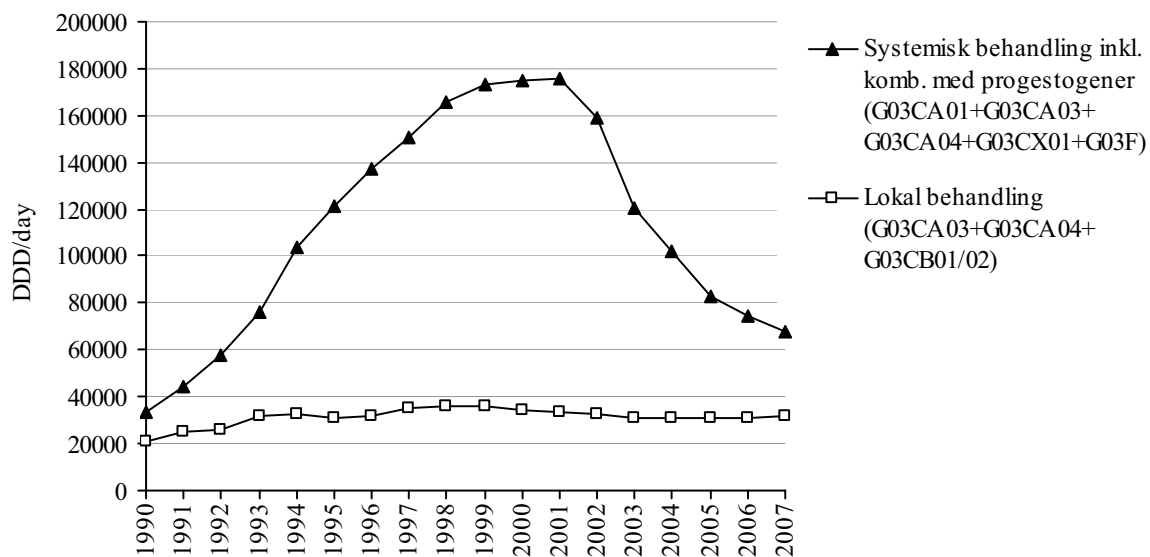
Sales of oral and transdermal Hormonal Contraceptives (G03A) 1990 - 2007

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G03B	Androgener	1736	2029	1996	1999	2166
G03BA03	Testosteron (18 mg P/0,12 g O/50 mg TD gel/ 3 mg TD)	1736	2029	1996	1999	2166
G03C	Østrogener	78250	73610	67380	64220	62200
G03CA03	Østradiol (50 mcg TD/2 mg O/25 mcg V/ 7,5 mcg vaginal ring)	22660	21930	21150	21840	22750
G03CA04	Østriol (2 mg O/0,2 mg V)	42990	40180	36670	33730	31670
G03CX01	Tibolon (2,5 mg)	12600	11500	9560	8650	7780
G03D	Progestogener	6896	6704	6550	6220	6190
G03DA02	Medroksyprogesteron (5 mg O/7 mg P)	3320	3070	2810	2660	2540
G03DA04	Progesteron (90 mg)	176	294	350	310	380
G03DC02	Noretisteron (5 mg)	3400	3340	3390	3250	3270
G03F	Progestogener og østrogener i kombinasjon	73458	59268	46960	41350	36930
G03FA01	Noretisteron og østrogen, komb.	51190	42440	34300	30600	27630
G03FA12	Medroksyprogesteron og østrogen	500	450	390	360	350
G03FA15	Dienogest og østrogen	470	380	290	250	240
G03FB01	Norgestrel og østrogen, sekvensprep.	1370	910	710	400	
G03FB05	Noretisteron og østrogen, sekvensprep.	19770	15080	11270	9740	8710
G03FB06	Medroksyprogesteron og østrogen	150	1	0		
G03FB11	Trimegeston og østrogen, sekvensprep.	8	7	0		

Salg av østrogenholdige preparater (ATC gr G03C og G03F) 1990-2007

Sales of products with estrogen (ATC group G03C and G03F) 1990-2007

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G03G	Gonadotropiner og andre ovulasjonsstimulerende midler	2662	2431	2569	2528	2750
G03GA01	Koriongonadotropin (250 U)	760	430	470	410	400
G03GA02	Menopausegonadotropin (30 U)			120	190	270
G03GA05	Follitropin alfa (75 U)	120	160	180	170	180
G03GA06	Follitropin beta (75 U)	240	250	240	240	280
G03GA07	Lutropin alfa (75 U)	3	4	3	2	2
G03GA08	Koriongonadotropin alfa (0,25 mg)	9	17	16	16	18
G03GB02	Klomifen (9 mg)	1530	1570	1540	1500	1600
G03H	Antiandrogener	13130	13300	13170	14140	14380
G03HA01	Cyproteron (0,1 g)	70	70	70	80	80
G03HB01	Cyproteron og østrogen	13060	13230	13100	14060	14300
G03X	Andre kjønns hormoner og midler med effekt på genitalia	2088	2067	1827	1597	1448
G03XA01	Danazol (0,6 g)	11				
G03XB01	Mifepriston (0,6 g)	7	7	7	7	8
G03XC01	Raloxifen (60 mg)	2070	2060	1820	1590	1440

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G04	Urologika	7,76	8,87	10,14	11,73	13,23
G04B	Andre urologiske preparater	4,91	5,41	5,97	6,90	7,68
G04BD	Urologiske spasmolytika	3,82	4,15	4,68	5,48	6,12
G04BD04	Oksybutynin (3,9 mg TD)			0,03	0,13	0,14
G04BD07	Tolterodin (4 mg)	3,82	4,15	4,00	3,64	3,23
G04BD08	Solifenacin (5 mg)		0,00	0,65	1,49	2,18
G04BD10	Darifenacin (7,5 mg)				0,22	0,57

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G04BE	Midler mot erektil dysfunksjon	4967	5770	5954	6593	7312
G04BE01	Alprostadil (0,02 mg) ¹⁾	99	103	100	103	113
G04BE03	Sildenafil (50 mg)	3783	3499	3243	3389	3638
G04BE04	Yohimbin (15 mg) ²⁾	12	11	10	7	5
G04BE07	Apomorfin (2 mg)	59	24	11	3	
G04BE08	Tadalafil (10 mg)	758	1443	1717	2090	2466
G04BE09	Vardenafil (10 mg)	207	649	832	959	1050
G04BE30	Papaverin/fentolamin ²⁾	49	41	41	42	40

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
G04C	Midler mot benign prostatahyperplasi³⁾	2,85	3,46	4,17	4,82	5,55
G04CA01	Alfuzosin (7,5 mg)	0,10	0,11	0,12	0,12	0,12
G04CA02	Tamsulosin (0,4 mg)	1,59	2,05	2,54	2,98	3,47
G04CA03	Terazosin (5 mg)	0,17	0,15	0,14	0,15	0,16
G04CB01	Finasterid (5 mg)	0,97	1,01	0,98	0,98	0,98
G04CB02	Dutasterid (0,5 mg)	0,02	0,14	0,39	0,59	0,82

1) Omfatter også salg av preparater uten markedsføringstillatelse

2) Inkluderer salg av apotekproduserte produkter

3) Doxazosin , se ATC gruppe C02CA04.

Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønns hormoner og insuliner

Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins

Hovedinndeling i ATC gruppe H - Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønns hormoner og insuliner/

Main ATC levels in H - Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins

H01	Hypofyse-, hypothalamushormoner og analoger/Pituitary and hypothalamic hormones and analogues
H02	Kortikosteroider til systemisk bruk/Corticosteroids for systemic use
H03	Thyreoideterapi/Thyroid therapy
H04	Pankreashormoner/Pancreatic hormones
H05	Kalsium homøostase/Calcium homeostasis

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe H - Hormoner til systemisk bruk, ekskl. kjønns hormoner og insuliner

Sales per ATC 3rd level for ATC group H - Systemic hormonal preparations, excl. sex hormones and insulins

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
H01A	Anterior pituitary lobe hormones and analogues	112,0	132,1	146,3	143,5	140,5
H01B	Posterior pituitary lobe hormones	42,5	42,5	45,3	40,8	42,2
H01C	Hypothalamic hormones	49,3	52,9	60,2	65,4	70,0
H02A/ H02B	Corticosteroids for systemic use	55,6	57,0	61,1	65,9	70,4
H03A	Thyroid preparations	46,1	49,3	52,6	53,6	56,0
H03B	Antithyroid preparations	1,8	1,8	1,9	2,0	2,0
H04A	Glycogenolytic hormones	4,1	4,4	4,4	3,9	3,5
H05A	Parathyroid hormones and analogues	0,1	2,0	4,4	3,9	5,5
H05B	Anti-parathyroid agents	2,2	1,7	3,0	5,9	8,2

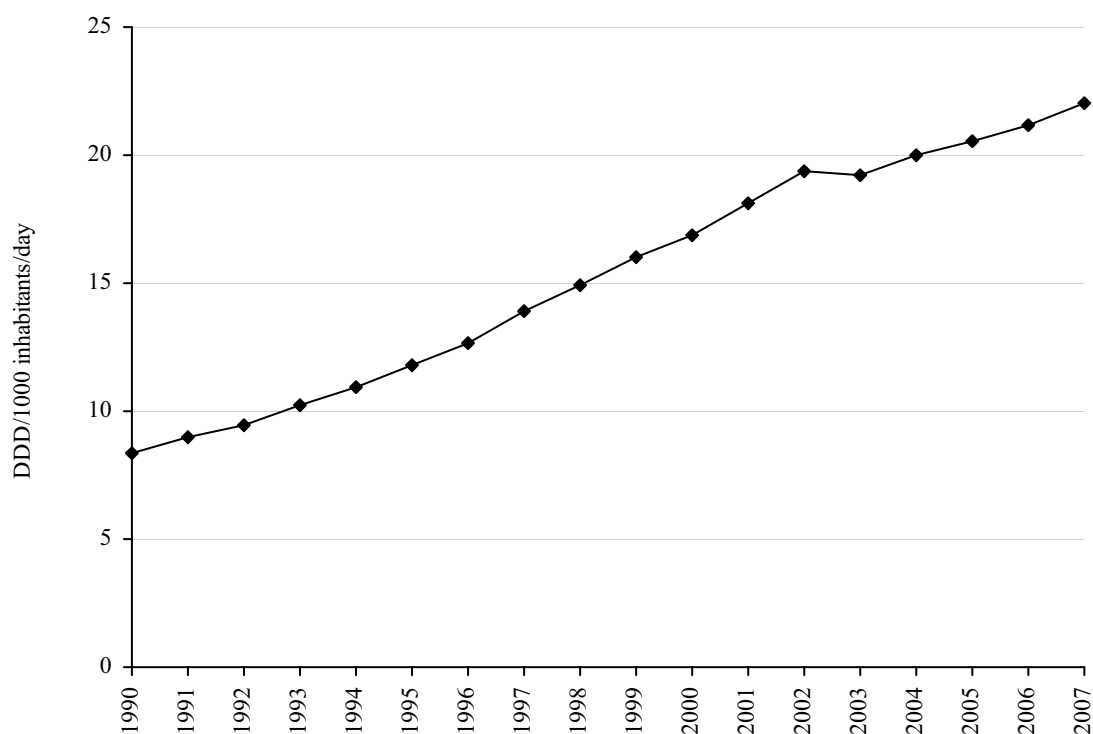
ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
H01	Hypofyse-, hypothalamushormoner og analoger	1,60	1,66	1,67	1,53	1,34
H01A	Hypofyseforlapphormoner og analoger	0,30	0,33	0,35	0,37	0,37
H01AC01	Somatropin (2 U)	0,30	0,33	0,35	0,36	0,36
H01AX01	Pegvisomant (10 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H01B	Hypofysebaklapphormoner	1,12	1,12	1,10	0,93	0,73
H01BA02	Desmopressin (4 mcg (P)/25 mcg N/0,4 mg O)	0,97	0,97	0,95	0,78	0,57
H01BA04	Terlipressin (12 mg)				0,00	0,00
H01BB02	Okxytocin (15 U)	0,15	0,15	0,15	0,16	0,17
H01C	Hypothalamushormoner	0,18	0,22	0,21	0,23	0,24
H01CA02	Nafarelin (0,4 mg)	0,12	0,14	0,13	0,14	0,15
H01CB02	Oktreotid (0,7 mg)	0,06	0,07	0,07	0,08	0,07
H01CB03	Lanreotid (3 mg)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,02
H01CC01	Ganirelix (0,25 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H01CC02	Cetrorelix (0,25 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
H02	Kortikosteroider til systemisk bruk¹⁾	15,6	16,0	16,6	17,3	17,7
H02A	Kortikosteroider til systemisk bruk, usammensatte preparater	15,6	16,0	16,6	17,3	17,7
H02AA	Mineralkortikoider	0,25	0,26	0,26	0,31	0,32
H02AA02	Fludrokortison (0,1 mg)	0,25	0,26	0,26	0,31	0,32
H02AB	Glukokortikoider	15,3	15,7	16,3	17,0	17,4
H02AB01	Betametason (1,5 mg O,P/0,4 mg P (depot))	2,10	2,10	2,16	2,26	2,15
H02AB02	Dexametason (1,5 mg) ¹⁾	1,11	1,07	0,95	1,06	1,12
H02AB04	Metylprednisolon (7,5 mg O/20 mg P)	0,70	0,85	1,01	1,15	1,19
H02AB06	Prednisolon (10 mg)	10,40	10,70	11,11	11,38	11,73
H02AB08	Triamcinolon (7,5 mg)	0,21	0,22	0,25	0,28	0,33
H02AB09	Hydrokortison (30 mg)	0,17	0,18	0,19	0,20	0,19
H02AB10	Kortison (37,5 mg) ¹⁾	0,61	0,61	0,62	0,63	0,65
H02BX	Kortikosteroider til systemisk bruk, kombinasjonspreparater	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
H02BX01	Metylprednisolon, kombinasjoner	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
H03	Thyreoideterapi²⁾	20,08	20,88	21,42	22,09	22,93
H03A	Thyreoidepreparater	19,43	20,25	20,79	21,43	22,27
H03AA01	Levotyroksinnatrium (0,15 mg)	19,18	20,00	20,56	21,20	22,02
H03AA02	Liotyroninnatrium (0,06 mg)	0,25	0,25	0,23	0,23	0,25
H03B	Antithyreoidepreparater	0,65	0,63	0,63	0,66	0,66
H03BA02	Propyltiouracil (0,1 g) ²⁾	0,12	0,12	0,12	0,13	0,12
H03BB01	Karbimazol (15 mg)	0,53	0,51	0,51	0,53	0,54

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse

2) Inkluderer salg av apotekpreparater

Salg av levotyroxinnatrium (H03AA01) 1990 - 2007

Sales of levothyroxine sodium (H03AA01) 1990 - 2007

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
H04	Pankreashormoner	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
H04A	Glykogenolytisk hormon	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
H04AA01	Glukagon (1 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
H05	Kalsium homøostase	0,03	0,03	0,04	0,05	0,06
H05A	Parathyroideahormoner og analoger	0,00	0,01	0,02	0,02	0,02
H05AA02	Teriparatid (20 mcg)	0,00	0,01	0,02	0,02	0,02
H05AA03	Parathyroideahormon (0,1 mg)					0,00
H05B	Antiparathyroideamidler	0,03	0,02	0,02	0,03	0,04
H05BA01	Laksekalsitonin (syntetisk) (100 U (P)/200 U (N))	0,03	0,02	0,02	0,01	0,01
H05BX01	Cinacalcet (0,06 g)			0,01	0,02	0,03

Antiinfektiva til systemisk bruk

Antiinfectives for systemic use

Problemer rundt bakterienes mulige resistensutvikling, gjør at det er viktig å følge utviklingen av forbruket av antibakterielle midler. Salget av antibakterielle midler (ATC gruppe J01) har vært relativt stabilt over mange år. Totalsalget i 2005 og 2006 viste imidlertid en årlig økning på rundt 5-6 % målt i doser. Siste år er økningen igjen nede på i overkant av 4 %. I 2007 ble det solgt antibakterielle midler for vel 490 millioner kroner (AUP), det samme som i 2006. Norge har et relativt lavt forbruk av antibakterielle midler og har mindre resistensproblemer enn mange andre land i Europa.

Tall fra Reseptregisteret viser at ca en fjerdedel av befolkningen hentet ut minst en resept på et antibakterielt middel fra apotek i 2007. Dette tilsvarer henholdsvis 29 og 21 % av norske kvinner og menn.

Salgstallene for perioden 1999-2007 indikerer en økning i forbruket av bredspektrede penicilliner. Bruken av vanlig penicillin har vært ganske stabilt i den samme perioden. Bruken av kinoloner er lav, men svakt økende. De to siste årene har det også vært en økning i bruken av makrolider og linkosamider. I forbindelse med at nye antibiotika kommer på markedet i Norge (godkjent gjennom EU's godkjenning-prosedyrer) er det viktig at de relativt restriktive nasjonale terapitradisjoner for antibiotikabruk opprettholdes.

The problem related to bacterial resistance against antibacterials (antibiotics) has strengthened the need of monitoring use of antibacterials over time. Sales of antibacterials (ATC group J01) have remained relatively unchanged for many years. The total sales in 2005 og 2006 showed an annual increase of about 5-6 % measured in DDDs. The latest year the increase is reduced to just above 4 %. In 2007, the sales amounted to more than 490 million NOK (pharmacy retail price), the same as i 2006. Norway has a relatively low consumption of antibacterials and has still few problems with resistance compared with many other European countries.

Data from the Norwegian Prescription Database (NorPD), show that about a quarter of the population in Norway has received at least one prescription from a pharmacy in Norway in 2007. This corresponds to 29 and 21 % of Norwegian women and men, respectively.

The sales figures in the period 1999-2007 indicate a slight increase in the use of broad-spectrum penicillins. The use of penicillin V has been relatively stable in the same period. The sales of quinolones are low but are slowly increasing. Over the last two years there has been an increase also in the use of macrolides and lincosamides. It is important to maintain the focus on optimal use of antibacterials and to emphasise that new antibacterials marketed in Norway (approved through EU applications procedures) should only be used in accordance with the relatively strict Norwegian therapeutic traditions.

**Hovedinndeling i ATC gruppe J - Antiinfektiva til systemisk bruk/
Main ATC levels in J - Antiinfectives for systemic use**

J01	Antibakterielle midler til systemisk bruk/Antibacterials for systemic use
J02	Antimykotika til systemisk bruk/Antimycotics for systemic use
J04	Antimykobakterielle midler/Antimycobacterials
J05	Antivirale midler til systemisk bruk/Antivirals for systemic use
J06	Immunsera og immunglobuliner (utelatt)/Immune sera and immunoglobulins (not included)
J07	Vaksiner (utelatt)/Vaccines (not included)

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe J - Antiinfektiva til systemisk bruk

Sales per ATC 3rd level for ATC group J - Antiinfectives for systemic use

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
J01A	Tetracyclines	34,1	31,8	33,2	33,8	34,7
J01B	Amphenicols	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
J01C	Beta-lactam antibacterials, penicillins	146,1	146,7	159,1	167,5	176,7
J01D	Other beta-lactam antibacterials	101,4	97,3	82,7	90,6	88,4
J01E	Sulfonamides and trimethoprim	19,6	19,9	19,1	18,2	18,0
J01F	Macrolides, lincosamides and streptogramins	71,9	71,3	78,1	74,9	75,0
J01G	Aminoglycoside antibacterials	17,8	16,7	19,6	22,3	22,6
J01M	Quinolone antibacterials	40,8	40,7	37,6	36,6	26,1
J01X	Other antibacterials	37,3	43,3	47,6	48,2	50,0
J02A	Antimycotics for systemic use	41,8	38,5	42,7	44,8	44,9
J04A	Drugs for treatment of tuberculosis	0,5	0,8	0,7	0,9	1,2
J04B	Drugs for treatment of lepra	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
J05A	Direct acting antivirals	127,9	139,4	174,0	189,7	215,1

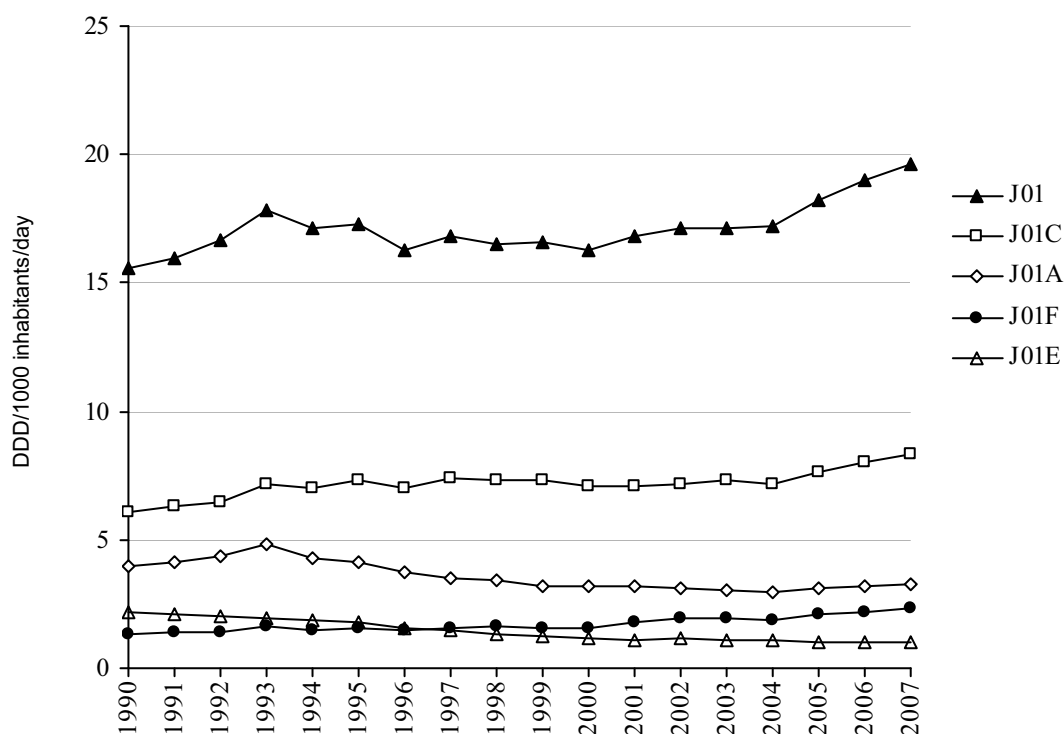
ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
J01	Antibakterielle midler til systemisk bruk	17,08	17,22	18,16	18,99	19,63
J01A	Tetracykliner	3,02	2,96	3,11	3,23	3,30
J01AA02	Doksycyklin (0,1 g)	1,93	1,80	1,89	1,97	1,98
J01AA04	Lymecyklin (0,6 g)	0,30	0,34	0,39	0,45	0,51
J01AA06	Oksytetracyklin (1 g)	0,19	0,20	0,20	0,19	0,18
J01AA07	Tetracyklin (1 g)	0,60	0,62	0,64	0,63	0,63
J01AA12	Tigecyklin (0,1 g)				0,00	0,00
J01B	Amfenikoler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01BA01	Kloramfenikol (3 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01C	Beta-laktam antibakterielle midler, penicilliner	7,27	7,23	7,62	8,03	8,37
J01CA01	Ampicillin (2 g)	0,10	0,10	0,09	0,10	0,10
J01CA02	Pivampicillin (1,05 g)	0,09	0,08	0,07	0,06	0,01
J01CA04	Amoxicillin (1 g)	0,95	0,94	1,07	1,11	1,26
J01CA08	Pivmecillinam (0,6 g)	1,14	1,25	1,29	1,46	1,55
J01CA11	Mecillinam (1,2 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
J01CE01	Benzylpenicillin (3,6 g)	0,25	0,24	0,26	0,26	0,25
J01CE02	Fenoksymetylpenicillin (2 g)	4,13	3,99	4,29	4,37	4,45
J01CF01	Dikloxacillin (2 g)	0,48	0,51	0,38	0,53	0,61
J01CF02	Kloxacillin (2 g)	0,11	0,11	0,15	0,12	0,12
J01CR02	Amoxicillin og enzymhemmere (1 g)	0,01	0,00			
J01CR05	Piperacillin og enzymhemmere (14 g)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,02
J01D	Andre beta-laktam antibakterielle midler	0,62	0,61	0,57	0,60	0,60
J01DB01	Cefalexin (2 g)	0,30	0,29	0,24	0,26	0,25
J01DB03	Cefalotin (4 g)	0,06	0,06	0,06	0,06	0,07
J01DC01	Cefoxitin (6 g)	0,00				
J01DC02	Cefuroxim (3 g)	0,15	0,14	0,13	0,12	0,12
J01DD01	Cefotaxim (4 g)	0,07	0,07	0,08	0,09	0,09
J01DD02	Ceftazidim (4 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
J01DD04	Ceftriaxon (2 g)	0,01	0,02	0,02	0,02	0,02
J01DF01	Aztreonam (4 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01DH02	Meropenem (2 g)	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03
J01DH03	Ertapenem (1 g)				0,00	0,00
J01DH51	Imipenem og enzymhemmer (2 g)	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00
J01E	Sulfonamider og trimetoprim	1,09	1,11	1,05	1,03	1,01
J01EA01	Trimetoprim (0,4 g)	0,74	0,76	0,73	0,70	0,68
J01EE01	Sulfametoxazol og trimetoprim	0,34	0,34	0,32	0,33	0,33
J01F	Makrolider, linkosamider og streptograminer	1,92	1,89	2,12	2,24	2,31
J01FA01	Erytromycin (2 g O/1 g O,P)	1,09	1,03	1,16	1,24	1,21
J01FA02	Spiramycin (3 g)	0,02	0,01	0,01	0,01	0,01
J01FA09	Klaritromycin (0,5 g)	0,37	0,37	0,39	0,40	0,43
J01FA10	Azitromycin (0,3 g)	0,26	0,28	0,32	0,34	0,39
J01FA15	Telitromycin (0,8 g)	0,00	0,00			
J01FF01	Klindamycin (1,2 g O/1,8 g P)	0,19	0,20	0,23	0,25	0,26
J01G	Aminoglykosider	0,07	0,06	0,07	0,07	0,07
J01GB01	Tobramycin (0,24 g P/0,3 g inhal.sol.)	0,04	0,03	0,03	0,03	0,03
J01GB03	Gentamicin (0,24 g)	0,03	0,03	0,03	0,04	0,04
J01GB07	Netilmicin (0,35 g)			0,00	0,00	0,00
J01M	Kinoloner	0,47	0,52	0,57	0,62	0,67
J01MA01	Ofloxacin (0,4 g)	0,05	0,05	0,05	0,04	0,04
J01MA02	Ciprofloxacin (1 g O/0,5 g P)	0,42	0,47	0,52	0,57	0,62

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
J01X	Andre antibakterielle midler	2,63	2,83	3,05	3,18	3,30
J01XA01	Vankomycin (2 g) ¹⁾	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
J01XA02	Teicoplanin (0,4 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01XB01	Kolistin (3 MU)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
J01XC01	Fusidinsyre (1,5 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
J01XD01	Metronidazol (1,5 g) ²⁾	0,07	0,08	0,08	0,07	0,07
J01XE01	Nitrofurantoin (0,2 g)	0,35	0,36	0,36	0,37	0,36
J01XX05	Metenamin (hippurat 2 g)	2,18	2,37	2,59	2,71	2,84
J01XX08	Linezolid (1,2 g)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
J01XX09	Daptomycin (0,28 g)					0,00

Salg av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01) 1990 - 2007

tetracykliner (J01A), penicilliner (J01C), sulfonamider og trimetoprim (J01E), makrolider, linkosamider og streptograminer (J01F)

Sales of antibacterials for systemic use (J01) 1990 - 2007

1) Se også ATC gruppe A07AA, see also ATC group A07AA

2) Se også ATC gruppe G01AF og P01AB, see also ATC group G01AF and P01AB

Fylkesvis salg av antibakterielle midler til systemisk bruk (J01) i 2007¹⁾					
angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn					
Sales per county of antibacterials for systemic use (J01) in 2007					
given in DDD/1000 inhabitants/day					
	J01A	J01C	J01E	J01F	Totalt J01
Østfold	3,5	9,2	1,2	2,9	23,8
Akershus	3,7	7,4	0,9	2,3	18,1
Oslo	3,6	9,2	1,1	2,6	21,0
Hedmark	3,7	8,8	0,9	2,3	20,4
Oppland	2,8	9,2	1,0	2,2	19,6
Buskerud	3,0	8,9	0,9	2,4	19,7
Vestfold	3,7	8,0	1,3	2,6	19,9
Telemark	2,9	7,5	1,1	2,2	18,0
Aust-Agder	3,7	7,1	0,9	2,7	18,1
Vest-Agder	4,6	8,9	0,9	2,8	21,9
Rogaland	3,0	7,7	0,8	1,9	17,3
Hordaland	3,1	8,5	0,9	2,4	19,2
Sogn og Fjordane	2,8	8,5	0,9	1,7	18,5
Møre og Romsdal	3,6	7,8	1,3	2,3	20,4
Sør-Trøndelag	2,7	8,5	0,9	1,9	18,5
Nord-Trøndelag	3,0	8,9	1,0	1,8	20,0
Nordland	2,9	8,4	1,1	2,2	20,2
Troms	2,8	8,2	1,1	2,1	19,5
Finnmark	2,4	8,3	1,1	1,9	18,8
Hele landet	3,3	8,4	1,0	2,3	19,6

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
J02	Antimykotika til systemisk bruk	51,94	53,04	58,66	63,56	70,21
J02A	Antimykotika til systemisk bruk	51,94	53,04	58,66	63,56	70,21
J02AA01	Amfotericin B (35 mg)	1,34	1,15	1,24	1,42	1,03
J02AB02	Ketokonazol (0,2 g)	14,28	14,76	14,10	14,57	15,56
J02AC01	Flukonazol (0,2 g)	34,47	35,24	40,61	44,11	50,02
J02AC02	Itrakonazol (0,2 g)	0,75	0,78	0,86	1,05	0,95
J02AC03	Vorikonazol (0,4 g)	0,99	0,92	1,31	1,83	1,96
J02AC04	Posakonazol (0,8 g)				0,00	0,03
J02AX04	Kaspofungin (50 mg)	0,11	0,20	0,54	0,58	0,65

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
J04	Antimykobakterielle midler¹⁾	76,53	79,29	79,64	81,71	86,66
J04A	Midler til behandling av tuberkulose	39,91	43,80	45,72	48,52	49,06
J04AB02	Rifampicin (0,6 g)	6,30	11,08	10,99	12,06	13,80
J04AB04	Rifabutin (0,15 g)	2,10	1,93	1,97	2,34	1,79
J04AB30	Kapreomycin (1 g)		0,10	0,10	0,00	0,03
J04AC01	Isoniazid (0,3 g)	7,56	7,37	6,35	5,62	5,00
J04AD01	Protionamid (0,75 g)	0,48	0,14	0,06	0,03	0,19
J04AK01	Pyrazinamid (1,5 g)	4,34	2,75	2,40	2,75	1,74
J04AK02	Etambutol (1,2 g)	8,30	7,39	7,27	8,33	7,29
J04AM02	Rifampicin og isoniazid	7,38	9,94	13,40	14,34	15,67
J04AM05	Rifampicin, pyrazinamid og isoniazid	3,46	3,09	3,18	3,04	3,23
J04AM06	Rifampicin, pyrazinamid, etambutol og isoniazid					0,31
J04B	Midler til behandling av lepra	36,61	35,50	33,92	33,19	37,60
J04BA02	Dapson (50 mg)	36,61	35,50	33,92	33,19	37,60
J05	Antivirale midler til systemisk bruk²⁾	214,55	229,46	323,43	311,38	305,96
J05A	Direktevirkende antivirale midler	214,55	229,46	323,43	311,38	305,96
J05AB	Nukleosider og nukleotider, ekskl. reverstranskriptase-hemmere	44,99	53,94	56,45	62,97	68,59
J05AB01	Aciklovir (4 g)	10,35	11,09	11,97	13,17	14,24
J05AB04	Ribavirin (1 g)	13,08	18,25	17,65	20,75	22,21
J05AB06	Ganciklovir (0,5 g)	0,95	0,92	0,99	0,98	0,82
J05AB11	Valaciklovir (3 g)	18,62	21,29	23,23	25,28	27,75
J05AB12	Cidofovir (25 mg)	0,10	0,03	0,09	0,10	0,20
J05AB14	Valganciklovir (0,9 g)	1,88	2,36	2,53	2,69	3,38
J05AD	Fosfonsyrederivater	0,07	0,13	0,22	0,21	0,13
J05AD01	Foscarnet (6,5 g)	0,07	0,13	0,22	0,21	0,13
J05AE	Proteasehemmere	40,90	44,37	50,17	58,07	68,21
J05AE01	Saquinavir (1,8 g)	3,56	2,12	1,59	1,18	1,25
J05AE02	Indinavir (2,4 g)	4,44	3,24	2,45	1,67	1,13
J05AE03	Ritonavir (1,2 g)	0,95	0,69	1,49	1,96	2,43
J05AE04	Nelfinavir (2,25 g)	8,18	7,31	5,22	4,38	1,35
J05AE05	Amprenavir (1,2 g)	0,57	0,18	0,06		
J05AE06	Lopinavir (0,8 g)	23,21	25,76	24,02	23,96	29,37
J05AE07	Fosamprenavir (1,4 g)		0,03	0,23	0,19	0,31
J05AE08	Atazanavir (0,3 g)		5,03	15,12	24,41	30,81
J05AE09	Tipranavir (1 g)				0,31	0,48
J05AE10	Darunavir (1,2 g)					1,10
J05AF	Nukleosid og nukleotid reverstranskriptase-hemmere	55,24	55,39	60,63	45,50	35,81
J05AF01	Zidovudin (0,6 g)	5,35	4,17	4,28	4,27	3,34
J05AF02	Didanosin (0,4 g)	13,23	11,75	10,45	7,45	5,08
J05AF04	Stavudin (80 mg)	10,90	8,49	5,73	3,95	2,16
J05AF05	Lamivudin (0,3 g)	15,92	17,10	14,86	11,12	8,15
J05AF06	Abakavir (0,6 g)	4,77	5,05	5,15	3,18	2,66
J05AF07	Tenofovir disoproxil (0,245 g)	4,99	7,85	13,81	11,24	9,65
J05AF08	Adefovir dipivoxil (10 mg)	0,07	0,72	1,65	2,15	2,25
J05AF09	Emtricitabin (0,2 g)		0,27	4,70	2,10	0,95
J05AF10	Entekavir (0,5 mg)				0,04	1,51
J05AF11	Telbivudine (0,6 g)					0,05

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse og apotekpreparater

2) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
J05AG	Ikke-nukleosid reverstranskriptasehemmere	25,00	27,58	31,33	35,96	39,80
J05AG01	Nevirapin (0,4 g)	10,92	11,56	12,08	13,34	12,62
J05AG03	Efavirenz (0,6 g)	14,08	16,02	19,25	22,63	27,17
J05AH	Neuraminidasehemmere	8,97	0,84	71,97	36,18	5,01
J05AH01	Zanamivir (20 mg)	0,40	0,06	0,06	0,00	0,01
J05AH02	Oseltamivir (0,15 g)	8,57	0,79	71,91	36,18	5,00
J05AR	Antivirale midler til behandling av HIV infeksjoner, kombinasjoner	39,14	46,78	52,35	72,22	88,11
J05AR01	Ziduvudin og lamivudin	36,10	43,74	45,30	43,87	42,57
J05AR02	Lamivudin og abacavir			3,57	7,76	9,79
J05AR03	Tenofovir disoproxil og emtricitabin			0,83	17,16	33,62
J05AR04	Zidovudin, lamivudin og abacavir	3,04	3,04	2,65	3,43	2,13
J05AX	Andre antivirale midler	0,24	0,42	0,32	0,27	0,30
J05AX07	Enfuvirtide (0,18 g)	0,24	0,42	0,32	0,27	0,30

Antineoplastiske og immunmodulerende midler

Antineoplastic and immunomodulating agents

Gruppen er den nest største målt i kroner og hadde en omsetning på 2,6 milliarder kroner i 2007. Dette er en økning på 15 % i forhold til 2006 (se tabell 7, s. 22) og er mer enn en dobling siden 2003.

Immunsuppressive legemidler (ATC gruppe L04A)

Denne legemiddelgruppen er tredoblet siden 2003 og står nå for halvparten av kostnadene i ATC gruppe L. Hovedsakelig er dette legemidler til behandling av reumatoid artritt og andre immunrelaterte sykdommer. Midlene virker modifierende på immunsystemet. Den viktigste undergruppen er tumor nekrose faktor alfa-blokkerende stoffer (TNF-alfablokkere; etanercept, infliximab og adalimumab). Disse tre stoffene var i 2007 henholdsvis nr 1, 3 og 7 på listen over de 10 mest solgte reseptbelagte legemidlene i Norge (se tabell 2, s. 19)

I 2007 utgjorde salget av TNF-alfa-blokkerne 983 millioner kroner (AUP), en økning på 14 % fra 2006. Dette utgjør nesten 7 % av den totale omsetningen av legemidler i 2007. Målt i DDD var økningen i 2007 på 18 %, men disse legemidlene utgjør en svært liten andel av totalforbruket målt i DDD.

This group is the second largest measured in NOK, and totalled 2.6 billion NOK, an increase of 15 % compared to 2006 (see table 7, p. 22) and is more than doubled since 2003.

Immunosuppressants (ATC group L04A)

This drug group has been three doubled since 2003 and constitutes half of the costs in NOK in ATC group L. The immunomodulating agents for treatment of rheumatoid arthritis and other immune related diseases are classified here. The drugs act as modifiers of the immune system and the most important sub-group is the tumor necrose factor alfa-blocking agents (TNF-alfa-blockers; etanercept, infliximab and adalimumab). These three substances were in 2007 no. 1, 3 and 7, respectively, on the list of the ten most sold POM medicines in Norway (see table 2, p. 19)

In 2007 the sales of the TNF-alfa-blockers totalled 983 million NOK, an increase of 14 % from 2006. This amounts to around 7 % of the total sales of drugs with a marketing authorisation in Norway. Measured in DDDs the increase from 2006 to 2007 was 18 %. However, these agents constitute only a minor part of the total sales measured in DDD.

**Hovedinndeling i ATC gruppe L - Antineoplastiske og immunmodulerende midler/
Main ATC levels in L - Antineoplastic and immunomodulating agents**

L01	Antineoplastiske midler/Antineoplastic agents
L02	Endokrin terapi/Endocrine therapy
L03	Immunstimulerende midler/Immunostimulants
L04	Immunsuppressive midler/Immunosuppressants

**Salg pr ATC 3. nivå for gruppe L - Antineoplastiske og immunmodulerende midler
Sales per ATC 3rd level for ATC group L - Antineoplastic and immunomodulating agents**

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP) ¹⁾				
		2003	2004	2005	2006	2007
L01A	Alkylating agents	16,8	23,7	30,3	32,8	38,3
L01B	Antimetabolites	26,4	34,6	51,7	55,5	60,3
L01C	Plant alkaloids and other natural products	93,4	99,1	100,0	97,8	97,7
L01D	Cytotoxic antibiotics and related substances	26,4	27,7	29,2	33,5	32,1
L01X	Other antineoplastic agents	108,9	159,3	217,9	353,1	454,1
L02A	Hormones and related agents	100,6	108,4	114,6	113,4	118,0
L02B	Hormone antagonists and related agents	133,3	154,7	187,2	212,6	236,7
L03A	Immunostimulants	212,9	260,3	285,2	316,0	348,8
L04A	Immunosuppressants	430,8	705,7	910,3	1078,3	1243,4

1) Omfatter kun salg av preparater med markedsføringstillatelse

ATC	ATC level name	gram of active ingredient/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
L01	Antineoplastiske midler¹⁾					
L01A	Alkyleringsmidler					
L01AA	Sennepsgassanaloger					
L01AA01	Cyklofosamid	15122	17523	17228	18332	18621
L01AA02	Klorambucil	258	182	162	152	120
L01AA03	Melfalan	167	154	174	169	162
L01AA06	Ifosamid	10318	9679	10025	8810	10746
L01AA07	Trofosamid	1595	1773	1635	1723	1683
L01AB	Alkylsulfonater					
L01AB01	Busulfan	43	45	37	57	53
L01AC	Etyleniminer					
L01AC01	Tiotepa	2	1	2	0,3	0,2
L01AD	Nitrosoureaforbindelser					
L01AD01	Karmustin	41	54	42	66	59
L01AD02	Lomustin	131	72	60	46	53
L01AD04	Streptozocin	445	454	445	447	318
L01AX	Andre alkyleringsmidler					
L01AX03	Temozolamid	1015	1689	2290	2668	3071
L01AX04	Dakarbazin	1428	1550	1391	1377	1432
L01B	Antimetabolitter					
L01BA	Folsyreanaloger					
L01BA01	Metotrexat ²⁾	4317	5370	3864	5412	5575
L01BA03	Raltitrexed	0,07	0,09	0,09	0,02	0,05
L01BA04	Pemetrexed		4	403	458	419
L01BB	Purinalogener					
L01BB02	Merkaptopurin	1834	2183	2353	2319	3176
L01BB03	Thioguanin	197	196	159	155	112
L01BB04	Kladribin	4	4	4	3	4
L01BB05	Fludarabin	87	163	191	155	169
L01BC	Pyrimidinanaloger					
L01BC01	Cytarabin	5686	8126	8691	7963	8561
L01BC02	Fluorouracil	34755	38855	38793	42165	43266
L01BC05	Gemcitabin	5421	6822	7255	9106	8679
L01BC06	Kapecitabin	67902	87183	102246	133191	161157
L01C	Plantealkaloider og andre naturprodukter					
L01CA	Vincaalkaloider og analoger					
L01CA01	Vinblastin	17	17	15	12	17
L01CA02	Vinkristin	11	12	11	12	12
L01CA03	Vindesin	110	185	185	155	295
L01CA04	Vinorelbin	136	146	184	231	402
L01CB	Podofyllotoksinderivater					
L01CB01	Etoposid	3152	3210	2940	3226	3044
L01CB02	Teniposid	7	15	14	16	12

1) Inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse

2) Metotrexat tabletter er klassifisert i L04AX03.

ATC	ATC level name	gram of active ingredient/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
L01CD	Taxaner					
L01CD01	Paklitaxel	1374	1493	1482	1553	1589
L01CD02	Docetaxel	271	366	641	690	805
L01D	Cytotoksiske antibiotika og lignende substanser					
L01DA	Aktinomyciner					
L01DA01	Daktinomycin	0,19	0,16	0,21	0,19	0,14
L01DB	Antracykliner og lignende substanser					
L01DB01	Doxorubicin	431	481	456	480	505
L01DB02	Daunorubicin	34	37	33	44	36
L01DB03	Epirubicin	682	789	865	885	943
L01DB06	Idarubicin	2	2	2	3	2
L01DB07	Mitoxantron	10	15	14	14	14
L01DC	Andre cytotoksiske antibiotika					
L01DC01	Bleomycin ³⁾	54600	63600	50400	49950	55350
L01DC03	Mitomycin	21	19	21	20	29
L01X	Andre antineoplastiske midler					
L01XA01	Cisplatin	345	342	347	505	507
L01XA02	Karboplatin	3016	3779	4047	4319	4272
L01XA03	Oxaliplatin	301	535	828	1063	1361
L01XB01	Prokarbazin	613	490	390	505	400
L01XC02	Rituksimab	1015	2053	2366	3204	3848
L01XC03	Trastuzumab	280	473	841	2041	2352
L01XC04	Alemtuzumab		1	6		10
L01XC05	Gemtuzumab	0,06	0,03	0,05	0,02	0,11
L01XC06	Cetuksimab			451	851	905
L01XC07	Bevacizumab			134	497	698
L01XD03	Metylaminolevulinat	784	934	945	1042	1200
L01XD05	Temoporfin			0,02		
L01XE01	Imatinib	12084	19152	25422	30336	31884
L01XE02	Gefitinib		150	1065	390	90
L01XE03	Erlotinib			59	1179	2762
L01XE04	Sunitinib				160	594
L01XE05	Sorafenib				1142	2509
L01XE06	Dasatinib					189
L01XX01	Amsakrin	40	67	42	61	47
L01XX02	Asparaginase ³⁾	8200	9970	8410	11710	7210
L01XX05	Hydroxykarbamid	174675	165300	188250	204350	220000
L01XX11	Estramustin	2590	2114	1008	616	980
L01XX14	Tretinoin	38	75	62	105	81
L01XX16	Mitoguazon	327	469	434	389	296
L01XX17	Topotekan	0,8	0,6	0,6	1,9	1,3
L01XX19	Irinotekan	1078	1174	1423	1504	1576
L01XX23	Mitotan	8750	4950	6000	11350	5750
L01XX24	Pegaspargase				0	0
L01XX25	Beksaroten					23
L01XX32	Bortezomib		0	2	4	5
L01XX35	Anagrelide			59	56	63

3) Salg angitt i TU (tusen enheter) virkestoff/år

Sales given in TU (thousand units)/year

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
L02	Endokrin terapi	1575	1700	1818	1934	2045
L02A	Hormoner og beslektede substanser	478	505	520	551	577
L02AA	Østrogener	7	7	7	5	6
L02AA02	Polyøstradiolfosfat (6 mg)	7	7	7	5	6
L02AB	Progestogener	20	13	12	11	11
L02AB01	Megestrol (0,16 g) ¹⁾	18	11	11	10	10
L02AB02	Medroksyprogesteron (1 g)	2	2	1	1	1
L02AE	Gonadotropinfrigjørende hormonanaloger	451	485	501	535	560
L02AE01	Buserelin (0,11 mg depot implant/1,2 mg N)	13	11	12	12	12
L02AE02	Leuprorelin (0,134 mg depot inj.)	191	215	220	218	229
L02AE03	Goserelin (0,129 mg)	247	259	269	305	319
L02AE04	Triptorelin (0,134 mg)				0	0
L02B	Hormonantagonister og beslektede substanser	1097	1195	1298	1383	1468
L02BA	Antiøstrogener	482	476	432	380	354
L02BA01	Tamoxifen (20 mg)	482	475	425	370	344
L02BA03	Fulvestrant (8,3 mg)		1	7	10	10
L02BB	Antiandrogener	512	575	635	684	733
L02BB01	Flutamid (0,75 g)	37	33	28	23	21
L02BB03	Bikalutamid (50 mg)	475	542	607	661	712
L02BG	Enzymhemmere	103	144	231	319	381
L02BG03	Anastrozol (1 mg)	49	76	135	187	222
L02BG04	Letrozol (2,5 mg)	30	45	55	63	77
L02BG06	Eksemestan (25 mg)	24	23	41	69	82
L03	Immunstimulerende midler	237	275	300	350	370
L03A	Immunstimulerende midler	237	275	300	350	370
L03AA02	Filgrastim (0,35 mg)	6	5	3	3	3
L03AA03	Molgramostim (0,35 mg)	0,00				
L03AA10	Lenograstim (0,35 mg)	0,01				
L03AA13	Pegfilgrastim (0,3 mg)	1	6	13	19	24
L03AB03	Interferon gamma (40 mcg)	0,41	0,69	0,70	0,82	0,81
L03AB04	Interferon alfa-2a (2 MU)	2	2	2	4	1
L03AB05	Interferon alfa-2b (2 MU)	15	13	9	7	4
L03AB07	Interferon beta-1a (4,3 mcg)	146	163	185	216	227
L03AB08	Interferon beta-1b (4 MU)	19	23	23	26	24
L03AB10	Peginterferon alfa-2b (7,5 mcg) ¹⁾	16	24	28	29	34
L03AB11	Peginterferon alfa-2a (26 mcg)	7	10	8	10	9
L03AX03	BCG vaksine (1,8 mg) ¹⁾	4	4	5	5	5
L03AX13	Glatiramer acetat (20 mg)	19	24	25	30	38

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
L04	Immunsuppressive midler	1366	1634	1847	2096	2294
L04A	Immunsuppressive midler	1366	1634	1847	2096	2294
L04AA	Selektive immunsuppressive midler	133	150	161	190	225
L04AA02	Muromonab-CD3 (5 mg)	0,02	0,02	0,03	0,02	
L04AA06	Mycofenolsyre (2 g)	63	81	94	106	122
L04AA10	Sirolimus (3 mg) ¹⁾	6	7	6	7	6
L04AA13	Leflunomid (20 mg)	64	62	60	62	64
L04AA18	Everolimus (1,5 mg)		0,43	0,50	11	22
L04AA21	Efalizumab (10 mg)				4	7
L04AA23	Natalizumab (10 mg)				0,06	3
L04AA24	Abatacept (27 mg)					1
L04AB	Tumornekrosefaktor alfa (TNF-α)-hemmere	228	371	472	590	689
L04AB01	Etanercept (7 mg) ¹⁾	81	143	200	239	259
L04AB02	Infliximab (3,75 mg)	133	180	209	264	321
L04AB04	Adalimumab (2,9 mg) ¹⁾	14	48	63	87	109
L04AC	Interleukinhemmere	5	3	3	3	3
L04AC02	Basiliximab (40 mg)	0,01	0,01	0,01	0,02	0,06
L04AC03	Anakinra (0,1 g) ¹⁾	5	3	3	3	3
L04AD	Kalsineurinhemmere	223	235	235	235	243
L04AD01	Ciklosporin (0,25 g)	182	187	184	179	176
L04AD02	Tacrolimus (5 mg)	41	48	51	56	67
L04AX	Andre immunsuppressive midler	777	875	977	1078	1134
L04AX01	Azatioprin (0,15 g)	194	204	224	240	250
L04AX02	Thalidomid (0,1 g) ¹⁾	10	17	16	17	20
L04AX03	Metotrexat (2,5 mg) ¹⁾²⁾	573	654	737	821	864
L04AX04	Lenalidomid (10 mg)					0,02

1) Omfatter også salg av preparater uten markedsføringstillatelse

2) Omfatter kun salg av tablett. Parenterale preparater, se L01BA01

Muskler og skjelett

Musculo-skeletal system

I 2007 økte forbruket av legemidler i ATC-gruppe M med 2 % målt i antall DDD, mens omsetningen i kroner gikk ned med 8 % og beløp seg til vel 610 millioner kroner (AUP).

Antiinflammatorisk/antireumatiske midler (ATC gruppe M01A)

Etter at de fleste selektive Cox-2-hemmere (ATC gr. M01AH - Coxiber) ble trukket fra markedet i 2004/2005 gikk forbruket av legemidler i ATC-gruppe M01A kraftig ned. Forbruket målt i DDD ligger fortsatt lavere enn da coxiber var den største undergruppen, men det har hatt en jevn økning de to siste årene. I 2007 var forbruket 46,5 DDD/1000 innbyggere pr døgn, en svak økning (3 %) fra foregående år.

Økningen kommer dels av en økning i salget av reseptfri ibuprofen, dels en økning i salget av diklofenak. En generell diskusjon om sikkerheten av NSAIDs kan ha bidratt til å bremse økningen i forbruket.

Salget av ibuprofenpreparater målt i doser økte med 10 % i 2007. Tilsvarende tall for 2006 var 9,5 %. Ibuprofen utgjorde 36 % av totalforbruket i M01A. Reseptfritt salg utgjorde 58 % målt i DDD. Andelen ibuprofen solgt utenom apotek økte, og utgjorde 39 % i 2007. Se kommentarer om salg av legemidler utenom apotek side 15.

Glukosamin bidrar til forbruket av legemidler i ATC-gruppe M01A. Dette legemidlet (ATC-kode M01AX05) ble tidligere solgt i blant annet i helsekostforretninger. Glukosamin er siden 2004 klassifisert som reseptpliktig legemiddel. I 2007 gikk imidlertid salget svakt ned (- 4%), sannsynligvis forårsaket av diskusjoner om legemidlets plass i reumatoterapien.

I 2007 hentet mer enn 820 000 individer ut en eller flere resepter på legemidler i ATC gruppe M01A, viser tall fra Reseptregisteret. Kvinner utgjorde 57 % av brukerne.

Sales in this group, measured in DDDs, increased by 2 % in 2007, while the cost decreased by 8 % and amounted to about 610 million NOK in pharmacy retail price.

Antiinflammatory and antireumatic products, non-steroids (ATC group M01A)

After the withdrawal of most of the selective cox-2 inhibitors (coxibs, ATC group M01AH) in 2004/2005, the consumption of drugs in ATC group M01A have had a considerable decline. The consumption measured in DDDs is still lower than when the coxibs dominated the group, but has been increasing over the last two years. In 2007 the consumption was 46.5 DDD/1000 inhabitants/day, a small increase (3 %) compared with the proceeding year.

The increasing sale in M01A is partly due to increased sales of OTC ibuprofen, partly to an increase in the sale of diclofenac. The general discussion regarding safety of the NSAIDs may have contributed to the lower consumption increase.

The sales of ibuprofen containing products increased by 10 % in 2007 measured in DDDs, while the increase in 2006 was 9.5 %. Sales of OTC ibuprofen represented 58 % of the sales in DDDs. The share of OTC-sales in non-pharmacy outlets increased to 39 % in 2007. See the introduction section regarding comments to sale of OTC medicines outside pharmacies, p. 15.

The sale of glucosamine contributes to the sales in M01A. Glucosamine was earlier available from health food stores, but has since 2004 been reclassified as a prescription only medicine. The first glucosamine products with marketing authorization were launched in 2004. In 2007 there was a decline in the consumption (- 4 %), probably due to the ongoing discussion of the efficacy of the drug.

Data from the Norwegian Prescription Database (NorPD) show that more than 820 000 individuals had at least one prescription dispensed in ATC group M01A in 2007, women accounted for 57 % of all users.

Sentralt virkende muskelrelakserende midler (ATC-gruppe M03B)

Sikkerheten ved bruk av karisoprodol (Somadril) har de siste år kommet i fokus. Legemidlet har en stor fare for tilvenning, forgiftning og gir nedsatt evne til å kjøre bil.

Det europeiske legemiddelkontoret (EMA) anbefalte i slutten av 2007 tilbaketrekking av alle karisoprodol-legemidler i EU. Statens Legemiddelverk hadde da allerede bestemt at karisoprodol fra 1. august 2007 skulle flyttes fra reseptgruppe B til reseptgruppe A. Dette førte til at forbruket i 2007 sank med 37 % målt i DDD. Somadril vil bli trukket fra markedet i Norge 1. mai 2008.

Reseptregisteret viser at antall brukere falt fra mer enn 75 000 i 2006 til 48 000 i 2007.

Midler til behandling av bensyktommer (ATC gruppe M05)

Bisfosfonater brukes hovedsaklig til behandling av osteoporose. Salget av bisfosfonater har vært jevnt økende, og økte med 3 % i 2007 målt i DDD. Dette har sammenheng med terapianbefalinger for forebygging og behandling av osteoporose fra 2003.

Fosamax (alendronsyre) mistet 1. desember 2005 sin patentbeskyttelse og ble inkludert i trinnprissystemet. Etter dette har omsetningen av legemidler i gruppen målt i kroner, sunket kraftig. Salget av bisfosfonater beløp seg i 2007 til nær 90 millioner kroner (AUP). Dette var 35 % lavere enn foregående år, og mer enn en halvering i forhold til 2005.

Tall fra reseptregisteret viser at nær 57 000 personer hentet ut minst én resept på bisfosfonater i løpet av 2007, 90 % av disse var kvinner.

Muscle relaxants, centrally acting agents (M03B)

During the last years the safety of carisoprodol (Somadril) has been questioned. The drug has a considerable addiction potential, has caused poisonings and impairs the abilities of car driving.

The EMA recommended in the end of the year that all carisoprodol preparations should be withdrawn from the market. At that time the Norwegian Medicinal Agency had already decided that carisoprodol should, from August 1st 2007, be moved to the restricted prescription group for narcotics. This led to a decline in consumption by 37 % measured in DDDs. Somadril will be withdrawn from the Norwegian market May 1st 2008.

The Norwegian Prescription Database showed the number of users fell from 75 000 in 2006 to 48 000 in 2007.

Drugs for treatment of bone diseases (ATC group M05)

The major part of the bisphosphonates is used for the treatment of osteoporosis. The sales of bisphosphonates have increased gradually during the recent years. In 2007 the increase was 3% measured in DDDs. The increased use of bisphosphonates is connected to the therapy recommendations for the prophylaxis and treatment of osteoporosis issued in 2003.

Fosamax (alendronic acid) lost its patent protection by 1st December 2005 and was included in the grading pricing system. This has resulted in a considerable decline in sales measured in NOK. In 2007 the sales of bisphosphonates totalled about 90 million (pharmacy retail price) which was 35 % lower than in 2006 and less than half of the sales in 2005.

Data from the Norwegian Prescription Database (NorPD) show that nearly 57 000 individuals had at least one bisphosphonates prescription dispensed during 2007, of which 90 % were women.

**Hovedinndeling i ATC gruppe M - Muskler og skjelett/
Main ATC levels in M - Musculo-skeletal system**

M01	Antiinflammatoriske og antireumatiske midler ¹⁾ / Antiinflammatory and antirheumatic products ¹⁾
M02	Preparater ved muskel- og leddsmerter, topikale / Topical products for joint and muscular pain
M03	Muskelrelakserende midler/Muscle relaxants
M04	Giktmidler/Antigout preparations
M05	Midler til behandling av bensykdommer/Drugs for treatment of bone diseases

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe M - Muskler og skjelett
Sales per ATC 3rd level for ATC group M - Musculo-skeletal system

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
M01A	Antiinflammatory and antirheumatic products, non-steroids ¹⁾	603,7	649,4	420,6	391,9	398,7
M01C	Specific antirheumatic agents	1,5	1,0	0,9	0,8	0,6
M02A	Topical products for joint and muscular pain	28,9	27,2	32,8	34,7	35,8
M03A	Muscle relaxants, peripherally acting agents	27,5	28,1	33,3	37,9	37,1
M03B	Muscle relaxants, centrally acting agents	51,0	52,4	52,0	50,3	34,7
M04A	Antigout preparations	13,4	13,2	12,8	14,9	15,2
M05B	Drugs affecting bone structure and mineralization	150,0	183,2	205,4	135,3	88,6

1) Se også ATC gruppe N02B
See also ATC group N02B

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
M01	Antiinflammatoriske og antireumatiske midler	48,37	51,99	43,99	45,24	46,47
M01A	Antiinflammatoriske og antireumatiske midler, ekskl. steroider	48,27	51,91	43,92	45,19	46,45
M01AB	Eddiksyrederivater og lignende substanser	6,71	6,72	9,42	10,36	11,21
M01AB01	Indometacin (0,1 g)	0,41	0,39	0,41	0,41	0,38
M01AB02	Sulindak (0,4 g)	0,07	0,07	0,07	0,07	0,06
M01AB05	Diklofenak (0,1 g)	5,30	5,43	7,68	8,69	9,60
M01AB15	Ketorolak (30 mg)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
M01AB16	Aceklofenak (0,2 g)	0,10	0,08	0,08	0,00	
M01AB55	Diklofenak, kombinasjoner	0,81	0,73	1,16	1,18	1,15
M01AC	Oxikamer	4,58	4,54	6,29	6,54	5,71
M01AC01	Piroxikam (20 mg)	3,80	3,68	4,52	4,74	3,97
M01AC06	Meloxicam (15 mg)	0,78	0,86	1,77	1,80	1,75
M01AE	Propionsyrederivater	16,70	17,93	19,69	20,79	22,25
M01AE01	Ibuprofen (1,2 g)	10,90	12,74	13,99	15,20	16,78
M01AE02	Naproxen (0,5 g)	4,80	4,27	4,63	4,50	4,39
M01AE03	Ketoprofen (0,15 g)	1,00	0,90	1,05	1,05	1,04
M01AE14	Dexibuprofen (0,8 g)		0,02	0,02	0,03	0,04
M01AG	Fenamater	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
M01AG02	Tolfenamsyre (0,3 g)	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
M01AH	Coxiber	19,91	21,82	3,85	1,44	1,46
M01AH01	Celecoxib (0,2 g)	10,60	10,31	2,19	0,70	0,64
M01AH02	Rofecoxib (25 mg)	8,10	5,73			
M01AH03	Valdecoxib (10 mg)	0,38	2,63	0,25		
M01AH04	Parecoxib (60 mg)	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00
M01AH05	Etoricoxib (60 mg)	0,83	3,14	1,40	0,74	0,82
M01AX	Andre antiinflammatoriske og antireumatiske midler, ikke-steroider	0,35	0,88	4,65	6,03	5,80
M01AX01	Nabumeton (1 g)	0,35	0,39	0,87	0,82	0,80
M01AX05	Glukosamin (1,5 g) ¹⁾		0,49	3,79	5,21	5,00
M01C	Spesifikke antireumatiske midler	0,10	0,08	0,07	0,06	0,02
M01CB	Gullforbindelser	0,10	0,08	0,07	0,06	0,02
M01CB01	Natriumaurotiomalat (2,4 mg)	0,06	0,05	0,04	0,03	
M01CB03	Auranofin (6,0 mg)	0,04	0,03	0,03	0,03	0,02
M01CC	Penicillamin og lignende substanser	0,01				
M01CC01	Penicillamin (0,5 g)	0,01				

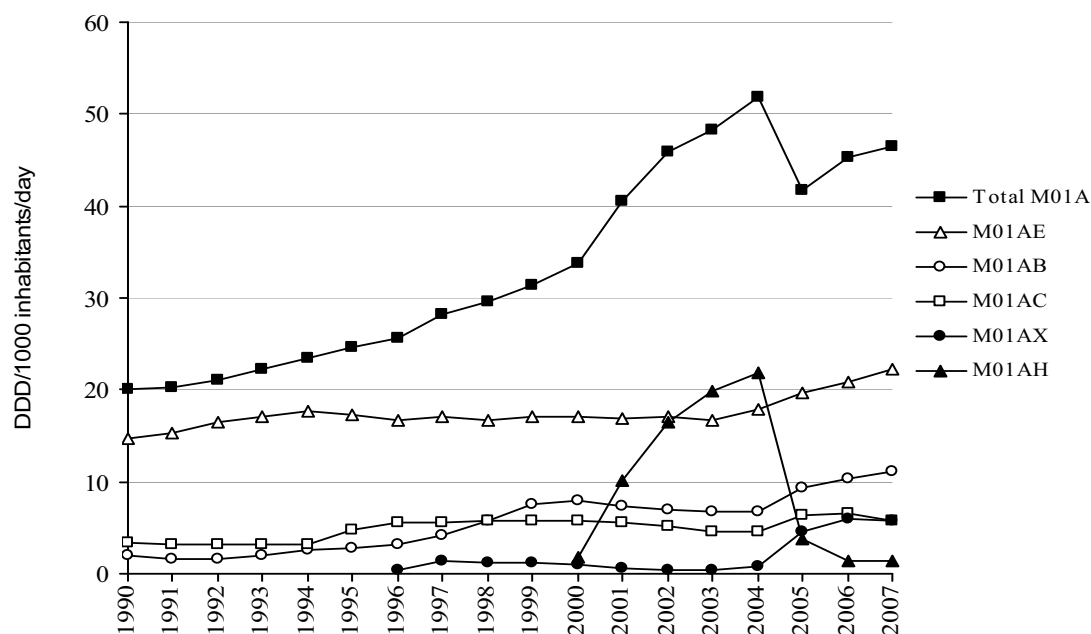
1) Inkluderer kun salg av preparater med markedsføringstillatelse. Har tidligere vært omsatt i blant annet helsekostbutikker som kosttilskudd.

Fylkesvis salg av antiinflammatoriske og antireumatiske midler (M01) i 2007 angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn¹⁾
 Sales per county of antiinflammatory and antirheumatic products (M01) in 2007 given in DDD/1000 inhabitants/day

	Total M01
Østfold	54,5
Akershus	42,2
Oslo	43,2
Hedmark	50,3
Oppland	57,5
Buskerud	56,6
Vestfold	53,1
Telemark	53,9
Aust-Agder	47,6
Vest-Agder	52,6
Rogaland	42,8
Hordaland	42,7
Sogn og Fjordane	45,0
Møre og Romsdal	41,4
Sør-Trøndelag	36,4
Nord-Trøndelag	48,9
Nordland	47,7
Troms	45,0
Finnmark	44,0
Hele landet	46,5

Salg av antiinflammatoriske og antireumatiske midler, ekskl. steroider (M01A) 1990 - 2007

Sales of antiinflammatory and antirheumatic products, non-steroids (M01A) 1990 - 2007

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert. Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

ATC	ATC level name	grams/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
M02	Preparater ved muskel- og leddsmerter, topikale	4245	4169	4952	5235	5669
<i>M02A</i>	<i>Preparater ved muskel- og leddsmerter, topikale</i>	<i>4245</i>	<i>4169</i>	<i>4952</i>	<i>5235</i>	<i>5669</i>
M02AA	Ikke-steroid antiinflammatoriske midler til lokalt bruk	3558	3563	4392	4745	5204
M02AC	Preparater med innhold av salisylsyrederivater	687	606	560	490	465

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
M03	Muskelrelakserende midler					
<i>M03B</i>	<i>Sentralt virkende muskelrelakserende midler</i>	<i>2,75</i>	<i>2,76</i>	<i>2,74</i>	<i>2,60</i>	<i>1,83</i>
M03BA02	Karisoprodol (1,4 g)	2,30	2,30	2,25	2,11	1,32
M03BX01	Baklofen (50 mg O)	0,45	0,46	0,49	0,49	0,51
M04	Giktmidler¹⁾	2,63	2,84	2,93	3,06	2,98
<i>M04A</i>	<i>Giktmidler</i>	<i>2,63</i>	<i>2,84</i>	<i>2,93</i>	<i>3,06</i>	<i>2,98</i>
M04AA01	Allopurinol (0,4 g)	2,30	2,50	2,55	2,67	2,58
M04AB01	Probenecid (1,0 g)	0,24	0,24	0,25	0,25	0,25
M04AC01	Kolchicin (1 mg) ¹⁾	0,09	0,10	0,13	0,14	0,15
M05	Midler til behandling av ben-sykdommer	6,64	7,90	9,03	9,48	9,76
<i>M05B</i>	<i>Midler med effekt på benstruktur og mineralisering</i>	<i>6,64</i>	<i>7,90</i>	<i>9,03</i>	<i>9,48</i>	<i>9,76</i>
M05BA	Bisfosfonater²⁾	6,45	7,74	8,90	9,38	9,68
M05BA01	Etidronsyre (0,4 g O)	0,04	0,03	0,02	0,02	0,01
M05BA02	Klodronsyre (1,6 g O/1,5 g P)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
M05BA03	Pamidronsyre (60 mg P)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
M05BA04	Alendronsyre (10 mg O)	6,16	7,15	7,87	8,23	9,19
M05BA06	Ibandronsyre (5 mg O/6 mg P)		0,01	0,06	0,32	0,19
M05BA07	Risedronsyre (5 mg)	0,24	0,53	0,93	0,80	0,27
M05BA08	Zoledronsyre (4 mg)	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01
M05BB	Bisfosfonater, kombinasjoner	0,19	0,16	0,13	0,11	0,09
M05BB01	Etidronsyre og kalsium, sekvensielle (0,4 g etidronsyre)	0,19	0,16	0,13	0,11	0,09
M05BB03	Alendronsyre og kolekalciferol			0,00	0,00	

1) Salg av apotekpreparater

2) DDD for bisfosfonatene er basert på ulike indikasjoner. DDDs for bisphosphonates are based on different indications

Fylkesvis salg av midler med effekt på benstruktur og mineralisering (M05B) i 2007¹⁾

Sales per county of drugs affecting bone structure and mineralization (M05B) in 2007

	DDD/1000 inhab./day
Østfold	13,3
Akershus	7,8
Oslo	7,7
Hedmark	11,4
Oppland	10,3
Buskerud	10,7
Vestfold	8,4
Telemark	10,4
Aust-Agder	7,5
Vest-Agder	12,0
Rogaland	7,6
Hordaland	9,2
Sogn og Fjordane	13,3
Møre og Romsdal	13,7
Sør-Trøndelag	9,0
Nord-Trøndelag	13,0
Nordland	11,7
Troms	10,1
Finnmark	6,0
Hele landet	9,8

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

Nervesystemet

Nervous system

Legemidler med virkning på nervesystemet var også i 2007 den legemiddelgruppen som hadde størst omsetning, totalt 3,6 milliarder kroner (AUP). Gruppen omfatter blant annet smertestillende midler, sovemidler, midler til behandling av angst, depresjoner samt andre psykiske lidelser og avhengighetslidelser. Veksten i 2007 var 5 % målt i doser (DDD).

Analgetika (smertestillende midler, ATC gruppe N02)

Forbruket av smertestillende midler i ATC gruppe N02 må sees sammen med legemidler i ATC gruppe M01A Antiinflammatoriske og antireumatiske midler, som har et overlappende bruksområde.

Smertestillende midler kan inndeles i sterke analgetika (N02A Opioider – morfinlignende legemidler), andre (N02B Andre analgetika og antipyretika) og migrenemidler (N02C).

Kombinasjonspreparater, som inneholder kodein og paracetamol (ATC kode N02AA59, Paralgin forte®, Pinex forte®), er de produktene som selges mest i opioidgruppen, og utgjorde 63 % av totalt antall DDD i N02A. Over den siste 5-årsperioden har forbruket av disse legemidlene vært stabilt. Reseptregisteret viser at nær 400 000 personer fikk utlevert et legemiddel i denne gruppen i 2007.

Forbruket av andre, ikke opioide, smertestillende midler som er klassifisert i ATC gruppe N02B, domineres av paracetamol (ATC kode N02BE01) som utgjorde 52 % av totalt forbruk målt i DDD i ATC-gruppe N02. Reseptfrie pakninger utgjorde 61 % av totalt salg målt i doser av paracetamol. Salget av paracetamol har økt jevnt i 5-årsperioden og var 26 % høyere i 2007 enn i 2003. Se kommentar om reseptfrie legemidler, side 15.

Medicines affecting the nervous system were also in 2007 the group with the highest sales totalled 3.6 billion NOK pharmacy retail price. The group includes analgesics, hypnotics, anxiolytics, antidepressants and other medicines for the treatment of mental and addictive disorders. The increase measured in DDDs in 2007 was 5 %.

Analgesics (ATC group N02)

Both medicines classified in ATC group M01A (NSAIDs) and in ATC group N02 are used for treatment of pain. When considering the trends in use of analgesics, both these groups should be included.

Analgesics can be divided in the groups opioids (ATC group N02A, morphine or similar), other analgesics/antipyretics (ATC group N02B) and antimigraine medicines (N02C).

Fixed combinations of paracetamol and codeine (Paralgin forte® and Pinex forte®) constitute the major part of the sales in number of DDDs in ATC group N02A and accounted for 63 % of the total sales in this group. During the latest 5 years period the consumption has been stable. Data from the Norwegian Prescription database (NorPD) indicates that nearly 400 000 individuals had at least one prescription in these groups dispensed in 2007.

Paracetamol (N02BE01, i.e. excluding fixed combination with codeine) accounted for 52% of total sales measured in DDDs of the analgesics (N02). Sales of OTC packages account for 61 % of number of DDDs of paracetamol (N02BE01). In the recent 5 year period there has been a gradual increase in sales of paracetamol, and the sales in 2007 were 26 % higher than in 2003. See also comments on sales of OTC analgesics, page 15.

Anxiolytika (angstdempende legemidler, ATC gruppe N05B)

For angstdempende legemidler har forbruket de siste årene vært stabilt. Gruppen omfatter i hovedsak diazepam (Valium, Vival, Stesolid) og oxazepam (Sobril, Alopam).

Tall fra Reseptregisteret viser at 285 000 personer hentet ut minst én resept på et angstdempende legemiddel i 2007, hvor kvinner utgjorde 65 %.

Hypnotika og sedativa (sovemidler, ATC gruppe N05C)

Forbruket av sovemidler har de siste årene vært jevnt økende. I 2007 var forbruket 47 DDD/1000 innbyggere/døgn.

I 2007 er også forbruket av melatonin inkludert i statistikken, og perioden 2003-2007 er oppdatert. Melatonin avviker fra de andre substansene i ATC gruppen når det gjelder kjemisk struktur og virkningsmekanisme, og er sannsynligvis ikke assosiert med bivirkninger av samme type som benzodiazepinene. I 2007 utgjorde salget av melatonin 6 % av sovemidlene målt i DDD. Det meste av salget har hittil vært preparater uten markedsføringstillatelse.

Det høyeste forbruket av sovemidler ble observert i 1988 og 1989 da forbruket av slike legemidler var 45 DDD/1000 innbyggere/døgn. Etter at triazolam (Halcion) ble trukket fra markedet (1991) og et økende fokus ble satt på negative virkninger av benzodiazepiner, var det en nedgang i bruken utover hele 1990-tallet. Det laveste forbruket av sovemidler ble observert i 1994 og 1995, da det ble solgt 26 DDD/1000 innbyggere/døgn.

Sovemidlene zopiklon (Imovane) og zolpidem (Stilnoct) har en noe annen kjemisk struktur enn benzodiazepinene, men tilsvarende virkninger og bivirkninger. Et økende forbruk av disse legemidlene, kalt z-hypnotika, har ført til økning i totalforbruket. I 2007 var forbruket av z-hypnotika 36 DDD/1000 innbyggere/døgn, som utgjorde 77 % av antall solgte doser i N05C.

Tall fra Reseptregisteret viser at 386 000 personer hentet ut minst én resept på et sovemiddel i 2007, hvor andelen kvinner var 65 % var kvinner.

Anxiolytics (ATC group N05B)

The consumption of anxiolytics has been stable during the recent years. The most frequently used substances in this group are diazepam and oxazepam.

Data from the NorPD show that 285 000 individuals had at least one prescription of an anxiolytic dispensed in 2007, of which 65 % were women.

Hypnotics and sedatives (ATC group N05C)

The consumption of hypnotics has steadily increased during the recent years. In 2007 the consumption was 47 DDD/1000 inhabitants/day.

In the 2007 statistics the consumption of melatonin is also included, and the period 2003-2007 is updated. Melatonin deviates from the other substances in this ATC group regarding chemical structure and mode of action. It is probably not associated with the adverse reactions of the benzodiazepines. In 2007 the sales constituted 6 % of the total sales of hypnotics measured in DDDs. Most of the sales have been products without Market Authorisation.

The highest consumption was observed in 1988 and 1999 with a consumption of 45 DDD/1000 inhabitants/day. After the withdrawal of triazolam (Halcion, 1991) from the market (1991), and an increasing focus on the negative effects of the benzodiazepines, there was a decreasing consumption during the 1990's. The lowest consumption, 26 DDD/1000 inhabitant/day, was observed in 1994 and 1995.

The hypnotics zopiclone (Imovane) and zolpidem (Stilnoct) have a slightly different structure from the benzodiazepines, but equal actions and adverse effects. The increasing consumption of these substances, z-hypnotics, have led to an increase in the total consumption. Together the z-hypnotics now constitute 36 DDD/1000 inhabitants/day, 77 % of the total number of DDD sold in N05C.

Data from the NorPD indicate that 386 000 individuals had at least one prescription of a hypnotic dispensed in 2007, of which 65 % were women.

Antidepressiva (ATC gruppe N06A)

I 2007 var salget av antidepressiva 54,7 DDD/1000 innbyggere/døgn. Dette er en økning (4 %) i forhold til 2006, mens det var en nedgang målt i kroner på 2 %. Det ble i 2007 solgt antidepressiva for 473 millioner kroner (AUP). Hovedårsaken til nedgangen målt i kroner er tiltak iverksatt av myndighetene for å redusere utgiftene til legemidler på blå resept. Indeksprissystemet, og senere trinnprismodellen, har medført en betydelig prisreduksjon på legemidler som har mistet patentbeskyttelsen og fått generisk konkurranse.

Det er fortsatt en omfattende overgang fra legemidler som de siste årene har mistet patentbeskyttelse og er inkludert i prisreguleringssystemer (citalopram, paroxetin, sertralin), til nyere legemidler som fortsatt har patentbeskyttelse (escitalopram og venlafaxin). I juni 2007 kom også generisk venlafaxin på markedet. I 2007 utgjorde escitalopram 28 % av totalforbruket av antidepressiva, en økning på 19 % målt i DDD fra foregående år. Målt i kroner utgjorde escitalopram 30 % av omsetningen i N06A. Venlafaxin utgjorde 12 % av forbruket målt i DDD, men 27 % målt i kroner. Til sammen utgjorde escitalopram og venlafaxin 57 % av totalomsetningen av antidepressiva målt i kroner, 40 % målt i doser.

Det er store forskjeller mellom fylkene når det gjelder bruk av antidepressiva, se tabell side 108.

Reseptregisteret viser at 283 000 personer, 6 % av befolkningen, hentet ut minst ett legemiddel mot depresjon i 2007. I den siste tre-årsperioden har dette tallet holdt seg relativt konstant. Av dem som fikk legemidler mot depresjoner i 2007, utgjorde kvinner 66 %.

Midler mot ADHD (ATC gruppe N06BA)

I likhet med mange andre vestlige land har forbruket av sentralstimulerende legemidler brukt ved ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) i Norge økt kraftig de senere år. I løpet av perioden 1996 til 2007 har forbruket økt fra 0,3 til 5,2 DDD/1000 innbyggere/døgn. I 2007 økte salget målt i doser med 17 % i forhold til 2006. Tilsvarende økning foregående år var 21 %.

Antidepressants (ATC group N06A)

In 2007 the sales of antidepressants were 54.7 DDD/1000 inhabitants/day. This is an increase (4 %) of 2.5 % relative to 2006, while there was a decrease measured in NOK by 2 %. The sales totalled 473 million NOK. The main reason for the decrease measured in NOK is efforts from the authorities to reduce the costs by including different price regulating systems. The "index group" pricing system, and later the "graded price model" has led to an extensive price reduction on antidepressants not covered by patent protection and where cheaper generic alternatives are available.

There is still a considerable switch to more expensive newer medicines such as escitalopram and venlafaxine from antidepressants that have lost patent protection (i.e. citalopram, paroxetin, sertralin). In June 2007 generic venlafaxine was launched. The sale of escitalopram in number of DDDs constituted 28 % of the total consumption in 2007, an increase by 19 % in DDD from 2006. Measured in NOK escitalopram had a share of 30 % of N06A. Venlafaxine had a market share of 12 % of the antidepressants in terms of DDDs and 27 % of total costs. Overall escitalopram and venlafaxine accounted for 57 % of the total costs of antidepressants in 2007, 40 % measured in DDDs.

There are large inter-county differences in the use of antidepressants (see table page 108).

Data from the NorPD show that 283 000 individuals had at least one antidepressant prescription dispensed in 2007. During the last three-year's period the number of patients using antidepressants has remained rather unchanged during the recent three years. Women accounted for 66 % of those using antidepressants.

Drugs for the treatment of ADHD (ATC group N06BA)

As in many western countries the consumption of centrally acting sympathomimetics for the treatment ADHD (Attention Deficit Hyperactivity Disorder) has had a strong increase the last years. In the period 1996 to 2007 the consumption increased from 0.3 to 5.2 DDD/1000 inhabitants/day. In 2007 the sales measured in DDDs increased with 17 % relative to 2006. Corresponding increase proceeding year was 21 %.

Tall fra Reseptregisteret viser at 11 900 barn og unge under 18 år i 2006 ble behandlet med et eller flere av disse legemidlene. I 2007 steg antallet til i underkant av 13 000 barn og unge under 18 år. Både i 2006 og 2007 var fire av fem som ble behandlet gutter.

Fra februar 1997 ble det etter Stortingsvedtak åpnet for "Utprøvende behandling med sentralstimulerende legemidler til voksne med hyperkinetisk forstyrrelse/ADHD". I 2006 og 2007 fikk henholdsvis 7200 og 9200 voksne (18 år og eldre) utlevert ett eller flere legemidler i ATC-gruppe N06BA, tre av fem var menn. Noen av disse (voksne) har imidlertid diagnosen narkolepsi (en form for søvnforstyrrelse).

Midler mot demens (ATC gruppe N06D)

Legemidler til behandling av demens kom på markedet i Norge i perioden 1998-2000. Etter en periode med økning i salget, var det i 2007 en nedgang på 8 % i forhold til 2006 målt i doser. Salget beløp seg til i overkant av 154 millioner kroner (AUP), 7 % lavere enn i 2006.

Tall fra Reseptregisteret viser at nær 13 500 personer hentet ut minst én resept på et demenslegemiddel i 2007, en nedgang på 500 personer i forhold til foregående år. Kvinner utgjorde 62 %.

According to data from NorPD, 11 900 children and adolescents younger than 18 years were in 2006 treated with one or more substances from this group. In 2007 the number increased to 13 000 individuals treated. Both in 2006 and 2007 four out of five of the individuals treated were boys.

In February 1997 the Norwegian Parliament opened for clinical trial with centrally acting sympathomimetics in adults over 18 years of age. In 2006 and 2007, 7200 and 9200 adults respectively, had at least one prescription of one or more centrally acting sympathomimetic dispensed. Three out of five were men. However, some of the adults receiving this treatment may represent patients with narcolepsy.

Anti-dementia drugs (ATC group N06D)

Agents for treatment of dementia were marketed in Norway in the period 1998-2000. The sales of these products measured in DDDs had, after a period with increase, in 2007 a decrease by 8 %. Measured in NOK sales of these agents amounted to about 154 million NOK in 2007.

Data from the NorPD show that nearly 13 500 individuals had at least one prescription of anti-dementia drugs dispensed in 2007, a decrease by 500 individuals compared to 2006. Women represented 62 % of those receiving this therapy.

Hovedinndeling i ATC gruppe N - Nervesystemet/Main ATC levels in N - Nervous system

N01	Anestetika/Anesthetics
N02	Analgetika ¹⁾ /Analgesics ¹⁾
N03	Antiepileptika/Antiepileptics
N04	Antiparkinsonmidler/Anti-parkinson drugs
N05	Psykoletika/Psycholeptics
N06	Psykoanaleptika/Psychoanaleptics
N07	Andre midler med virkning på nervesystemet/Other nervous system drugs

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe N - Nervesystemet

Sales per ATC 3rd level for ATC group N - Nervous system

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
N01A	Anesthetics, general	60,7	61,5	60,9	57,1	57,8
N01B	Anesthetics, local	51,4	52,1	57,2	59,2	59,4
N02A	Opioids	309,0	334,8	371,0	391,9	404,7
N02B	Other analgesics and antipyretics ¹⁾	270,9	286,4	319,9	346,1	377,1
N02C	Antimigraine preparations	255,4	277,4	291,1	253,1	231,8
N03A	Antiepileptics	230,5	279,5	332,4	345,0	379,8
N04A	Anticholinergic agents	3,1	3,4	3,0	2,7	2,8
N04B	Dopaminergic agents	72,8	79,4	90,1	102,3	120,9
N05A	Antipsychotics	370,5	440,9	475,5	494,4	506,1
N05B	Anxiolytics	108,6	117,0	113,6	116,5	121,6
N05C	Hypnotics and sedatives	134,8	136,5	135,8	150,5	155,3
N06A	Antidepressants	702,1	680,8	544,7	484,6	473,3
N06B	Psychostimulants, agents used for ADHD and nootropics	34,8	66,3	114,1	126,3	149,3
N06D	Anti-dementia drugs	120,4	157,0	162,9	165,8	153,5
N07A	Parasympathomimetics	1,9	2,1	1,9	2,0	1,9
N07B	Drugs used in addictive disorders ²⁾	227,7	204,1	220,4	264,7	348,5
N07X	Other nervous system drugs	6,2	7,1	7,8	8,2	9,4

1) Se også ATC gruppe M01/See also ATC group M01

2) Omfatter bare legemidler med markedsføringstillatelse

ATC gruppe N

ATC	ATC level name	ml/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
N01	Anestetika					
N01A	Generelle anestetika					
N01AB	Halogenerte hydrokarboner	862	865	835	820	773
N01AB06	Isofluran	156	142	122	125	140
N01AB07	Desfluran	123	131	137	124	88
N01AB08	Sevofluran	583	592	576	571	545

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N01AF	Barbiturater, usammensatte	0,05	0,07	0,08	0,07	0,07
N01AF03	Tiopental (0,5 g) ¹⁾	0,05	0,07	0,08	0,07	0,07

ATC	ATC level name	gram of active ingredient/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
N01AH	Opioidanestetika	446	488	536	553	544
N01AH01	Fentanyl	127	128	147	146	145
N01AH02	Alfentanil	170	176	186	186	148
N01AH03	Sufentanil	1,5	1,1	1,2	1,0	1,1
N01AH06	Remifentanil	147	183	202	220	250
N01AX	Andre generelle anestetika	143242	156312	171310	166087	167315
N01AX03	Ketamin	6178	6388	6455	7065	6646
N01AX10	Propofol	137064	149924	164855	159022	160669

ATC	ATC level name	ml/1000 inhabitants/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
N01B	Lokalanestetika					
N01BB	Amider	5527	6179	6342	6367	6504
N01BB01/51	Bupivakain	1194	1226	1297	1275	1308
N01BB02/52	Lidokain	3433	3888	3941	3998	4023
N01BB03	Mepivakain	91	80	83	75	69
N01BB09	Ropivakain	291	324	343	347	405
N01BB10	Levobupivakain			9	7	1
N01BB54	Prilokain, kombinasjoner	117	131	119	113	114
N01BB58	Artikaine, kombinasjoner	401	530	550	552	584

1) No official DDDs are assigned. The DDD used in the table is a national DDD for Norway

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N02	Analgetika	49,76	50,09	52,38	54,01	55,99
N02A	Opioider	19,09	19,12	19,62	19,95	20,04
N02AA	Opiumsalkaloider	14,87	14,91	15,22	15,28	15,11
N02AA01	Morfin (0,03 g P/0,1 g O) ¹⁾	1,49	1,51	1,48	1,42	1,31
N02AA03	Hydromorfon (20 mg O)			0,01	0,02	0,01
N02AA05	Oksykodon (75 mg)	0,38	0,60	0,82	1,00	1,12
N02AA59	Kodein, kombinasjoner	13,00	12,80	12,90	12,84	12,66
N02AB	Fenylpiperidinderivater	1,03	1,02	1,08	1,15	1,20
N02AB01	Ketobemidon (50 mg)	0,23	0,17	0,15	0,14	0,14
N02AB02	Petidin (0,4 g)	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04
N02AB03	Fentanyl (1,2 mg TD/0,6 mg SL)	0,76	0,81	0,89	0,97	1,03
N02AC	Difenylpropylaminderivater	1,20	1,10	1,02	0,93	0,82
N02AC54	Dekstropropoksyfen, kombinasjoner	1,20	1,10	1,02	0,93	0,82
N02AD	Benzomorfanderivater	0,18	0,04	0,00		
N02AD01	Pentazocin (0,2 g)	0,18	0,04	0,00		
N02AE	Oripavinderivater	0,40	0,37	0,37	0,40	0,41
N02AE01	Buprenorfin (1,2 mg)	0,40	0,37	0,37	0,40	0,41
N02AG	Opioider i kombinasjon med spasmolytika	0,07	0,07	0,08	0,08	0,08
N02AG01	Morfin og spasmolytika	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03
N02AG02	Ketobemidon og spasmolytika	0,05	0,05	0,05	0,05	0,06
N02AX	Andre opioider	1,34	1,61	1,86	2,12	2,43
N02AX02	Tramadol (0,3 g)	1,34	1,61	1,86	2,12	2,43

**Fylkesvis salg av opioider (N02A)²⁾ i 2007
angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn³⁾**

Sales per county of opioids (N02A)¹⁾ in 2007 given in DDD/1000 inhabitants/day

	N02AA59	Totalt N02A ¹⁾
Østfold	20,8	31,2
Akershus	11,4	16,6
Oslo	14,1	21,4
Hedmark	10,8	17,8
Oppland	12,0	19,8
Buskerud	15,6	24,0
Vestfold	12,1	21,8
Telemark	10,5	20,2
Aust-Agder	15,5	24,3
Vest-Agder	13,7	25,1
Rogaland	11,6	18,3
Hordaland	12,1	18,1
Sogn og Fjordane	8,7	13,1
Møre og Romsdal	12,1	18,5
Sør-Trøndelag	11,3	17,3
Nord-Trøndelag	11,7	17,8
Nordland	10,6	18,8
Troms	10,4	17,7
Finnmark	13,6	20,5
Hele landet	12,7	20,0

1) Inkluderer også salg av sentralt produserte preparater og råvaresalg til apotek

2) Inkl. kun legemidler med markedsføringstillatelse. Only pharmaceutical specialities with a marketing authorization are included

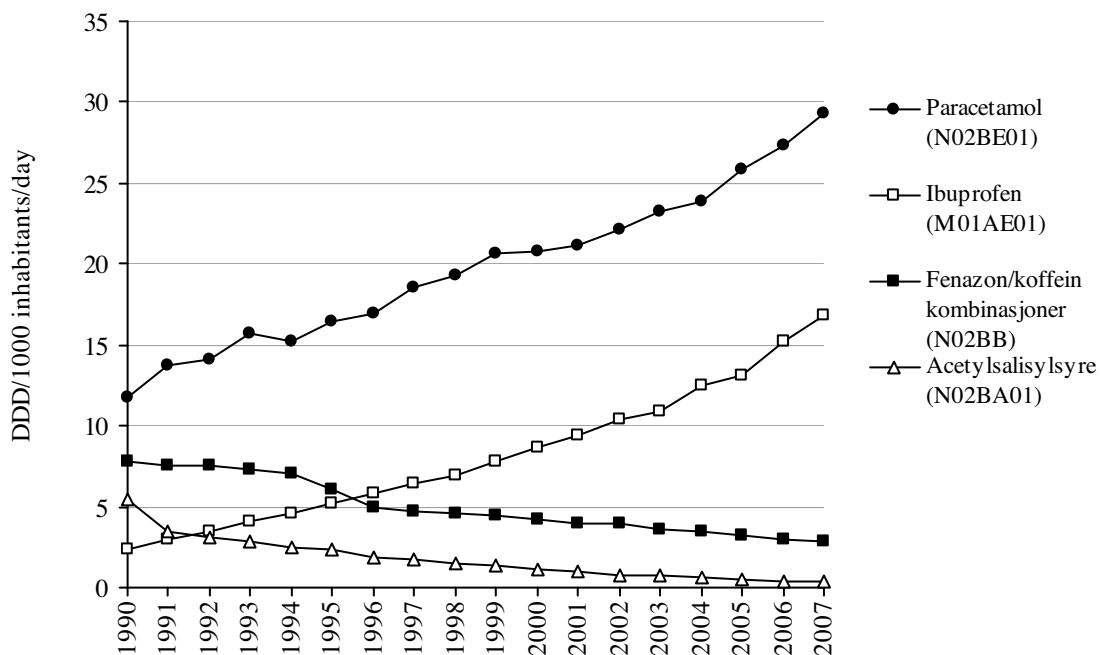
3) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N02B	Andre analgetika og antipyretika	27,63	27,83	29,54	30,67	32,51
N02BA01	Acetylsalisylsyre (3 g) ¹⁾	0,71	0,57	0,49	0,43	0,38
N02BA11	Diflunisal (0,75 g)	0,08	0,06	0,06	0,03	
N02BB51	Fenazon, kombinasjoner (3 g)	3,58	3,50	3,21	2,95	2,83
N02BE01	Paracetamol (3 g) ²⁾	23,25	23,70	25,78	27,27	29,29
N02BE05	Propacetamol (6 g)	0,01	0,00	0,00	0,00	
N02BG02	Zikonotid (12 mcg)					0,00

Salg av smertestillende midler, som også selges uten resept 1990 - 2007 (totalsalg)

Sales of analgesics also sold without prescription 1990 - 2007 (total sales)

1) Acetylsalisylsyrepreparater godkjent brukt som tromboseprofylakse er klassifisert i B01AC, og følgelig ikke inkludert her.

Acetylsalicylic acid products intended for use in thrombosis prophylaxis are classified in B01AC, and accordingly not included in this table.

2) Eksklusive kombinasjoner med paracetamol (N02AA59)

Fylkesvis salg av andre analgetika og antipyretika (N02B) i 2007¹⁾	
Sales per county of other analgesics and antipyretics (N02B) IN 2007	
	DDD/1000 inhab./day
Østfold	42,1
Akershus	26,4
Oslo	28,6
Hedmark	42,3
Oppland	39,9
Buskerud	33,0
Vestfold	37,7
Telemark	44,8
Aust-Agder	35,9
Vest-Agder	34,3
Rogaland	28,1
Hordaland	27,7
Sogn og Fjordane	28,4
Møre og Romsdal	32,3
Sør-Trøndelag	30,6
Nord-Trøndelag	38,0
Nordland	33,5
Troms	30,3
Finnmark	31,6
Hele landet	32,5

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N02C	Migrenemidler	3,04	3,14	3,22	3,39	3,45
N02CA	Sekalealkaloider	0,08	0,07	0,06	0,05	0,05
N02CA52/72	Ergotamin, sammensatte preparater	0,08	0,07	0,06	0,05	0,05
N02CC	Selektive serotonin (5HT₁) agonister	2,76	2,81	2,89	3,06	3,13
N02CC01	Sumatriptan (50 mg O/6 mg P/ 20 mg N)	1,34	1,30	1,31	1,38	1,35
N02CC02	Naratriptan (2,5 mg O)	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05
N02CC03	Zolmitriptan (2,5 mg O)	0,61	0,57	0,59	0,63	0,68
N02CC04	Rizatriptan (10 mg)	0,42	0,44	0,46	0,50	0,54
N02CC05	Almotriptan (12,5 mg)	0,02	0,06	0,07	0,09	0,08
N02CC06	Eletriptan (40 mg O)	0,32	0,38	0,40	0,42	0,42
N02CX	Andre migrenemidler	0,20	0,26	0,27	0,27	0,28
N02CX02	Klonidin (0,1 mg)	0,20	0,26	0,27	0,27	0,28

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N03	Antiepileptika	8,70	9,33	10,15	11,10	12,08
N03A	Antiepileptika	8,70	9,33	10,15	11,10	12,08
N03AA	Barbiturater og derivater	0,93	0,90	0,85	0,82	0,76
N03AA02	Fenobarbital (0,1 g)	0,88	0,90	0,85	0,82	0,76
N03AA03	Primidon (1,25 g)	0,05				
N03AB	Hydantoinderivater	0,68	0,64	0,60	0,56	0,51
N03AB02	Fenytoin (0,3 g)	0,68	0,64	0,60	0,56	0,51
N03AB05	Fosfenytoin (0,45 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
N03AE	Benzodiazepinderivater	0,65	0,69	0,72	0,71	0,70
N03AE01	Klonazepam (8 mg)	0,65	0,69	0,72	0,71	0,70
N03AF	Karboksamiderivater	2,70	2,65	2,54	2,49	2,42
N03AF01	Karbamazepin (1 g)	2,40	2,30	2,15	2,06	1,97
N03AF02	Oxkarbazepin (1 g) ¹⁾	0,30	0,35	0,38	0,43	0,45
N03AF03	Rufinamid (1,4 g)					0,00
N03AG	Fettsyrederivater	1,40	1,47	1,52	1,56	1,60
N03AG01	Valproinsyre (1,5 g)	1,37	1,44	1,50	1,54	1,58
N03AG04	Vigabatrin (2 g)	0,03	0,03	0,02	0,02	0,02
N03AX	Diverse antiepileptika	2,34	2,97	3,93	4,97	6,09
N03AX09	Lamotrigin (0,3 g)	1,07	1,38	1,78	2,21	2,59
N03AX10	Felbamat (2,4 g)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
N03AX11	Topiramat (0,3 g)	0,20	0,23	0,26	0,29	0,29
N03AX12	Gabapentin (1,8 g)	0,80	0,95	0,86	0,82	0,80
N03AX14	Levetiracetam (1,5 g)	0,27	0,36	0,44	0,53	0,64
N03AX15	Zonisamid (0,2 g)				0,03	0,07
N03AX16	Pregabalin (0,3 g O)		0,05	0,59	1,09	1,70
N04	Antiparkinsonmidler	2,96	3,05	2,95	3,04	3,13
N04A	Antikolinergika	0,47	0,42	0,34	0,27	0,27
N04AA02	Biperiden (10 mg)	0,24	0,24	0,26	0,27	0,27
N04AB02	Orfenadrin (0,2 g)	0,19	0,18	0,08	0,00	0,00
N04AC01	Benztropin (2 mg)	0,04				
N04B	Dopaminerge midler	2,49	2,63	2,61	2,76	2,85
N04BA	Dopa og dopaderivater	1,10	1,18	1,19	1,24	1,23
N04BA02	Levodopa og dekarboksylasehemmer	1,10	1,15	1,07	1,06	1,02
N04BA03	Levodopa, dekarboksylasehemmer og COMT-hemmer		0,03	0,12	0,18	0,22
N04BC	Dopaminagonister	0,40	0,48	0,52	0,60	0,69
N04BC01	Bromokriptin (40 mg)	0,00	0,00	0,00		
N04BC04	Ropinirol (6 mg)	0,12	0,14	0,17	0,22	0,26
N04BC05	Pramipexol (2,5 mg)	0,08	0,10	0,15	0,20	0,28
N04BC06	Kabergolin (3 mg)	0,20	0,24	0,21	0,18	0,14
N04BC09	Rotigotin (6 mg)				0,00	0,02
N04BD	MAO-hemmere, type B	0,89	0,86	0,81	0,86	0,87
N04BD01	Selegilin (5 mg)	0,89	0,86	0,81	0,83	0,81
N04BD02	Rasagilin (1 mg)			0,00	0,02	0,06
N04BX	Andre dopaminerge midler	0,10	0,11	0,08	0,06	0,05
N04BX01	Tolcapon (0,45 g)			0,00	0,00	0,00
N04BX02	Entacapon (1 g)	0,10	0,11	0,08	0,06	0,05

1) Tallene inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N05	Psykoleptika	68,17	71,85	75,21	76,86	78,83
N05A	Antipsykotika	9,94	10,30	10,59	10,82	10,96
N05AA	Fentiaziner med alifatisk sidekjede	0,60	0,58	0,57	0,56	0,43
N05AA01	Klorpromazin (0,3 g O,R/0,1 g P)	0,22	0,21	0,21	0,21	0,07
N05AA02	Levomepromazin (0,3 g O/0,1 g P)	0,38	0,37	0,36	0,35	0,36
N05AB	Fentiaziner med piperazinring i sidekjeden	1,24	1,12	1,10	1,05	0,86
N05AB01	Dixyrazin (50 mg)	0,20	0,19	0,19	0,18	0,00
N05AB02	Flufenazin (10 mg O/1 mg P)	0,06	0,05	0,04	0,04	0,04
N05AB03	Perfenazin (30 mg O/10 mg P/7mg P (dep))	0,80	0,72	0,71	0,68	0,70
N05AB04	Proklorperazin (0,1 g O,R/50 mg P)	0,18	0,16	0,16	0,15	0,12
N05AC	Fentiaziner med piperidinring i sidekjeden	0,05	0,05	0,01		
N05AC02	Tioridazin (0,3 g)	0,05	0,05	0,01		
N05AD	Butyrofenonderivater	0,44	0,44	0,43	0,42	0,41
N05AD01	Haloperidol (8 mg O,P/3,3 mg P (depot))	0,44	0,44	0,43	0,42	0,41
N05AE	Indolderivater	0,30	0,42	0,38	0,34	0,32
N05AE03	Sertindol (16 mg)	0,00	0,01	0,00	0,01	0,02
N05AE04	Ziprasidon (80 mg O/40 mg P)	0,30	0,41	0,38	0,33	0,29
N05AF	Tioxantenderivater	1,30	1,25	1,25	1,26	1,29
N05AF01	Flupentixol (6 mg O/4 mg P)	0,33	0,30	0,30	0,28	0,27
N05AF03	Klorprotixen(0,3 g O/50 mg P)	0,41	0,44	0,44	0,46	0,49
N05AF05	Zuklopentixol (30 mg O,P/15 mg P (depot))	0,56	0,51	0,52	0,52	0,52
N05AH	Diazepiner, oxazepiner og tiazeperiner	3,69	3,96	4,12	4,38	4,74
N05AH02	Klozapin (0,3 g)	0,56	0,59	0,57	0,59	0,62
N05AH03	Olanzapin (10 mg)	2,66	2,73	2,71	2,79	2,91
N05AH04	Quetiapin (0,4 g)	0,47	0,64	0,84	1,00	1,21
N05AL	Benzamider	0,06	0,11	0,15	0,13	0,11
N05AL05	Amisulprid (0,4 g)	0,06	0,11	0,15	0,13	0,11
N05AN	Litium	1,45	1,40	1,44	1,43	1,42
N05AN01	Litium (24 mmol)	1,45	1,40	1,44	1,43	1,42
N05AX	Andre antipsykotika	0,81	0,98	1,13	1,26	1,40
N05AX08	Risperidon (5 mg)	0,81	0,97	0,92	0,96	1,01
N05AX12	Aripiprazol (15 mg)		0,01	0,21	0,30	0,39
N05B	Anxiolytika	20,41	21,04	21,35	21,02	20,88
N05BA	Benzodiazepinderivater	19,30	19,82	20,06	19,68	19,42
N05BA01	Diazepam (10 mg)	11,10	10,98	10,78	10,42	10,16
N05BA04	Oxazepam (50 mg)	6,20	6,56	6,81	7,11	7,23
N05BA12	Alprazolam (1 mg)	2,00	2,28	2,47	2,15	2,03
N05BB	Difenylmetanderivater	0,77	0,91	0,99	1,05	1,18
N05BB01	Hydroksyzin (75 mg)	0,77	0,91	0,99	1,05	1,18
N05BE	Azapirodekandionderivater	0,34	0,31	0,30	0,29	0,29
N05BE01	Buspiron (30 mg)	0,34	0,31	0,30	0,29	0,29
N05C	Hypnotika og sedativa	37,81	40,51	43,28	45,02	46,98
N05CD	Benzodiazepinderivater	9,16	8,66	8,47	7,95	7,51
N05CD02	Nitrazepam (5 mg)	6,00	6,00	5,98	5,75	5,58
N05CD03	Flunitrazepam (1 mg)	3,00	2,50	2,26	1,98	1,78
N05CD08	Midazolam (15 mg)	0,16	0,16	0,23	0,22	0,15
N05CF	Benzodiazepinlignende midler	27,65	30,30	32,76	34,54	36,27
N05CF01	Zopiklon (7,5 mg)	25,50	27,60	29,60	30,98	32,32
N05CF02	Zolpidem (10 mg)	2,15	2,70	3,17	3,56	3,96
N05CH	Melatonin reseptor agonister	0,92	1,44	1,92	2,39	3,04
N05CH01	Melatonin (2 mg) ¹⁾	0,92	1,44	1,92	2,39	3,04
N05CM	Andre hypnotika og sedativa	0,08	0,11	0,13	0,14	0,16
N05CM02	Klometiazol (1,5 g)	0,08	0,11	0,13	0,14	0,16

1) Tallene inkluderer også salg av preparater uten markedsføringstillatelse.

Fylkesvis salg av anxiolytika (N05B) i 2007¹⁾	
Sales per county of anxiolytics (N05B) in 2007	
	DDD/1000 inhab./day
Østfold	34,8
Akershus	17,2
Oslo	20,9
Hedmark	18,5
Oppland	24,1
Buskerud	24,1
Vestfold	24,0
Telemark	30,8
Aust-Agder	25,2
Vest-Agder	26,5
Rogaland	19,3
Hordaland	19,4
Sogn og Fjordane	11,8
Møre og Romsdal	17,0
Sør-Trøndelag	16,5
Nord-Trøndelag	16,1
Nordland	18,0
Troms	17,5
Finnmark	17,9
Hele landet	20,9

Fylkesvis salg av hypnotika og sedativa (N05C) i 2007¹⁾²⁾	
Sales per county of hypnotic and sedatives (N05C) in 2007	
	DDD/1000 inhab./day
Østfold	61,1
Akershus	39,3
Oslo	46,7
Hedmark	42,4
Oppland	55,7
Buskerud	47,6
Vestfold	48,3
Telemark	56,0
Aust-Agder	55,8
Vest-Agder	52,0
Rogaland	38,4
Hordaland	39,3
Sogn og Fjordane	27,8
Møre og Romsdal	45,2
Sør-Trøndelag	36,0
Nord-Trøndelag	42,5
Nordland	40,6
Troms	31,9
Finnmark	28,1
Hele landet	43,9

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

2) Inkluderer kun salg av legemidler med markedsføringstillatelse.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N06	Psykoanaleptika	55,97	57,84	58,40	60,21	62,89
N06A	Antidepressiva	51,72	52,23	51,61	52,50	54,69
N06AA	Ikke selektive monaminreopptakshemmere	3,94	3,86	3,78	3,71	3,66
N06AA04	Klomipramin (0,1 g)	0,48	0,45	0,41	0,39	0,36
N06AA06	Trimipramin (0,15 g)	0,56	0,54	0,52	0,51	0,49
N06AA09	Amitriptylin (75 mg)	2,27	2,29	2,31	2,30	2,33
N06AA10	Nortriptylin (75 mg)	0,18	0,17	0,16	0,17	0,15
N06AA12	Doxepin (0,1 g)	0,45	0,42	0,38	0,34	0,32
N06AB	Selektive serotoninreopptakshemmere	36,28	36,17	34,77	35,17	36,37
N06AB03	Fluoxetin (20 mg)	2,10	1,97	1,85	1,79	1,84
N06AB04	Citalopram (20 mg)	16,50	12,40	9,99	8,89	8,14
N06AB05	Paroxetin (20 mg)	6,80	5,90	5,07	4,58	4,24
N06AB06	Sertralin (50 mg)	8,60	8,00	7,22	6,86	6,69
N06AB08	Fluvoxamin (0,1 g)	0,20	0,18	0,17	0,16	0,15
N06AB10	Escitalopram (10 mg)	2,08	7,72	10,46	12,89	15,31
N06AG	MAO-hemmere, type A	0,38	0,34	0,29	0,28	0,25
N06AG02	Moklobemid (0,3 g)	0,38	0,34	0,29	0,28	0,25
N06AX	Andre antidepressiva	11,12	11,86	12,77	13,34	14,41
N06AX03	Mianserin (60 mg)	3,00	2,90	2,86	2,76	2,74
N06AX06	Nefazodon (0,4 g)	0,07				
N06AX11	Mirtazapin (30 mg)	3,40	3,80	4,04	4,08	4,32
N06AX16	Venlafaxin (0,1 g)	4,60	5,10	5,75	6,29	6,72
N06AX18	Reboxetin (8 mg)	0,05	0,06	0,07	0,06	0,06
N06AX21	Duloksetin (60 mg)		0,00	0,05	0,15	0,58
N06B	Psykostimulantia, midler mot ADHD og nootropika¹⁾	1,86	2,66	3,70	4,45	5,21
N06BA	Sentralt virkende sympatomimetika	1,84	2,64	3,67	4,42	5,18
N06BA01	Amfetamin (15 mg) ²⁾	0,04	0,04	0,04	0,04	0,05
N06BA02	Dexamfetamin (15 mg) ³⁾	0,12	0,14	0,16	0,20	0,23
N06BA04	Metylfenidat (30 mg)	1,67	2,43	3,22	3,87	4,59
N06BA07	Modafinil (0,3 g)	0,01	0,02	0,03	0,03	0,03
N06BA09	Atomoksetin		0,01	0,21	0,28	0,28
N06BC	Xantinderivater	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02
N06BC01	Koffein (0,4 g) ²⁾	0,01	0,01	0,02	0,02	0,02
N06BX	Andre psykostimulantia	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
N06BX03	Piracetam (2,4 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
N06D	Midler mot demens	2,39	2,95	3,10	3,26	2,99
N06DA	Antikolinesteraser	2,30	2,70	2,73	2,82	2,57
N06DA02	Donepezil (7,5 mg)	1,96	2,26	2,29	2,39	2,16
N06DA03	Rivastigmin (9 mg)	0,15	0,17	0,18	0,22	0,23
N06DA04	Galantamin (16 mg)	0,20	0,27	0,26	0,22	0,18
N06DX	Andre midler mot demens	0,09	0,25	0,37	0,44	0,42
N06DX01	Memantin (20 mg)	0,09	0,25	0,37	0,44	0,42

1) Tallene inkluderer salg av legemidler med markedsføringstillatelse og apotekpreparater

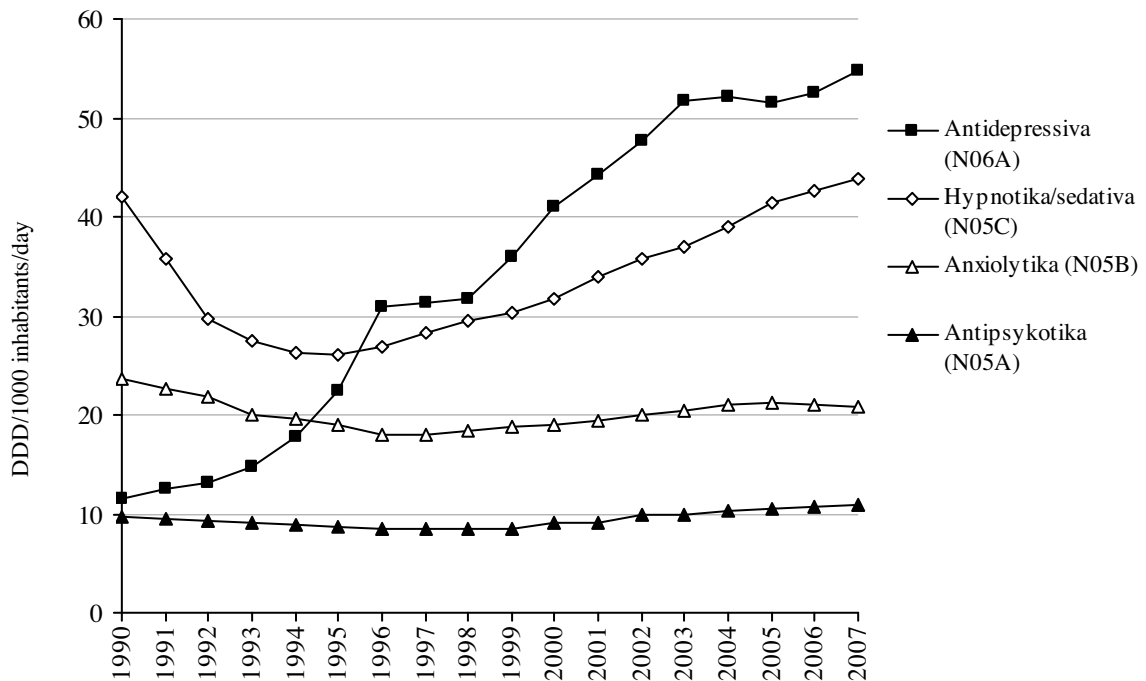
2) Tallene inkluderer kun salg av apotekpreparater.

3) Tallene inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse

Fylkesvis salg av antidepressiva (N06A) i 2007¹⁾
 Sales per county of antidepressants (N06A) in 2007

	DDD/1000 inhab./day
Østfold	87,0
Akershus	43,2
Oslo	48,8
Hedmark	63,5
Oppland	71,5
Buskerud	53,8
Vestfold	56,4
Telemark	63,3
Aust-Agder	68,5
Vest-Agder	58,5
Rogaland	53,0
Hordaland	57,7
Sogn og Fjordane	58,5
Møre og Romsdal	47,0
Sør-Trøndelag	43,2
Nord-Trøndelag	65,6
Nordland	50,3
Troms	36,5
Finnmark	35,6
Hele landet	54,7

Salg av psykoleptika (N05) og antidepressiva (N06A) 1990 - 2007
 Sales of psycholeptics (N05) and antidepressants (N06A) 1990 - 2007

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert. Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
N07	Andre midler med virkning på nervesystemet	8,04	7,66	8,22	8,65	9,41
N07A	Parasympatika	0,16	0,14	0,14	0,14	0,14
N07AA01	Neostigmin (60 mg O/2 mg P) ¹⁾	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01
N07AA02	Pyridostigmin (0,18 g)	0,09	0,09	0,09	0,09	0,10
N07AA51	Neostigmin, kombinasjoner	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02
N07AB01	Karbakolin (6 mg O/0,5 mg P) ¹⁾	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02
N07B	Midler ved avhengighetslidelser	7,85	7,48	8,04	8,47	9,22
N07BA	Midler ved nikotinavhengighet	4,40	3,70	3,78	4,16	5,04
N07BA01	Nikotin (14 mg TD/30 mg gum)	3,60	3,45	3,56	3,92	4,30
N07BA02	Bupropion (0,3 g)	0,80	0,25	0,22	0,24	0,15
N07BA03	Vareniklin (2 mg)				0,01	0,59
N07BB	Midler ved alkoholavhengighet	0,34	0,34	0,36	0,39	0,45
N07BB01	Disulfiram (200 mg)	0,30	0,32	0,34	0,37	0,41
N07BB03	Acamprosate (2 g)	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02
N07BB04	Naltrexon (50 mg)	0,01	0,00	0,00	0,01	0,01
N07BC	Midler ved opioidavhengighet	3,12	3,44	3,90	3,92	3,73
N07BC01	Buprenorfin (8 mg)	0,19	0,29	0,44	0,60	0,59
N07BC02	Metadon (25 mg) ²⁾	2,93	3,15	3,46	3,32	2,93
N07BC51	Buprenorfin, kombinasjoner ³⁾	0,01	0,04	0,05	0,05	0,21
N07X	Andre midler med virkning på nervesystemet	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04
N07XX02	Riluzol (0,1 g)	0,03	0,04	0,04	0,04	0,04
N07XX04	Hydroksybutyrsyre (7,5 mg)				0,00	0,00

Fylkesvis salg av midler ved røykeavvenning (N07BA) i 2007

Sales per county of drugs used in nicotine dependence (N07BA) in 2007

	DDD/1000 inhab./day
Østfold	4,1
Akershus	5,3
Oslo	6,6
Hedmark	4,1
Oppland	3,8
Buskerud	5,3
Vestfold	4,9
Telemark	4,3
Aust-Agder	6,2
Vest-Agder	5,8
Rogaland	5,2
Hordaland	5,2
Sogn og Fjordane	3,4
Møre og Romsdal	4,1
Sør-Trøndelag	5,2
Nord-Trøndelag	4,4
Nordland	4,7
Troms	4,5
Finnmark	4,6
Hele landet	5,0

1) Tallene inkluderer salg av legemidler med markedsføringstillatelse og apotekpreparater

2) Inkluderer også salg av sentralt produserte preparater og råvaresalg til apotek

3) Tallene inkluderer salg av legemidler uten markedsføringstillatelse

Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler Antiparasitic products, insecticides and repellents

Hovedinndeling i ATC gruppe P - Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler/ Main ATC levels in P - Antiparasitic products, insecticides and repellents

P01	Protozomidler/Antiprotozoals
P02	Anthelmintika/Anthelmintics
P03	Ektoparasittmidler, inkl. skabb- og insektmidler/ Ectoparasiticides, incl. scabicides, insecticides, and repellents

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe P - Antiparasitære midler, insekticider og insektmidler Sales per ATC 3rd level for ATC group P - Antiparasitic products, insecticides, and repellents

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
P01A	Agents against amoebiasis and other protozoal diseases	6,3	7,3	7,3	7,4	8,0
P01B	Antimalarials	17,7	20,1	25,7	25,6	29,3
P02C	Antinematodal agents	3,2	3,2	3,2	3,2	3,5
P03A	Ectoparasiticides, incl. scabicides	12,2	14,0	15,2	14,1	14,6

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
P01	Protozomidler	0,79	0,81	0,83	0,75	0,75
<i>P01A</i>	<i>Midler til behandling av amøbesykdommer og andre protozosykdommer</i>	0,19	0,20	0,20	0,20	0,21
P01AB	Nitroimidazolderivater	0,19	0,20	0,20	0,20	0,21
P01AB01	Metronidazol (2 g)	0,19	0,20	0,20	0,20	0,21
P01B	Malariamidler	0,60	0,61	0,64	0,55	0,54
P01BA	Aminokinoliner	0,41	0,41	0,41	0,37	0,38
P01BA01	Klorokin (0,5 g)	0,09	0,09	0,09	0,05	0,05
P01BA02	Hydroksylorokin (0,516 g)	0,32	0,32	0,32	0,32	0,33
P01BB	Biguanider	0,17	0,18	0,21	0,16	0,13
P01BB01	Proguanil (0,2 g)	0,11	0,11	0,12	0,06	0,02
P01BB51	Proguanil, kombinasjoner	0,06	0,07	0,09	0,10	0,11
P01BC	Metanolkinoliner	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02
P01BC01	Kinin (1,5 g) ¹⁾	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01
P01BC02	Meflokin (1 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
P02	Anthelmintika	0,10	0,10	0,10	0,11	0,11
<i>P02C</i>	<i>Midler mot nematoder</i>	0,10	0,10	0,10	0,11	0,11
P02CA01	Mebendazol (0,2 g)	0,09	0,09	0,10	0,10	0,11
P02CX01	Pyrvin (0,3 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00

ATC	ATC level name	number of packages				
		2003	2004	2005	2006	2007
P03	Ektoparasittmidler, inkl. skabb- og insektmidler					
<i>P03A</i>	<i>Ektoparasittmidler, inkl. skabbmidler</i>					
P03AC	Pyretriner, inkl. syntetiske forbindelser					
P03AC04	Permetrin	25892	23444	20772	21434	24446
P03AX	Andre ektoparasittmidler, inkl. skabbmidler					
P03AX01	Benzylbenzoat liniment 33% ²⁾	829	919	641	600	553
P03AX03	Malation lin	63707	86641	100759	101052	105161
P03AX03	Malation sjampo	2302	2292	1922	1567	1462

1) Basert på salg av apotekpreparater

2) Basert på salg av apotekpreparater, beregnet som pakninger á 100 ml

Respirasjonsorganer

Respiratory system

Legemidler med virkning på respirasjonsorganene omfatter forkjølelsemidler og midler til behandling av astma, kronisk obstruktiv lungesykdom (KOLS) og allergi. Beløpsmessig utgjorde denne legemiddelgruppen 10 % av AUP omsetningen i 2007 og solgte for over 1,7 milliarder kroner (tabell 7, s. 22).

Midler ved obstruktiv lungesykdom (R03) (Kortikosteroider, se ATC gruppe H02)

Totalt antall solgte DDD av midler som brukes ved obstruktiv lungesykdom var tilnærmet lik i 2007 sammenlignet med 2006. Salget har vært relativt stabilt de siste fem årene (2003-2007). Denne tilsynelatende stagnasjonen i forbruksvekst for denne legemiddelgruppen, kan forklares ut fra økt bruk av kombinasjonspreparater (dvs. produkter som inneholder to virkestoffer kortikosteroid og beta-2-agonist). Fastsettelse av DDD for kombinasjonspreparater innebærer at kombinasjonen måles som én døgndose, i motsetning til å bli målt som to døgndoser dersom de samme virkestoffene blir gitt hver for seg. Omsetningen av kombinasjonspreparater (R03AK) utgjorde over 50 % av totalsalget i R03 som beløp seg til over 1 milliard kroner (AUP) i 2007.

Tall fra Reseptregisteret viser at vel 8 % av befolkningen (395 000 personer) har hentet minst én resept på midler til behandling av obstruktiv lungesykdom i 2007. Av disse var 30 % barn og unge under 18 år.

Antihistaminer og allergimidler (R06 og R01)

Salget av allergimidler til systemisk bruk (antihistaminer i ATC gruppe R06) økte med 5 % i 2007 målt i DDD. Målt i doser utgjorde reseptfrie pakninger 11 % av det totale salget av antihistaminer. Totalt antall DDD har økt med 25 % de siste fem årene (2003-2007). Årsaken er økt bruk/salg av cetirizin (R06AE07). Salget av allergimidler til lokal bruk i nesen (ATC gruppe R01AC og R01AD) viste en økning på vel 4 % målt i DDD. Salget av denne type midler påvirkes blant annet av varighet og intensitet av pollensesongen og kan dermed variere noe fra år til år. Kostnadene knyttet til salget av antihistaminer (ATC gruppe R06) har blitt redusert de tre siste årene som følge av økt generisk konkurranse og tiltak iverksatt av myndighetene. Virkestoffene cetirizin og loratadin har vært omfattet av både indekspris-systemet, og trinnprissystemet.

Medicinal products acting on the respiratory system include cough and cold remedies, antihistamines, and drugs for obstructive airway diseases. In terms of cost this ATC group accounted for 10 % of total pharmacy retail price sales in 2007, and the sales amounted to over 1.7 billion NOK (table 7, p. 22).

Drugs for obstructive airway diseases (R03)

(Corticosteroids, see ATC group H02)

The sales of drugs for obstructive airway diseases measured in number of DDDs was approximately the same in 2007 compared to 2006. The sales during the latest five years (2003-2007) have been relatively stable. This presumably levelling off in the consumption of these drugs can be explained by increased use of fixed combinations (i.e. medicinal products containing two active ingredients corticosteroid and beta-2-agonist). DDD assignment for fixed combinations is made in order to measure a combination dose as one DDD. If the two ingredients had been taken separately, the same amounts would have been counted as two DDDs. Fixed combinations (R03AK) accounted for over 50 % of the total sales in R03, which amounted to over 1 billion NOK (pharmacy retail price) in 2007.

Data from the Norwegian Prescription Database show that 8 % of the population (395 000 patients) collected at least one prescription on drugs used for obstructive airway diseases in 2007. Among these 30 % were children and adolescents under the age of 18 years.

Antihistamines and antiallergics (R06 and R01)

The sales of antihistamines for systemic use (ATC group R06) measured in number of DDDs showed a growth of 5 % in 2007. The sales of OTC packages amounted to 11 % of total sales of antihistamines for systemic use. Total number of DDDs sold in R06 has increased with 25 % the last five years (2003-2007). The number of DDDs sold of antiallergics, nasal preparations (ATC group R01AC and R01AD), increased by 4 % in 2007. The consumption of the different antiallergic formulations will be influenced by the duration and intensity of the annual pollen seasons, and the sales may therefore vary from one year to another. The pharmacy retail price sales of antihistamines for systemic use

Disse legemidlene har siden 1. mai 2006 vært de foretrukne legemidlene ved behandling av allergi og elveblest (allergisk utslett). Bare pasienter som ikke kan bruke cetirizin eller loratadin kan få andre antihistaminer refundert.

Rhinologika og andre preparater til lokalt bruk (R01AA)

Salget i ATC-gruppe R01AA har økt med 26 % i total DDD de siste fem årene (2003-2007). Økningen skyldes økt omsetning av xylometazolin (R01AA07), som også selges utenom apotek (for omsetning av midler mot nesetetthet som også omsettes utenom apotek, se s. 15).

(ATC group R06) have decreased the latest three years as a consequence of increased generic substitution and measures taken by the Norwegian government. Cetirizine and loratadine have been included in the "indexgroup" pricing system, and the graded price model system. Since 1st May 2006 these drugs should be the drugs of choice in the treatment of allergy and urticaria. Other antihistamines will only be reimbursed to patients having medical reasons for not using cetirizin and loratadin.

Decongestants and other nasal preparations for topical use (R01AA)

Sales in the ATC group R01AA has increased by 26 % in total DDDs the last five years (2003-2007). The increase is due to increased sales of xylometazoline (R01AA07), which is also sold outside pharmacies (sales of OTC drugs used as decongestants see page 15).

**Hovedinndeling i ATC gruppe R - Respirasjonsorganer/
Main ATC levels in R - Respiratory system**

R01	Rhinologika/Nasal preparations
R03	Midler ved obstruktiv lungesykdom/Drugs for obstructive airway diseases
R05	Hoste- og forkjølellesmidler/Cough and cold preparations
R06	Antihistaminer til systemisk bruk/Antihistamines for systemic use
R07	Andre preparater med virkning på respirasjonssystemet (kun salg i kroner) Other respiratory system products (sales in NOK only)

**Salg pr ATC 3. nivå for gruppe R - Respirasjonsorganer
Sales per ATC 3rd level for ATC group R - Respiratory system**

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
R01A	Decongestants and other nasal preparations for topical use	272,3	302,3	313,8	342,2	362,2
R01B	Nasal decongestants for systemic use	4,9	4,8	5,0	5,3	5,9
R03A	Adrenergics, inhalants	622,0	673,0	715,5	701,1	698,4
R03B	Other drugs for obstructive airway diseases, inhalants	227,8	235,1	238,7	232,6	230,8
R03C	Adrenergics for systemic use	7,4	7,0	7,2	7,2	8,0
R03D	Other systemic drugs for obstructive airway diseases	66,3	76,1	92,9	98,5	107,2
R05C	Expectorants, excl. combinations with cough suppressants	59,1	61,2	65,8	62,6	72,7
R05D	Cough suppressants, excl. combinations with expectorants	55,0	48,3	54,4	53,6	50,6
R05F	Cough suppressants and expectorants, combinations	3,2	2,9	3,5	3,6	4,8
R06A	Antihistamines for systemic use	281,3	280,3	268,7	264,3	251,7
R07A	Other respiratory system products	3,8	4,7	4,0	5,0	4,9

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
R01	Rhinologika	40,50	42,23	42,90	44,77	47,59
R01A	Rhinologika og andre preparater til lokal bruk	39,47	41,22	41,87	43,72	46,46
R01AA	Adrenergika, usammensatte preparater	24,61	25,98	26,21	27,77	30,01
R01AA05	Oksymetazolin (0,4 mg)	5,01	3,85	3,32	2,79	2,64
R01AA07	Xylometazolin (0,8 mg)	19,60	22,13	22,89	24,98	27,37
R01AC	Antiallergiske midler, ekskl. kortikosteroider	1,00	1,20	1,24	1,24	1,30
R01AC01	Natriumkromoglikat (40 mg)	0,30	0,29	0,29	0,30	0,30
R01AC02	Levokabastin (0,6 mg)	0,69	0,69	0,78	0,84	0,95
R01AC03	Azelastin (0,56 mg)	0,01	0,22	0,17	0,11	0,05
R01AD	Kortikosteroider, inkl. kombinasjoner	13,86	14,04	14,42	14,71	15,16
R01AD01	Beklometason (0,4 mg)	0,18	0,16	0,14	0,13	0,12
R01AD04	Flunisolid (0,15 mg)	0,40	0,36	0,38	0,36	0,33
R01AD05	Budesonid (0,2 mg)	5,74	5,34	5,01	4,83	4,59
R01AD08	Flutikason (0,2 mg)	2,74	2,70	2,58	2,49	2,32
R01AD09	Mometason (0,2 mg)	4,00	4,70	5,56	6,20	7,11
R01AD11	Triamcinolon (0,22 mg)	0,80	0,78	0,74	0,71	0,69
R01B	Rhinologika til systemisk bruk	1,03	1,01	1,03	1,05	1,12
R01BA01	Fenylpropanolamin (0,1 g)	1,03	1,01	1,03	1,05	1,12

**Fylkesvis salg av rhinologika (R01) i 2007
angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn**

Sales per county of nasal preparations (R01) in 2007
given in DDD/1000 inhabitants/day

	R01AA	R01AC	R01AD	R01BA	Total
Østfold	30,1	1,15	17,0	1,0	49,3
Akershus	33,5	1,34	15,8	1,6	52,2
Oslo	31,8	1,78	17,6	1,5	52,7
Hedmark	41,3	1,18	16,7	1,3	60,5
Oppland	42,3	1,33	15,0	0,8	59,4
Buskerud	35,2	1,58	14,0	1,0	51,7
Vestfold	30,7	1,35	15,6	1,0	48,6
Telemark	27,4	1,33	10,8	1,2	40,7
Aust-Agder	28,7	1,18	18,9	1,2	50,0
Vest-Agder	29,0	1,19	13,7	1,2	45,1
Rogaland	28,4	1,14	13,3	1,3	44,1
Hordaland	26,3	1,09	20,3	1,3	49,1
Sogn og Fjordane	23,0	1,30	15,3	0,7	40,2
Møre og Romsdal	25,8	1,14	13,2	0,7	40,9
Sør-Trøndelag	26,0	1,30	10,7	0,8	38,7
Nord-Trøndelag	27,2	0,99	16,4	0,9	45,5
Nordland	24,9	1,20	11,7	0,7	38,6
Troms	25,1	1,15	10,9	0,6	37,8
Finnmark	25,2	1,14	12,2	0,6	39,2
Hele landet	30,0	1,30	15,2	1,1	47,6

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
R03	Midler ved obstruktiv lungesykdom	61,27	60,44	61,29	61,74	61,29
R03A	Adrenergika, midler til inhalasjon	34,82	35,50	36,57	36,54	36,06
R03AA	Alfa- og beta-agonister	0,04	0,04	0,03	0,05	0,03
R03AA01	Adrenalin ¹⁾ (avreg. des. 1997)	0,04	0,04	0,03	0,05	0,03
R03AC	Selektive beta₂-agonister	19,63	18,36	17,96	17,62	17,77
R03AC02	Salbutamol (0,8 mg aerosol/pulver/10 mg løsn.)	10,40	10,30	10,62	10,95	11,03
R03AC03	Terbutalin (2 mg aerosol/pulver/20 mg løsn.)	5,20	4,80	4,44	3,87	3,71
R03AC04	Fenoterol (0,6 mg aerosol/pulver/40 mg løsn.)	0,08	0,06	0,05	0,01	
R03AC12	Salmeterol (0,1 mg aerosol/pulver)	1,65	1,30	1,16	1,12	1,33
R03AC13	Formoterol (24 mcg aerosol/pulver)	2,30	1,90	1,69	1,67	1,69
R03AK	Adrenergika og andre midler ved obstruktiv lungesykdom	15,15	17,10	18,58	18,87	18,27
R03AK06	Salmeterol og andre midler ved obstruktiv lungesykdom	10,71	11,50	12,24	12,28	11,45
R03AK07	Formoterol og andre midler ved obstruktiv lungesykdom	4,44	5,60	6,34	6,59	6,81
R03B	Andre midler ved obstruktiv lungesykdom, til inhalasjon	20,55	19,11	18,53	18,85	18,85
R03BA	Glukokortikoider	9,52	8,08	7,29	7,12	6,64
R03BA01	Beklometason (0,8 mg)	0,70	0,48	0,27	0,25	0,24
R03BA02	Budesonid (0,8 mg)	5,50	4,60	4,07	3,86	3,30
R03BA05	Flutikason (0,6 mg)	3,30	3,00	2,95	3,01	3,09
R03BA07	Mometason (0,4 mg)	0,02	0,00			
R03BB	Antikolinergika	11,00	11,00	11,20	11,70	12,19
R03BB01	Ipratropiumbromid (0,12 mg pulver/aerosol/0,3 mg løsn.)	9,90	9,40	9,36	9,72	10,05
R03BB04	Tiotropiumbromid (18 mcg)	1,10	1,60	1,84	1,99	2,14
R03BC	Antiallergiske midler, ekskl. kortikosteroider	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02
R03BC01	Natriumkromoglikat (40 mg aerosol/80 mg pulver/løsn.)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02
R03C	Adrenergika, midler til systemisk bruk	0,85	0,80	0,80	0,75	0,75
R03CA	Alfa- og betaagonister	0,43	0,42	0,45	0,44	0,45
R03CA02	Efedrin (50 mg) ²⁾	0,43	0,42	0,45	0,44	0,45
R03CC	Selektive beta₂-agonister	0,42	0,38	0,35	0,31	0,30
R03CC02	Salbutamol (12 mg)	0,18	0,16	0,14	0,13	0,12
R03CC03	Terbutalin (15 mg)	0,21	0,19	0,18	0,16	0,16
R03CC12	Bambuterol (20 mg)	0,03	0,03	0,03	0,02	0,03
R03D	Andre systemiske midler ved obstruktiv lungesykdom	5,05	5,03	5,39	5,59	5,62
R03DA	Xantinderivater	2,41	2,11	1,90	1,76	1,57
R03DA04	Teofyllin (0,4 g)	2,40	2,10	1,89	1,75	1,56
R03DA05	Aminofyllin (0,6 g)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
R03DC	Leukotrienreseptorantagonister	2,64	2,92	3,50	3,83	4,05
R03DC03	Montelukast (10 mg)	2,64	2,92	3,50	3,83	4,05
R03DX	Andre systemiske midler ved obstruktiv lungesykdom				0,00	0,00
R03DX05	Omalizumab (16 mg)				0,00	0,00

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringstillatelse

2) Inkluderer salg av apotekpreparater

Fylkesvis salg av midler ved obstruktiv lungesykdom, til inhalasjon (R03A + R03B) i 2007 angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn¹⁾					
Sales per county of drugs for obstructive airway diseases, for inhalation (R03A + R03B) in 2007 given in DDD/1000 inhabitants/day ¹⁾					
	R03AC	R03AK	R03BA	R03BB+ R03BC	Totalt
Østfold	19,7	21,7	6,5	15,2	63,1
Akershus	17,9	18,6	7,2	11,1	54,8
Oslo	15,9	15,7	6,6	9,3	47,5
Hedmark	22,1	21,7	6,4	20,0	70,2
Oppland	21,0	19,3	8,3	13,4	62,0
Buskerud	18,0	21,8	6,1	13,7	59,6
Vestfold	18,7	20,5	6,2	15,0	60,4
Telemark	19,3	18,3	5,7	15,5	58,8
Aust-Agder	24,6	31,3	6,4	20,8	83,1
Vest-Agder	18,2	21,7	6,5	13,9	60,3
Rogaland	13,0	15,1	4,8	8,4	41,3
Hordaland	16,3	16,6	6,7	11,4	51,0
Sogn og Fjordane	12,9	12,0	6,8	8,6	40,3
Møre og Romsdal	17,6	17,5	7,1	9,5	51,7
Sør-Trøndelag	15,7	13,6	6,4	8,4	44,1
Nord-Trøndelag	21,2	18,4	7,0	9,9	56,5
Nordland	17,9	18,3	7,7	16,2	60,1
Troms	21,4	21,3	7,0	12,9	62,6
Finnmark	23,9	16,5	9,4	16,5	66,3
Hele landet	17,8	18,3	6,6	12,2	54,9

Fylkesvis salg av midler ved obstruktiv lungesykdom, til systemisk bruk¹⁾²⁾ (R03CC + R03DA + R03DC) i 2007 angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn				
Sales per county of drugs for obstructive airway diseases, for systemic use (R03CC + R03DA + R03DC) in 2007 given in DDD/1000 inhabitants/day				
	R03CC	R03DA	R03DC	Totalt
Østfold	0,61	2,4	7,4	10,4
Akershus	0,37	1,4	3,5	5,3
Oslo	0,25	1,2	3,0	4,5
Hedmark	0,39	2,5	4,1	7,0
Oppland	0,39	2,3	3,8	6,4
Buskerud	0,28	1,3	5,2	6,8
Vestfold	0,19	1,5	4,1	5,9
Telemark	0,43	2,5	5,1	8,1
Aust-Agder	0,16	1,7	10,7	12,5
Vest-Agder	0,19	1,1	4,8	6,1
Rogaland	0,24	1,4	3,8	5,5
Hordaland	0,26	1,6	2,6	4,4
Sogn og Fjordane	0,34	1,1	2,1	3,5
Møre og Romsdal	0,23	1,8	4,4	6,5
Sør-Trøndelag	0,14	0,8	2,9	3,8
Nord-Trøndelag	0,28	1,1	2,8	4,2
Nordland	0,30	1,4	3,1	4,8
Troms	0,35	1,8	5,6	7,7
Finnmark	0,41	2,1	5,2	7,7
Hele landet	0,30	1,6	4,0	5,9

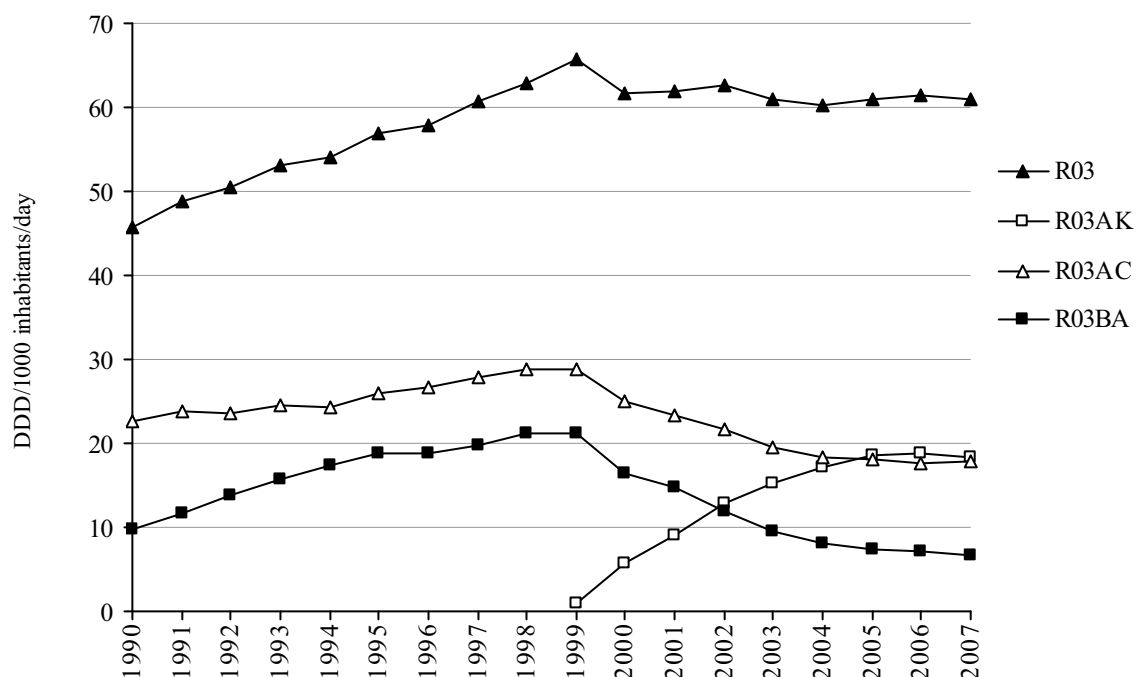
1) Omfatter kun salg av legemidler med markedsføringstillatelse. Only pharmaceutical specialities with a marketing authorization are included

2) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

Salg av midler til bruk ved obstruktiv lungesykdom (R03) 1990-2007

Sales of drugs for obstructive airway diseases (R03) 1990-2007

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
R05	Hoste- og forkjølelsemidler	10,97	10,22	11,18	11,00	11,55
R05C	Ekspektorantia, ekskl. kombinasjoner med antitussiva	6,41	6,34	6,91	6,90	7,64
R05CA10	Ekspektorantia, kombinasjoner ¹⁾	2,70	2,43	2,61	2,35	2,54
R05CB01	Acetylcystein (0,5 g O/1,6 g inhal.sol.)	2,40	2,60	2,92	3,19	3,46
R05CB02	Bromhexin (24 mg)	1,30	1,30	1,36	1,34	1,63
R05CB13	Dornase alfa (2,5 mg)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
R05D	Antitussiva, ekskl. kombinasjoner med ekspektorantia	4,20	3,55	3,87	3,70	3,39
R05DA01	Etylmorfin (50 mg)	1,50	1,30	1,53	1,58	1,59
R05DA03	Hydrokon (15 mg) ²⁾	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
R05DA04	Kodein (0,1 g)	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08
R05DA07	Noskapin (0,125 g)	1,50	1,30	1,42	1,33	1,49
R05DA08	Folkodin (50 mg)	1,00	0,76	0,74	0,64	0,18
R05DA20	Kombinasjoner ²⁾	0,04	0,03	0,03	0,03	0,04
R05DB05	Pentoksyverin (0,1 g)	0,07	0,07	0,07	0,03	0,00
R05F	Antitussiva og ekspektorantia i kombinasjon	0,36	0,33	0,40	0,40	0,53
R05FA02	Opiumderivat og ekspektorantia	0,36	0,33	0,40	0,40	0,53

1) Inkluderer salg av apotekpreparater

2) Basert på salg av apotekpreparater

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
R06	Antihistaminer til systemisk bruk	49,21	51,33	54,75	57,18	59,69
R06A	Antihistaminer til systemisk bruk	49,21	51,33	54,75	57,18	59,69
R06AB	Alkylaminer, substituerte	2,37	2,11	2,02	2,26	2,31
R06AB02	Deksklorfeniramin (6 mg)	2,37	2,11	2,02	2,26	2,31
R06AB03	Dimetinden (4 mg)	0,01				
R06AD	Fentiazinderivater	4,35	4,53	4,70	4,51	4,70
R06AD01	Alimemazin (30 mg)	2,54	2,80	3,05	2,79	2,97
R06AD02	Prometazin (25 mg)	1,81	1,74	1,65	1,72	1,73
R06AE	Piperazinderivater	21,90	22,50	23,00	27,10	31,23
R06AE03	Cyklizin (0,1 g)	0,23	0,24	0,23	0,24	0,17
R06AE05	Meklozin (50 mg)	1,07	1,08	1,09	1,06	1,17
R06AE07	Cetirizin (10 mg)	18,74	17,65	21,41	25,63	29,76
R06AE09	Levocetirizin (5 mg)	1,86	3,54	0,28	0,17	0,14
R06AX	Andre antihistaminer til systemisk bruk	20,59	22,18	25,03	23,32	21,45
R06AX13	Loratadin (10 mg)	5,80	5,05	4,25	5,64	7,27
R06AX22	Ebastin (10 mg)	3,47	3,59	4,42	4,21	3,63
R06AX26	Feksofenadin (12 mg)	1,70	1,66	1,69	1,49	1,33
R06AX27	Desloratadin (5 mg)	9,62	11,88	14,66	11,98	9,22

**Fylkesvis salg av antihistaminer til systemisk bruk (R06) i 2007
angitt i DDD/1000 innbyggere/døgn¹⁾**

Sales per county of drugs for antihistamines for systemic use in 2007
given in DDD/1000 inhabitants/day

	R06AB	R06AD	R06AE	R06AX	Totalt
Østfold	2,4	7,5	31,8	30,8	72,4
Akershus	2,5	3,7	28,1	25,5	54,8
Oslo	2,7	5,1	33,0	26,0	47,5
Hedmark	2,8	5,9	33,6	23,2	65,4
Oppland	2,4	5,2	32,6	21,4	61,6
Buskerud	2,0	4,4	37,5	24,6	68,6
Vestfold	2,2	3,8	34,5	27,2	67,6
Telemark	2,7	5,3	34,1	22,7	64,8
Aust-Agder	1,8	7,9	32,0	22,2	64,0
Vest-Agder	2,2	6,6	34,7	23,3	60,3
Rogaland	2,1	4,8	27,2	15,6	49,7
Hordaland	2,2	4,5	26,8	19,5	53,1
Sogn og Fjordane	1,5	3,3	27,3	17,4	49,5
Møre og Romsdal	1,6	5,6	32,8	17,9	57,9
Sør-Trøndelag	1,4	3,9	29,6	15,5	50,4
Nord-Trøndelag	2,0	2,7	34,3	20,7	59,7
Nordland	3,0	3,2	32,6	14,9	53,7
Troms	2,7	2,6	29,8	12,3	47,4
Finnmark	3,6	3,1	31,0	11,2	66,3
Hele landet	2,3	4,7	31,2	21,5	59,7

1) Salg fra grossist til firma som produserer endose/multidose pakninger blir registrert på fylket der firmaet er registrert.

Det som produseres kan være solgt fra apotek i hele landet. I Østfold har dette gitt en større økning i salget enn i andre fylker.

Sanseorganer

Sensory organs

Hovedinndeling i ATC gruppe S - Sanseorganer/Main ATC levels in S - Sensory organs

S01	Øyemidler/Ophthalmologicals
S02	Øremidler (kun salg i kroner)/Otologicals (sales in NOK only)
S03	Øye- og øremidler (kun salg i kroner)/ Ophthalmological and otological preparations (sales in NOK only)

For øyedråper angis DDD i antall ml pr døgn. 20 dråper er satt lik 1 ml.
The DDDs for eyedrops are given in ml/day. 20 drops correspond to 1 ml.

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe S - Sanseorganer

Sales per ATC 3rd level for ATC group S - Sensory organs

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
S01A	Antiinfectives	36,0	44,6	50,0	49,9	52,7
S01B	Antiinflammatory agents	9,6	9,4	9,9	10,4	12,3
S01C	Antiinflammatory agents and antiinfectives in combination	13,8	15,6	16,5	16,2	16,7
S01E	Antiglaucoma preparations and miotics	156,2	163,9	174,1	169,3	170,1
S01F	Mydriatics and cycloplegics	2,1	2,1	2,3	2,3	2,6
S01G	Decongestants and antiallergics	60,2	65,5	66,7	66,9	69,4
S01H	Local anesthetics	1,8	1,8	1,8	1,8	1,9
S01J	Diagnostic agents	0,9	0,9	0,9	0,9	1,0
S01L	Ocular vascular disorder agents	14,8	18,4	26,8	23,1	13,0
S01X	Other ophthalmologicals	26,8	28,7	28,8	28,0	28,3
S02A	Antiinfectives				0,5	1,2
S02B	Corticosteroids	1,0	0,9	0,9	0,9	1,1
S03B	Corticosteroids	0,2	0,1			
S03C	Corticosteroids and antiinfectives in combination	9,1	8,3	11,4	10,8	11,2

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
S01	Øyemidler¹⁾	16,56	16,96	17,23	17,33	17,17
S01E	Glaukommidler og miotika	16,56	16,96	17,23	17,33	17,17
S01EA	Sympatomimetika	0,48	0,57	0,58	0,61	0,62
S01EA01	Adrenalin (0,2 ml)	0,05				
S01EA02	Dipivefrin (0,2 ml)	0,15	0,13	0,10	0,09	0,07
S01EA03	Apraklonidin (0,2 ml)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
S01EA05	Bimonidin (0,2 ml)	0,27	0,43	0,48	0,51	0,54
S01EB	Parasympatomimetika	0,47	0,39	0,35	0,31	0,27
S01EB01	Pilokarpin (0,4 ml)	0,47	0,39	0,35	0,31	0,27
S01EB02	Karbakolin (0,4 ml)	0,00				
S01EC	Karboanhydrasehemmere	1,31	1,39	1,37	1,43	1,41
S01EC01	Acetazolamid (0,75 g)	0,14	0,14	0,13	0,10	0,10
S01EC03	Dorzolamid (0,3 ml)	0,61	0,53	0,47	0,43	0,38
S01EC04	Brinzolamid (0,2 ml)	0,55	0,72	0,77	0,91	0,93
S01ED	Betablokkere	8,94	8,79	8,81	8,72	8,57
S01ED01	Timolol (0,2 ml)	3,92	3,89	3,91	3,86	3,66
S01ED02	Betaxolol (0,2 ml)	0,79	0,66	0,59	0,54	0,47
S01ED51	Timolol, kombinasjoner (0,2 ml)	4,23	4,24	4,30	4,33	4,44
S01EE	Prostaglandinanaloger	5,36	5,83	6,12	6,25	6,31
S01EE01	Latanoprost (0,1 ml)	4,97	5,19	5,33	5,34	5,34
S01EE03	Bimatoprost (0,1 ml)	0,18	0,29	0,33	0,36	0,35
S01EE04	Travoprost (0,1 ml)	0,22	0,35	0,46	0,56	0,61

Fylkesvis salg av glaukommidler og miotika (S01E) i 2007

Sales per county of antiglaucoma preparations and miotics (S01E) in 2007

	DDD/1000 Inhab./day
Østfold	18,1
Akershus	17,4
Oslo	16,4
Hedmark	18,6
Oppland	13,2
Buskerud	21,2
Vestfold	20,3
Telemark	18,4
Aust-Agder	22,8
Vest-Agder	18,0
Rogaland	12,8
Hordaland	17,0
Sogn og Fjordane	20,9
Møre og Romsdal	16,0
Sør-Trøndelag	17,6
Nord-Trøndelag	21,8
Nordland	17,8
Troms	13,2
Finnmark	10,6
Hele landet	17,2

1) Bare salg i ATC gruppe S01E er tatt med i statistikken. Only sales for ATC group S01E are included in the statistics.

Varia Various

Hovedinndeling i ATC gruppe V - Varia/Main ATC levels in V - Various

V01	Allergener ¹⁾ /Allergens ¹⁾
V03	Alle andre terapeutiske preparater ²⁾ /All other therapeutic products ²⁾
V04	Diagnostika (utelatt)/Diagnostic agents (not included)
V06	Nutrientia (utelatt)/General nutrients (not included)
V07	Alle andre ikke-terapeutiske preparater (utelatt)/All other non-therapeutic products (not included)
V08	Kontrastmidler (utelatt)/Contrast media (not included)
V09	Radiofarmaka til diagnostisk bruk (utelatt)/Diagnostic radiopharmaceuticals (not included)
V10	Radiofarmaka til terapeutisk bruk (utelatt)/Therapeutic radiopharmaceuticals (not included)

Salg pr ATC 3. nivå for gruppe V - Varia

Sales per ATC 3rd level for ATC group V - Various

ATC	ATC level name	mill NOK (AUP)				
		2003	2004	2005	2006	2007
V01A	Allergens	3,5	4,4	7,3	9,6	13,2
V03A	All other therapeutic products	23,3	30,3	30,2	30,5	32,6

ATC	ATC level name	Number of packages/year				
		2003	2004	2005	2006	2007
V01A	Allergener¹⁾	3429	4081	6140	7718	10358
V01AA02	Gresspollen	1290	1461	2416	3187	4416
V01AA03	Husstøv	121	132	186	273	392
V01AA05	Trepollen (bjørk)	1396	1760	2560	3318	4485
V01AA07	Insekter	435	506	603	608	607
V01AA10	Blomster	27	19	39	33	36
V01AA11	Dyr	160	203	336	299	422

1) Inkluderer salg av preparater uten markedsføringsstillatelse

2) Bare de ATC nivåer der DDD er fastsatt er tatt med, dvs ATC kode V03AE02, V03AF03, V03AF04 og V03AF07

Only ATC levels where DDDs are assigned are included, i.e. only ATC code V03AE02, V03AF03, V03AF04 and V03AF07 in Norway

ATC	ATC level name (DDD value)	DDD/1000 inhabitants/day				
		2003	2004	2005	2006	2007
V03	Alle andre terapeutiske preparater	0,08	0,10	0,11	0,13	0,14
V03A	Alle andre terapeutiske preparater¹⁾	0,08	0,10	0,11	0,13	0,14
V03AE	Midler mot hyperkalemi og hyperfosfatemi	0,05	0,07	0,08	0,10	0,10
V03AE02	Sevelamer (6,4 g)	0,05	0,07	0,08	0,10	0,09
V03AE03	Lantanum karbonat (2,25 g)					0,01
V03AF	Midler som motvirker toksisitet av antineoplastiske midler	0,03	0,04	0,03	0,04	0,04
V03AF03	Kalsiumfolinat (60 mg)	0,03	0,04	0,03	0,04	0,04
V03AF04	Kalsiumlevofolinat (30 mg)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
V03AF07	Rasburikase (14 mg)		0,00	0,00	0,00	0,00

1) Bare de ATC nivåer der DDD er fastsatt er tatt med, dvs ATC kode V03AE02, V03AF03, V03AF04 og V03AF07

Only ATC levels where DDDs are assigned are included, i.e. only ATC code V03AE02, V03AF03, V03AF04 and V03AF07 in Norway

ALTERATIONS IN DEFINED DAILY DOSES (DDD_s) AND ATC CODES VALID FROM JANUARY 2008

Alterations in ATC codes valid from January 2008 are listed below. The list contains only products available on the market in Norway. A cumulative survey showing all the ATC/DDD alterations made since 1979 can be ordered from the Norwegian Institute of Public Health, WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology, P.O.Box 4404 Nydalen, 0403 Oslo, Norway. A cumulative list of all DDD alterations made is also available on our website: www.whocc.no

ATC alterations:

Previous ATC code	ATC level name -	New ATC code
D03AX07	Glyceryl trinitrate	C05AE01
G03DC05	Tibolone	G03CX01
L04AA01	Ciclosporin	L04AD01
L04AA05	Tacrolimus	L04AD02
L04AA08	Daclizumab	L04AC01
L04AA09	Basiliximab	L04AC02
L04AA11	Etanercept	L04AB01
L04AA12	Infliximab	L04AB02
L04AA14	Anakinra	L04AC03
L04AA17	Adalimumab	L04AB04
N05CM17	Melatonin	N05CH01

No DDD alterations were made for products available on the market in Norway.

DEFINERTE DØGNDOSER

Generell omtale av DDD se side 10.

Usammensatte preparater

Døgn dosene som er benyttet i statistikken for de enkelte legemidlene, er angitt i mengde virkestoff, i parentes bak legemiddelnavnet, for de aller fleste substansene. ATC/DDD pr 1. januar 2008 er benyttet i statistikken. En liste med alle fastsatte DDD (*ATC classification index with DDDs*) kan bestilles fra Nasjonalt folkehelseinstitutt, Divisjon for epidemiologi, WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology, P.O.Box 4404 Nydalen, 0403 Oslo, Norway (pris kr 400,-).

Kombinasjonspreparater

For kombinasjonspreparater, eller for preparater der det av en eller annen grunn er vanskelig å angi døgn dosen i mengde virkestoff, benyttes enheten ED (enkelt dose).

- for tabletter, stikkpiller, vagitorier osv.
er 1 ED lik 1 tablett, 1 stikkpille, 1 vagitorie osv
- for pulver til oralt bruk
er 1 ED lik 1 gram pulver. Dersom DDD for pulver til oralt bruk er angitt i gram, refererer dette seg til gram aktiv substans.
- for dosepulver til oralt bruk
er 1 ED lik 1 dosepulver
- for pulver til injeksjon
er 1 ED lik 1 gram pulver. Dersom DDD for pulver til injeksjon er angitt i gram, refererer dette seg til gram aktiv substans.
- for pulver til inhalasjon
er lik 1 ED lik 1 dose pulver f.eks en kapsel
- for flytende preparater til oralt bruk
er 1 ED lik 5 ml løsning.
- for flytende preparater til parenteralt bruk
er 1 ED lik 1 ml løsning.
- for flytende preparater til inhalasjon
er 1 ED lik 1 ml løsning.
- for flytende preparater til rektalt bruk
er 1 ED lik 1 ml løsning.
- for klyster
er 1 ED lik 1 klyster.
- for plaster for transdermal applisering
er 1 ED lik 1 plaster.
- for vaginal krem
er 1 ED lik 1 dose, 1 applisering.

I enkelte tilfeller er administrasjonsform angitt bak døgn dosen. Dette er gjort hvor det er forskjellig døgn dose for to eller flere administrasjonsformer av samme virkestoff.

DEFINED DAILY DOSES

General description, see page 10.

Plain preparations

The DDDs used in the calculations of the statistics are indicated in brackets after the substance for almost all plain substances. ATC/DDD version valid from January 2008 is used in the statistics in this book. A list of all the assigned DDDs (*ATC classification index with DDDs*) can be ordered from the Norwegian Institute of Public Health, WHO Collaborating Centre for Drug Statistics Methodology, P.O.Box 4404 Nydalen, 0403 Oslo, Norway (price: € 50,-).

Combined preparations

For combined preparations or preparations where a DDD for various reasons cannot be given in amount of active ingredient, the unit UD (unit dose) is used (the Norwegian term ED is used in the list on page **126**):

- Tablets, suppositories, pessaries, etc;
1 UD equals 1 tablet, 1 suppository,
1 pessary etc.
- Powder for oral use:
1 UD equals 1 gram of powder. If the DDD for an oral powder is given in grams, this refers to the content of active ingredient.
- Powder in single dose units for oral use:
1 UD equals 1 dose powder
- Powder for injection:
1 UD equals 1 gram of powder. If the DDD for powder for injection is given in grams, this refers to the content of active ingredient
- Powder for inhalation
1 UD equals 1 unit dose powder e.g. 1 capsule
- Liquid preparations for oral use (mixtures, syrups etc.):
1 UD equals 5 ml of the preparation.
- Liquid preparations for parenteral use (injections):
1 UD equals 1 ml of the preparation.
- Liquid preparations for inhalation:
1 UD equals 1 ml of the preparation.
- Liquid preparations for rectal use:
1 UD equals 1 ml of the preparation.
- Enemas:
1 UD equals 1 enema.
- Plaster for transdermal application:
1 UD equals 1 plaster.
- Vaginal cream:
1 UD equals 1 dose, 1 application.

Administrasjonsmåte

Følgende koder brukes:

Inhal	=	inhalasjon
N	=	nasal
O	=	oral
P	=	parenteral
R	=	rektal
SL	=	sublingual/buccal
TD	=	transdermal
V	=	vaginal

Route of administration

The route of administration is indicated by the following codes:

Inhal	=	inhalation
N	=	nasal
O	=	oral
P	=	parenteral
R	=	rektal
SL	=	sublingual/buccal
TD	=	transdermal
V	=	vaginal

Preparater der DDD er angitt i ED (enkeltdoser)
Products with DDDs expressed in UD (Unit dose)

ATC kode ATC code	Preparatnavn Product name	Doseringsform Dosage form	DDD DDD	
A01AB11	Ascoxal	solub	2 ED	
A02AD01	Antacid	tyggetabl	10 ED	
	Balancid	mikst, tabl	10 ED	
	Link	mikst, tyggetabl	10 ED	
	Novaluzid	mikst, tyggetabl	10 ED	
A02BX13	Gaviscon	mikst, tyggetabl	10 ED	
		pulv	10 ED	
A06AB06	Pursennid	tabl	2 ED	
	Senokot	tabl	2 ED	
	X-Prep	mikst	15 ED	
A06AB58	Pico-Salax	dosepulv	2 ED	
A06AC51	Agiolax	granulat	15 ED	
A06AD65	Klean-prep	pulv	1 ED	= 274 g pulver
	Laxabon	pulv	1 ED	
	Movicol	dosepulv	2 ED	
A06AG02	Toilax	klyster	1 klyster	
A06AG10	Klyx	klyster	1 klyster	
A06AG11	Microlax	klyster	1 klyster	
A07CA	Gem	dosepulv	2,5 ED	
A07DA53	Imodium comp	tabl	4 ED	
A07XA02	Arobon	pulv	40 ED	
A09AA02	Combizym	tabl	4 ED	
	Creon	enterokaps	6 ED	
	Creon forte	enterokaps	4 ED	
	Pancrease	enterokaps	6 ED	
	Pankreon	enterogran	3 ED	
	Pankreon	enterokaps	6 ED	
	Pankreon forte	enterokaps	4 ED	
A10BD03	Avandamet	tabl	2 ED	
A10BD04	Avaglim	tabl	1 ED	
A10BD05	Competact	tabl	2 ED	
A11EA	AFI-B-total	tabl	1 ED	
	B-Tonin	mikst	6 ED	
	Nycoplus B-total	tabl	1 ED	
	Tonipan	mikst	6 ED	
	TrioBe	tabl	1 ED	
A12AX	Ideos	tyggetabl	2 ED	
	Weifa-kalsium m/D-vitamin	tyggetabl	2 ED	
A12CC30	Nycoplus Magnesium	tyggetabl	3 ED	

ATC kode ATC code	Preparatnavn Product name	Doseringsform Dosage form	DDD DDD
B01AC30	Asasantin retard	kaps	2 ED
B03AD03	Pregnifer	tabl	2 ED
C03CB02	Burinex-K	tabl	2 ED
C03EA01	Moduretic	tabl	1 ED
	Moduretic mite	tabl	1 ED
	Normorix	tabl	1 ED
	Normorix mite	tabl	1 ED
C07BB07	Lodoz	tabl	1 ED
C09BA02	Enalapril comp	tabl	1 ED
	Enalapril HCT	tabl	1 ED
	Renitec comp	tabl	1 ED
	Renitec comp mite	tabl	1 ED
C09BA03	Lisinopril/ hydroklortiazid	tabl	1 ED
	Vivatec comp	tabl	1 ED
	Zestoretic	tabl	1 ED
	Zestoretic mite	tabl	1 ED
C09DA01	Cozaar comp	tabl	1 ED
	Cozaar comp forte	tabl	1 ED
	Fortzaar	tabl	1 ED
	Losartan/ hydroklortiazid	tabl	1 ED
C09DA02	Teveten comp	tabl	1 ED
C09DA03	Diovan comp	tabl	1 ED
	Diovan Cp	tabl	1 ED
C09DA04	CoAprovel	tabl	1 ED
C09DA06	Atacand plus	tabl	1 ED
	Kandesartan HCT	tabl	1 ED
C09DA07	Micardis plus	tabl	1 ED
C09DA08	Olmotec comp	tabl	1 ED
C09DB01	Exforge	tabl	1 ED
C10AX06	Omacor	kaps	4 ED
G02BB01	NuvaRing	vaginalring	0,036 ED
G03AA03	Lyndiol	tabl	0,786 ED
G03AA06	Eugynon	tabl	0,75 ED
G03AA07	Follimin	tabl	0,75 ED
	Loette	tabl	0,75 ED
	Microgynon	tabl	0,75 ED
	Tetragynon	tabl	4 ED
G03AA09	Marvelon	tabl (21)	0,75 ED
		tabl (28)	1 ED
	Mercilon	tabl (28)	1 ED
G03AA12	Yasmin	tabl (21)	0,75 ED
		tabl (28)	1 ED
	Yasminelle	tabl (21)	0,75 ED
		tabl (28)	1 ED
G03AA13	Evra	dep.plaster	0,107 ED
G03AB03	Trinordiol	tabl (21)	0,75 ED
	Trinordiol	tabl (28)	1 ED
	Trionetta	tabl (21)	0,75 ED
	Trionetta	tabl (28)	1 ED
G03AB04	Synfase	tabl (21)	0,75 ED
	Synfase	tabl (28)	1 ED

ATC kode ATC code	Preparatnavn Product name	Doseringsform Dosage form	DDD DDD
G03AC01	Conludag	tabl	1 ED
G03AC02	Exlutona	tabl	1 ED
G03AC03	Microluton	tabl	1 ED
	Norlevo 0,75 mg	tabl (0,75 mg)	2 ED
		tabl (1,5 mg)	1 ED
	Postinor	tabl (0,75 mg)	2 ED
	Postinor	tabl (1,5 mg)	1 ED
G03AC09	Cerazette	tabl	1 ED
G03CA03	Climara 50 mcg	dep.plaster	0,143 ED
	Climara 100 mcg	dep.plaster	0,071 ED
	Estraderm 25 mcg	dep.plaster	0,571 ED
	Estraderm 50 mcg	dep.plaster	0,286 ED
	Estraderm 100mcg	dep.plaster	0,143 ED
	Estraderm Matrix 25 mcg	dep.plaster	0,571 ED
	Estraderm Matrix 50 mcg	dep.plaster	0,286 ED
	Estradot 37,5 mcg	dep.plaster	0,381 ED
	Estradot 50 mcg	dep.plaster	0,286 ED
	Estradot 75 mcg	dep.plaster	0,190 ED
	Estradot 100 mcg	dep.plaster	0,143 ED
	Evorel 25 mcg	dep.plaster	0,571 ED
	Evorel 50 mcg	dep.plaster	0,286 ED
	Evorel 75 mcg	dep.plaster	0,190 ED
	Evorel 100 mcg	dep.plaster	0,143 ED
	Menorest 37,5 mcg	dep.plaster	0,381 ED
	Menorest 50 mcg	dep.plaster	0,286 ED
	Menorest 75 mcg	dep.plaster	0,190 ED
	Menorest 100 mcg	dep.plaster	0,143 ED
G03FA01	Activelle	tabl	1 ED
	Estalis	dep.plaster	0,286 ED
	Kliogest	tabl	1 ED
G03FA12	Indivina	tabl	1 ED
G03FA15	Climodien	tabl	1 ED
G03FB01	Cyclabil	tabl	0,75 ED
G03FB05	Estalis sekvens	dep.plaster	0,286 ED
	Estracomb	dep.plaster	0,286 ED
	Novofem	tabl	1 ED
	Trisekvens	tabl	1 ED
	Trisekvens forte	tabl	1 ED
G03FB06	Diviseq	tabl	1 ED
G03FB11	Totelle Sekvens	tabl	1 ED
G03GA30	Pergoveris	inj.subst.	1 ED
G03HB01	Climen	tabl	0,75 ED
	Diane	tabl	0,75 ED
	Zyrona	tabl	0,75 ED
G04BE52	Papaverin-Fentolamin	inj	1 ED
J01EC20	Trisulfamid	tabl	4 ED
J01EE01	Bactrim	inf.kons	20 ED
		mikst	8 ED
		tabl	4 ED
	Eusaprim	inf.kons	20 ED
		mikst	8 ED
		tabl	4 ED
	Trimetoprim-sulfa	inf.kons	20 ED
		mikst	8 ED
		tabl	4 ED

ATC kode ATC code	Preparatnavn Product name	Doseringsform Dosage form	DDD DDD
J04AM02	Rifinah "150"	tabl	4 ED
	Rifinah "300"	tabl	2 ED
	Rimactacid	tabl	4 ED
J04AM05	Rimactacid Paed 60/60	tabl	5 ED
	Rifater	tabl	6 ED
	Rimcure	tabl	4 ED
J04AM06	Rimcure Paed 3-FDC	tabl	12 ED
	Rimstar	tabl	4 ED
J05AR01	Combivir	tabl	2 ED
J05AR02	Kivexa	tabl	1 ED
J05AR03	Truvada	tabl	1 ED
J05AR04	Trizivir	tabl	2 ED
M01AB55	Arthrotec	tabl	2 ED
N02AA59	Paralgin forte	supp, tabl	4 ED
	Paralgin major	supp	2 ED
	Paralgin minor	supp	8 ED
	Pinex forte	supp, tabl	3 ED
	Pinex major	supp	2 ED
N02AC54	Aporex	tabl	2 ED
N02AG01	Morfin-Skopolamin	inj	1 ED
N02AG02	Ketogan	inj	5 ED
		mikst	5 ED
		tabl	5 ED
		supp	2,5 ED
	Ketogan mite	inj	25 ED
N02BA51	Migpriv	dosepulv	3 ED
N02BB51	Antineuralgica	tabl	6 ED
	Fanalgin	tabl	6 ED
	Fenazon-koffein sterk	dosepulv, tabl	3 ED
	Fenazon-koffein	tabl	6 ED
N02BB54	Fanalgin	tabl	6 ED
N02CA51	Dihydergot	nasal	8 doser
N02CA52	Cafergot	tabl	4 ED
N02CA72	Anervan	supp	4 ED
		tabl	8 ED
	Cafergot comp	supp	2 ED
N07AA51	Robinul-Neostigmine	inj	1 ED
P01BB51	Malarone	tabl	4 ED
	Malarone Junior	tabl	16 ED
R01BA51	Lunerin	depottabl	2 ED
		mikst	12 ED
R03AK06	Seretide	inhal aerosol	4 ED
	Seretide	inh.pulv	2 ED
R03AK07	Symbicort Mite	inh.pulv	4 ED
	Symbicort	inh.pulv	4 ED
	Symbicort Forte	inh.pulv	2 ED
R05CA10	Expigen	mikst	6 ED
	Lakrismikstur	mikst	12 ED
	Solvipect	mikst	6 ED
	Tussin	mikst	6 ED
	Tussol	mikst	6 ED

ATC kode ATC code	Preparatnavn Product name	Doseringsform Dosage form	DDD DDD
R05DA20	Sterk hostesirup	mikst	3 ED
R05FA02	Solvipect comp Tuxi	mikst mikst	3 ED 6 ED
R06AA52	Allergin-Coffein	tabl	4 ED